

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stoip. peči-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, višiki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke tr
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitstva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Tekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Še - Nettuno!

Stvarno določajo posamezne nettunske konvencije tole: V vprašanju našega prometa je bilo spopolniti naš rimski sporazum z Italijo, v kolikor gre za redno izvrševanje železniške službe na reški skupni postaji in v bazenu Thaon de Revel. Ureditev te stvari je bila zlasti za slovensko gospodarstvo nujna. O ugodnosti bazena Thaon de Revel smo že govorili.

Posebna skupina sporazumov se nanaša na Reko in njeno oolico. V teh pogodbah smo uredili z Italijo reško občinsko imovino in njene dolgove, dobavljanje vode in električnega toka na jugoslovanske okoliške občine, uporabo pokopališča v Drenovi, uporabo reške bolnice, v katero se sprejemajo tudi bolniki iz Sušaka, Krkvice, Novoga, Senja, Kastava in Krka. Nadalje razdelitev arhivov in registrature, državljanstvo, pokojnine naših delavcev v tobačni tovarni na Reki, za katere plača Italija 1 milijon lir. Posebno vprašanje je tvorilo obdavčenje reških tvrdk, ki imajo podjetja v naši državi, mostov med Reko, Brajdico in Sušakom, na katere plača Italija 2 milijona lir; dalje carinskega nadzora in ribolova v sušaskih in reških vodah ter občejanja med državnimi oblastmi.

Posebne važnosti je manjšinsko vprašanje. Kot je poudarjeno, imajo po tem sporazumu jugoslovanske manjšine na Reki iste pravice kot Italijani v Dalmaciji. Gospodarsko je najvažnejše določilo o uživanju lastniških pravic v obmejnem pasu. Nettunski sporazum določa, da prepoved za pas v širini 50 kilometrov (pravice naseljevanja, nakupovanja in jemanja v zakup) ne velja glede pravice uživanja in prenosa pravic, ki se pridobivajo brez vpisa v zemljiško knjigo za že pridobljene pravice, za pridobivanje in izvrševanje hipotek. Na eni strani je torej solupna stran. Posedba naših državljanov ob zapadni meji so zaščitena; določba pa pride v prid tudi Italijanom, ker bi lahko jemali v zakup naše gozdne komplekse, kakor se bo pač pogodba dejansko izvrševala.

Od bivših splošnih mednarodnih in specijalno naših pogodb je ostala še cela vrsta nerešenih likvidacijskih vprašanj, katere je bilo urediti. To so vprašanja o zavarovanju pokojnin starih vpokojencev iz Avstrije, zasebnih dolgov in terjatev, regulativnih hranilnic, razdelitve in likvidacije premoženja bivših avstrijskih dežel, hipotekarnih zavezodov in deželnih bank, vojnih posojil, poštno uprave, preprečitve dvojnega obdavčenja, premoženja javnih družb, pravne pomoči in državljanstva.

Socijalno-politične določbe so uredile: dolgove in terjatve, zasebno-pravne pogodbe, izplačilo bolniških stroškov, zaposlovanje delavcev, socijalno zavarovanje, varstvo obmejnih gozdnih pasov.

Ostale določbe, v kolikor pride Slovenija v poštev, so nadaljevanje belgrajskih konvencij o obmejnem prometu in turistiki ter tarifnih določbah. V območju slovenskega gospodarstva so sodelovali pri pogajanjih tudi slovenski gospodarski krogi in v tem oziru je bilo v zadostni meri preskrbljeno, da so sodelovali strokovnjaki, ki tudi naše krajevne prilike, interese in zahteve podrobno poznajo in ki so bili v stanju, v kolikor je bilo v okviru pogajanj sploh mogoče, jih zadostno zaščititi. Na navajamo izjave njih samih.

SLS se je odločila, da glasuje za ratifikacijo Nettuna. Dobro ve, da so te konvencije logična posledica Rapalla, rimskega sporazuma o Reki, sanmargaritskih konvencij, zlasti pa belgrajskih, katerih tehnična izvedba so. Da so torej zadnji izraz tistega stanja, ki vlada od svetovnega poloma do danes med nami in Italijo, s čimer pa še ni rečeno, da ne dosežemo v bodoči trgovinski in obnovljeni prijateljski pogodbi boljšega položaja. Dobro se zaveda odgovornosti za glasovanje, še bolj pa posledic, ki bi zadele vso državo in ne v najmanjši meri ravno na Slovenec, če naj to nervozno stanje traja dalje, oziroma se Italija izzove, da prične s sovražnostmi. Kot stranka, ki bistveno sodeluje pri vsej jugoslovanski politiki, pa gre SLS pri tem koraku tudi za to, da dvignemo v inozemstvu dobro ime naše države, vero v njeno brezpozorno miroljubnost in zvestobo, da podpremo zlasti Francijo v njenih miroljubnih stremeljenjih in dvzamemo italijanskemu natolevanju v Londonu vsako podlago. Vrh tega podčrtavamo realnost politike. Če je treba koncem junija obnoviti prijateljsko pogodbo z Italijo, da se ne prekinejo diplomatski odnosi in če je predpogoj ratifikacija že itak sprejetega Nettuna, vidi v skrbi za miren, gospodarski in političen razvoj naroda in države v dani ratifikaciji edino

Zakaj sprejemamo konvencije

r Belgrad, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Glavni organ Davidovičeve demokratske stranke »Odjek« prinaša na uvodnem mestu članek pod naslovom »Nettunske konvencije«. Članek se glasi:

»Ob sklepu ministrskega sveta, s katerim se je sprejel predlog zunanjega ministra, da lahko od Nj. Vel. kralja dobi pooblastilo, da predloži narodni skupščini zakonski predlog o odobritvi nettunskih konvencij, so se javili raznovrstni in čisto tendenciozni komentarji in izjave politikov o teh konvencijah in vzroki, zakaj se je sedaj to vprašanje postavilo na dnevni red. Zeleč, da se v to vprašanje vnese čim več jasnosti in da bi naša javnost bila natančno obveščena o tem važnem vprašanju, zakaj se je sedaj postavila na dnevni red odobritev teh konvencij, objavljamo najbolj merodajno mišljenje, ki smo ga o tem dobili od ugledne politične osebe:

»Na prvem mestu je treba glede predgovodine teh konvencij naglasiti: Ni res, da so bile nettunske konvencije sprejete za časa vlade Ljube Davidoviča, marveč eno leto pozneje. Instrukcije za pogajanja o teh konvencijah so se dale za časa vlade Pašić-Pribičević. Takrat so bili v najvažnejših ministrstvih, odkoder so se dajala navodila (kajti te konvencije se nanašajo na vprašanja tehnične narave), ministri Pribičevićeve stranke. Pred podpisom teh konvencij so prišli radičevi na vlado in konvencije so bile podpisane pod Pašić-Radičevo vlado. Enkrat so že bile predložene v odobritev narodni skupščini, 21. junija 1926 pod Uzunović-Radičevo vlado.

Drugo, kar bi morala vedeti naša javnost, je vprašanje, zakaj se te konvencije predlagajo sedaj. V tem pogledu je treba imeti na umu dejstvo, da so potekla že tri leta, kar so se te konvencije sklenile. Če bi se tudi sedaj to vprašanje odložilo z zahtevo po novih pogajanjih z Italijo o onem, za kar smatra sedanja vlada, da za nas ni dobro, potem bi to bilo v največjo škodo drugim našim interesom, ki so se uredili s to konvencijo, in bi to zadevo odlagalo v brezkončnost. Največji razlog za njihovo ureditev je v tem, ker mora biti jasno težnja spora med Italijo in našo državo, ki je politično, in ki globoko posega v najvažnejše življenjske interese našega naroda in naše države.

Svetovno javno mnenje ni dovolj poučeno o vsebini spora med nami in Italijo. Tudi to dejstvo, da nettunske konvencije niti do danes niso bile odobrene, vnaša v svetovno javno mnenje precejšnjo zmedo v vprašanju našega razmerja do Italije. Tudi povprečno verzirani ljudje v vprašanju zunanje politike mislijo, da so nettunske konvencije del tega spora, kar pa niti najmanj ne odgovarja pravemu stanju.

Ker bi pravi politični spor med nami in Italijo lahko dovedel do zelo težavnih zapletljajev, je naš največji življenjski interes, da so tudi naši zavezniki in naši prijatelji in ostali svet popolnoma na jasnem o pravi naravi spora o važnosti in o upravičenosti interesov, ki jih moramo mi braniti. To je glavni razlog, da se je to vprašanje postavilo na dnevni red.

Dubrovnik s'avi Čehoslovake

1 Dubrovnik, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Čehoslovanska-jugoslovanska parlamentarna delegacija je prispela v Sarajevo. Načškol Sarič je sprejel delegate česke ljudske stranke Svetlika in Adameka ter poslanca SLS Franjo Zebota. Iz Sarajeva so delegati odpotovali v Mostar, kamor so prispeli večeraj. Tu se je vršil sestanek čehoslovanske ljudske stranke in Hrvatske pučke stranke. Iz Mostarja je delegacija odpotovala v Dubrovnik, kamor je prispela danes. Tu se je vršil sestanek hrvatske pučke stranke, na katerem sta govorila poslanca Jugoslovanskega kluba Franjo Zebot in Janez Strein.

Dubrovnik je delegacijo sprejel nadvse sijajno. Vse mesto je bilo v zastavah. Ze v Belgradu začete in prekinjene konference so se tu nadaljevale. Prva se je vršila dopoldne v Mostarju, popoldne pa je delegacija napravila izlet v 13 km oddaljeno kopalnišče Kupari. Tu se je konferenca nadaljevala. Med drugimi govorniki je referiral poslanec Jugoslovanskega kluba Zebot. Predvsem se je bavil z vprašanjem železniškega prometa in o medsebojnih borzih dela. Tudi poslanec Strein je imel referat, v katerem je obširno in temeljito obdelal vprašanje turistike in tujkega prometa.

Jutri se konference nadaljujejo. Po končanem delu pa bosta napravili delegaciji izlet v Cavtat. V ponedeljek se podasta na Cetinje

50% popust za ljubljanski velesejem

Belgrad, 26. maja 1928. Na posredovanje poslanca Franca Smodeja je minister za promet takoj odredil, da imajo vsi posetniki ljubljanskega velesejma od 2. do 11. junija 50% popust na železniceah.

Bođrero odpoklican.

r Belgrad, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Italijanska vlada je odpoklicala dosedanjega poslanika generala Bođrera in zaprosila agremnt za novega poslanika, katerega ime se še ni objavilo. V vseh tukajšnjih krogih se je odpočle dosedanjega poslanika generala Bođrera sprejel z zadovoljstvom. General Bođrero je bil v Belgradu poslanik v času, ko so se pričela razvijati vprašanja, ki so današnje razmere dovedla do take

realno možnost! V tej politiki pričakuje zlasti od Slovencev, da pokažejo veliko politično zrelost, ki v takih trenutkih brezpozorno zameta vsako, pa tudi najmanjšo demagogijo.

Končno: V politiki je treba časa! Francija priča! Politika ni nerazdružljiv zakon, ampak delo za tem in po tem, kar se v danem trenutku da doseči. Z rastjo našega dobrega imena, naše

in Kotor. 30. maja se čehoslovanski parlamentarci vračajo preko Sušaka, Maribora nazaj na Česko.

r Belgrad, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Stjepan Radić je nedavno v svoji izjavi poudaril, da so čehoslovanski parlamentarci užaljeni radi nastopa naše vlade. Vodja čehoslovanske delegacije g. dr. Uhlir je bil radi te izjave iznenaden in je te izjave odločno zanikal. On pravi: »Med nami in nobenega, ki bi mogel na kaj takega misliti. Nas se Vaša notranja politika ne tiče. Za nas obstoja samo država kot nacionalna država. Tudi mi v naši državi predstavljamo razna stališča in razne stranke ali izven mej naše države predstavljamo samo državo kot celoto. Prišli smo, da se razgovorimo o skupnih zadevah kot prijatelji s prijatelji, kot bratje z brati. Zelo smo se začudili nad Radićevim nastopom. Obžalujem, da kot gost Vaše države ne morem odgovoriti g. Radiću tako kot bi hotel. Obžalujem, da morejo pristati g. Radića verjeti, da obstoja ne-sporazum. Mi vsi smo dolžni, da delamo sporazumno in složno, pa naj bi bile med nami kakršneoli razlike, naj bi se pojavilo karkoli, mi moramo biti vedno složni. Političen položaj ni tak, da bi si sedaj mogli dovoliti očitke, ki bi nas razdvajali. Verujem in nadejam se predvsem, da bomo ostali na poti, na katero smo prišli, to je edina pot, po kateri nas vodijo najvišji skupni cilji.«

ga težkega stališča in do take zamotanosti, kakor vlada danes. Vsi krogi so mnenja, da bo novi poslanik umel in znal voditi tako politiko, kakor jo zahtevajo miroljubni interesi Evrope in obeh sosednih držav.

Narodna banka sprejela zahteve vlade.

r Belgrad, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Z današnje seje glavnega upravnega odbora Narodne banke se je časnikařem izdal sledeč komunike: »Glavni upravni odbor Narodne banke je na današnji seji razpravljal o vprašanju stabilizacije dinarja. Med vlado in Narodno banko je popoln sporazum. Upravni odbor je sprejel vse predložene načrte tako, kakor so se mu predložili.«

Posvet vladne večine.

r Belgrad, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Danes so se sestali voditelji vladne koalicije vladni

notranje in zunanje moči, diplomatskih zvez, o katerih nam priča vsa tradicija jugoslovanskega osvobođenja, bo rastla avtomatično tehtnost države kot pogodbenika in izginjale ostrine dosedanjih pogodb. To pa je v stanu izvršiti samo narod, ki zna ob vsakem času nositi kot celota odgovornost v notranji, pa tudi v zunanji politiki!

predsednik Velja Vukičević, notranji minister dr. Korošec, zunanji minister dr. Marinković in trgovinski minister dr. Mehmed Spaho. Razpravljali so o vseh tekočih političnih zadevah. Ljuba Davidović se konference ni mogel udeležiti, ker se nahaja na potovanju po Južni Srbiji.

Kralj v Skoplju.

r Niš, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Snoči se je Nj. Vel. kralj vrnil iz Zaječarja v Niš. Dopoldne je odpočoval v Skoplju, kjer je obiskal razstavo.

Predposvetovanje rezervnih častnikov.

r Sarajevo, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne se je vršila predkonferenca rezervnih častnikov, kateri je prisostvovalo okrog 280 delegatov. Predsedniki podoborov so podali poročila o delovanju organizacij. Zborovanja se udeležijo tudi francoski kapetan Ricot.

Radić izjavlja

š Split, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Stjepan Radić je podal v Splitu izjavo o nettunskih konvencijah. Rekel je, da je tudi Joca Jovanović, ki je sicer od vlade samo delegiran v opozicijo, proti nettunskim konvencijam. Dasi je Jovanović za vlado, se z nettunskimi konvencijami ne more sprijazniti. Kmetskodemokratska koalicija zahteva, da se prej, preden se sprejmejo nettunske konvencije, sprejme zakon o agrarni reformi v Dalmaciji, potem pa da se bo razpravljalo o teh konvencijah.

Praga ne prizna Rusije?

v Praga, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Praški zastopnik Sovjetske republike Ovsejenko bo v najbližji prihodnosti imel razgovore s čehoslovanskim zunanjim ministrom dr. Benešem o čehoslovasko-ruskih trgovinskih pogajanjih. Nato bo takoj odšel v Moskvo, odkoder se bo vrnil v Prago že koncem junija v spremstvu ruske delegacije, ki vodi pogajanja s Prago. Pogajanja bodo samo trgovskopolitična in ne bodo imela za posledico priznanja de iure. Rusija potega posebno važnost na izkoriščanje Donave, ki naj se izkoristi za prevoz v južno Rusijo in za tranzit v Perzijo. Za bodoča čehoslovasko-ruska pogajanja je posebno zanimivo stališče čehoslovanskega trgovinskega ministra Novaka, ki pripada dr. Kramarjevi narodno-demokratski stranki, ki je proti vsakemu pogajanju s Sovjetsko Rusijo. Novak se je nedavno izjavil, da je po njegovem mnenju vsaka sprememba odnošajev z Rusijo nepotrebnna.

Naši dolgovi pred haškim razsodiščem.

r Pariz, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Havas javlja iz Haaga, da je tamkajšnji francoski poslanik obvestil stalno mednarodno razsodišče o kompromisu, ki sta ga sklenili Italija in Francija o ureditvi vojnih dolgov. Razsodišče se bo s to zadevo bavilo še pred koncem leta.

Rojalisti odklanjajo Venizelosa

v Atene, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Voditelj gunaristov Zaldaris odklanja v komunikeju zahtevo Venizelosa, da bi rojalisti formalno in končnoveljavno priznali republikansko obliko države. Domneva se, da bo rešitev krize ta da bo Venizelos sedaj že jutri sestavil novo vlado.

Na inicijativo Venizelosa in po živahni intervenciji voditelja zmernih rojalistov Metaxasa se je politični položaj pozno razjasnil vsaj v toliko, da je gotovo, da se bo izvršila rekonstrukcija demisioniranega kabineta pod predsedstvom Zaimisa in s sodelovanjem strank Mihalokopulosa, Kafandarisa, Metaxasa in nliberalne stranke. Da se sestavi kabinet, ki bi bil sposoben za življenje, je potrebno razčistiti še nekatera vprašanja med liberalci in gunaristi. Liberalna stranka bo v odsotnosti Venizelosa, ki ni poslanec, predložila zakonski načrt o novi sestavi senata in več drugih zakonskih predlogov, nakar bo novi kabinet pripravil vse potrebno za nove volitve v poslansko zbornico in senat. Venizelos skuša položaj razčistiti tako, ker računa pri novih volitvah na večjo večino in ker želi do tedaj zabrisati slab vtis, ki ga je povzročil njegov povratak v politično življenje. Venizelos je danes dopoldne obiskal tudi italijanskega poslanika v Atenah Arlotta in imel z njim daljši razgovor.

Tudi princ Windischgrätz amnestiran. — Kazensko sodišče je sklenilo, da se izreče amnestija za princa Windischgrätz, tako da so sedaj razen Frankoviča vsi obsojenci v madiarski falzifikatorski aferi amnestirani.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:30 Din ali vsaka beseda 30 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrtic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Posedstva

Parcele

naprodaj. Suha lega, sredi mesta - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4439.

Mlin in žaga

na stalni vodi, v prometnem kraju, s posestvom vred, naprodaj radi preselitve. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4090.

Poslopje

prodaj v bliž. glav. kol. Pripravno za vsako industrijo, velika dvorana, stanovanje, pisarna, poleg pripadajoče poslopje s skladišči in hlevom, električna napeljava. Naslov v upravi lista pod št. 4440.

Prodaj hišo

z vrtom in njivo pri postaji na Črnučah, poleg ceste, in ena večja njiva, nahaja se 15 minut od hiše. - Poizve se pri Francu Sever v Črnučah št. 14, p. Ježica pri Lj.

Trgovska hiša

z velikimi skladišči in trgov. lokalom, se prodaj v Kranju št. 109, na Glavnem trgu, nasproti župne cerkve.

Ponudbe na naslov: Kati Vajt, Kranj.

Kdo kupi?

Spalnica

jesenovo, gladko politirano, s črnimi obročki, prodaj J. Zažar, mizar, Dravljice pri Ljubljani.

Prodaj lokal

(vinsko klet) z zalogo vina vred, na zelo prometnem kraju in sredini mesta. Naslov v upravi pod št. 4492.

Avto

tridesetleten, znamke Renault, zelo pripraven za potnika ali zdravnik, v najboljšem stanju, prodaj. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4665.

Avto

šestdesetleten, znamke »Austro-Daimler«, 35 HP v zelo dobrem stanju po ugodni ceni prodaj. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 4644.

Spalnica

iz mehkega lesa, dobro ohranjena in otomana poceni naprodaj. Naslov v upravi pod št. 4742.

Orehova jederca

prodaja, dokler traja zaloga, kilogram po 24 Din, trdka PETER ŠETINA, Radeče pri Zid. mostu.

Pri nakupu

cementa Trbovlje in vse železnine, se priporoča trdka A. Sušnik, Ljubljana. Zaloška cesta.

Uprava vlastelinstva Ivana grota Draškovića v Podravski Slatini, prodaj: 100 hl sortiran.

cvička

iz leta 1926, in 160 hl sortiranega cvička in burgundca iz leta 1927. - Vprašanje pri upravi v Podravski Slatini.

Javna dražba

lova obč. Vodice bo dne 30. maja 1928 ob četrti na enajst pri sreskem glavarstvu v Kamniku, soba št. 6. - Lov je prvovrsten.

radio-aparat

ravna tisti, kdor si kupi

radio-aparat

preje, preden je o njem temeljito informiran. In sicer glede funkcioniranja, ravnanja z njim, cene in končno glede tega, kakšen aparat je za njega in njegovo okolico najprimernejši. (Glej radio-zemljevid »Illustr. Slovenec« z dne 20. maja 1928.) Vse te informacije daje brezplačno

Radioodajna postaja v Ljubljani, Miklošičeva 5

Dopisnica z vprašanjem zadostuje.

Sivih kos

se prodaj večja množina po 3 Din. Naslov v upravi pod št. 4654.

Vnajem

Trgovino

z mešaním blagom, v Mariboru ali v mariborski oblasti, vzamem takoj v najem. - Ponudbe poslati na podružnico »Slov.« v Mariboru pod: Špecerija.

Trgovino

z meš. blagom, s prometom najmanj 50.000 Din mesečno, vzamem v najem; se udeležim tudi kot družabnik pri kakem rentabilnem podjetju. Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca«.

Naša obit

Dekoracija

za kavarniške in restavracijske vrte in razne prirreditve naprodaj več lavorjev in palm različne velikosti po ugodni ceni. M. Keše, trgovski vrtnar, Ljubljana, Linhartova 5.

Botrom in botrcam se toplo priporoča fototele D. Rovšek, Kolo-dvorska.

Gospodinja - Poskusite

idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu

Volna - bombaž za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni v Jugoslaviji: Tovarna motovza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani. Komisijna zaloga: Franc Palme, Ljubljana, Gosposvetska c. 7; Celje, Cankarjeva 7 in Maribor, Koroška 8.

Pazite na obleke

ker si veliko veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in barvati v kemično pralnico, kjer je cena na mizjo in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc

Ljubljana, Selenburgova ulica 6./1. Tovarna: VIČ-GLINCE.

Foto

aparate in potrebščine ugodno kupite v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana in drogeriji Wo fr m nasl. M. Kanc, Maribor, Gosposka ulica 33.

Najlepša

drva ebin, Wolfova ul. 1/2

Otomane

630 Din, povzetje 40 več, v zelenem ali rdečem gobleni. Pri večjem odjemu za hotele in prenočišča še popust. Solidno delo. - Rudolf Sever, tapetništvo, Marjin trg 2

Žima

najboljša in najcenejša pri M. Masteri tovarna žime Stražišče pri Kranju.

Prijetno bivanje

Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero naj Vam preskrbi trdka Josip Marn, Dunajska cesta 9, pleskarska in slikarska delavnica.

REKLAMA - SLOVENCU

našemu dnevnemu listu SLOVENCU

Dr. Rudolf Ravnik odvetnik v Mariboru sprejme

koncipijenta

Nastop s 1. 9. 1928. Prednost imajo kandidati s substitucijsko pravico. Pismene ponudbe na gornji naslov. Pogoji po dogovoru.

Polnojarmenik

P. n. lastniki mlinov in žag, ki si hočejo nabaviti stroje za svoj obrat ali zboljšati istega, kupijo najboljše nove in rabljene stroje pri

Ingenieurbüro F. G. SCHUBERT GRAZ, Wartingergasse 17. - Tel. 1516

Stalna zaloga dobrih, rabljenih strojev za žage tudi iz Slovenije.

Zahvala.

Spoštovani gospod

lekarnar Stanko Hočevar na Vrhniki.

Z veliko zahvalo se Vam zahvaljujem za Vaš Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev proti rdečici. Odkar imam ta prašek, mi ni še poginila nobena svinja in ga rabim že tri leta. Tudi svojim sosedom sem že veliko pomagal, akoravno mi je, dokler nisem rabil Vašega praška, vsako leto poginilo za 10 boleznijsko nekaj prašičev. Ker je ta nesreča velika za kmeta, se Vam zahvaljujem, da ste obravnavali nesrečo kmetjsko ljudstvo. - Z največjim spoštovanjem in zahvalo

Jože Nachtigal,

posestnik, Bajhove,

p. Trebelno pri Mokronogu.

Ta prašek se dobi

edno v lekarni na Vrhniki

in stane 1 zavoje 12 Din 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar naprej, pošlatine prosto, sicer povzetje.

Neki odvetnik, kateri je šele pred kratkim odprl svojo pisarno, je sedel v gostilni, ker ni imel prav nobenega posla. Kar prihitel za njim v gostilno njegov pisar ter naznani, da je prišel prvi klient. Odvetnik je planil izza mize ter bežal iz gostilne v bojzani, da bi mu klient ne ušel. Pisar ga je komaj dohajal ter vpil za njim: »Nikar tako ne dirajte, saj sem ga v pisarno zaklenil.«

„ADLER STANDARD 6“

tipa 1928, najpopolnejši nemški avtomobili, 6 cilindrski, 10/45 KS s centralnim mazanjem in hidravličnimi zavorami so prispeli ter bodo razstavljeni na velesojmu ob paviljonu G.

Generalno zastopstvo: R. Luckmann, Ljubljana, Ahačičeva cesta 10.

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»A, tako, ni nič kriva, praviš? O, nikoli niso krive! Tisto pa že! Ali veš, kaj pravi cerkveni učnik o ženah?«

»Menda sem pozabil, prečastiti.«

»Tudi jaz zdaj že več ne znam vsega na pamet, a oni odstavek ti prečitam doma.« »Inveni«, pravi veliki učitelj, »amariorem morte mulierem quae laqueus venatorum est et sagena cor ejus...« in tako dalje, na koncu pa še pripominja: »Qui placet Deo, effugiet illam, qui autem peccator est, capietur ab illa.« Ugotovil sem, da je žena grenkejša od smrti, ker je kakor zanjka pri loveh in srce ji je kakor mreža... Pravični ji uide, grešnika pa ujame. Ne enkrat, kaj pravim, temveč stokrat sem te svaril, da nikar ne zahajaj v ono hišo kakor kak dober znanec. Nisi me hotel poslušati, zdaj pa imaš.«

»Vem, da ste me svarili, a vam tja ni bilo treba zahajati. Ne veste, kako težko bi se bil premagal,« je pripomnil Tačevski.

»Nikoli ni bilo tam nič prida zate!«

»Morebiti,« je kratko odgovoril mladi vitez.

Molče sta korakala proti prošnji in duhovnikov obraz je bil poln skrbi, kajti ljubil je Jacka iz vsega srca. Kuga je bila Tačevskemu še kot dečku pobrala očeta. Ostal je sam in zapuščen na ubogem posestvu, brez sredstev in brez sorodnikov, ki bi se zanj pobrigali. Zato se je po svojih močeh zanj zavzel stari, prijazni proš. Denarja mu sicer ni mogel dati, kajti bil je dobra duša in je vse dohodek svoje male župnije delil z reveži. Vendar pa ga je na tihem podpiral, kjer je le mogel. Predvsem pa mu je bil angel-varuh in ga je poučeval. Razen izobrazbe mu je poskrbel tudi za to, da postane pravi vitez. Naučil ga je dobro sukatati orožje, kajti v mladih letih je sam služil

pri vojaki. Bil je namreč prijatelj in tovariš znanemu Volodijovskemu, udeležil se je švedske vojne od začetka do konca. Šele po sklepu miru je radi krutih udarcev usode, ki so mu pristudili vsako drugo življenje, zamenjal meč za talar. Tačevskega je častil kot potomca stare viteške rodbine, a še bolj mu je ugajal Jackov plemeniti, resni, nekoliko otožni značaj, ki je bil tako zelo sličen njegovemu značaju. Smilil se mu je tudi radi svoje nepopisne revščine in nesrečne ljubezni. Saj se je mladenič moral ubijati na ubogi domači grudi in živeti skoro kakor siromašen kmet, mesto da bi šel ven, v široki svet iskat si slave, časti in ugledne službe. Zato pa je bil proš graščaku v Belčončki zelo gorak. Razen drugih pomislekov, je Pongovskemu stalno očital, da ravna surovo in neusmiljeno s svojimi podložniki. Stari duhovnik je namreč ljubil uboge kmetiče, »črvičke«, kakor jih je imenoval, kakor punčico svojega očesa. Ljubil je pa sploh sleherni živo bitje na zemlji: svoje živalce, tiče, ribe in celo žabe, ki so regljale ob pomladnih večerih v vaškem ribniku.

A pod njegovim talarjem se je poleg angelsko dobrega srca skrival tudi nekdanji vojak. Zato je pričel takoj — čim je čul, da se bo Jacek meril s petorico sovražnikov — ugibati, ali bo znal mladenič nastopiti dovolj moško in neustrašeno in ali srečno prestane ta neenaki boj. Zato se je tik pred vratmi zopet ustavil in vprašal:

»Pa menda ne boš pustil, da te uženejo v kozji rog? Saj sem te zadosti izuril v sabljaški umetnosti, ki sem jo podedoval po Volodijovskem. Zdaj boš moral pokazati, da res kaj znaš!«

»Nerad bi zdaj umrl,« je odgovoril skromno Tačevski, »kajti kmalu se prične vojna s Turki, pa moram biti zraven.«

Starcu sta vzplamteli očesi kakor dve zvezdi. Prijel je Jacka za suknjo in vprašal:

»Kdo pravi to? Odkod to veš? Hvaljen bodi Jezus!«

»Pan starosta Grothus je pravil,« je rekel mladenič.

Jacek in proš sta se še dolgo pogovarjala in temeljito opravila spoved pred mašo. Po maši sta odšla iz cerkve v župnišče in se lotila prežganega piva, a starček je pri mizi razmišljal o boju zoper nevernike in tožil, da se v republiki širi brezverstvo in pohujšanje.

»Moj Bog,« je rekel, »zdaj je torej vnovič odprto polje slave... Vi pa mislite samo na vaše osebne zadeve in želite pogin drug drugemu. Rajši prelivate bratsko kri, mesto da bi v obrambo svetega križa in katoliške vere žrtvovali lastno kri do zadnje kaplje. In čemu? Za koga? Samo radi osebne žalitve ali pa radi žensk in sličnih posvetnih nečimurnosti! Sicer vem, da je ta razvada v naši deželi že od nekdaj ukoreninjena, in — mea culpa! — tudi jaz sem v dobri svoje grešne in lahkomišelnosti mladosti zagrešil slične stvari. Če smo prezimovali v kakem taborišču in zapravljali čas z lenarjenjem in popivanjem, skoro ni minil dan brez dvoboja. Cerkev sicer ne kaznuje tega početja in postava celo varuje viteški mejdan. Vendar pa je bil in vedno ostane dvoboj brez dvoma greh, posebno zdaj pred turško vojno, ko bo domovina potrebovala sleherni oboroženo roko. Samo takrat smemo pogniti meč, ko moramo braniti sveto vero in božjo čast. Tudi naš gospod kralj, branivec krščanstva, sovraži dvoboje. Prepovedal jih je v vojnem času pod strogo kaznijo.«

»Naš kralj se je v svojih mladih letih tudi sam udeležil več dvobojev,« je odgovoril Tačevski, »pa kaj bi naj bil počel, prečastiti gospod? Saj jih nisem jaz pozval na boj, nasprotno, oni so me pozvali. Odkloniti jim pa nikakor nisem mogel!«

¹ Kriv sem.

Zdaj kaznuje Cerkev udeležbo pri dvoboju z izobčenjem, a v srednjem veku so imeli ti spopadi drugačen značaj. Večkrat so nadomeščali pravde in so ponekod v spornih zadevah odločali pred sodnijo.

Svet v slika

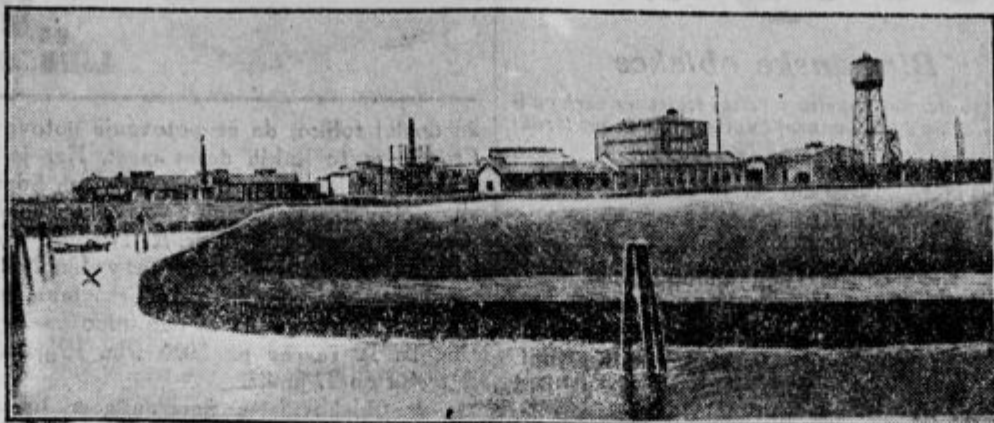
Voditelja nemškega katoliškega centra

Dr. A. Hermes, bivši minister.

Dr. H. Brauns, minister za delo.

K strahoviti eksploziji strupenega plina v Hamburgu: pogled na tovarno, v kateri je eksplodiral strupeni plin, ki je potem lezel proti mestu, usmrtil 9 oseb in zastrupil 250 nadaljnjih. Le dež in ugodni veter sta preprečila še večjo nesrečo.

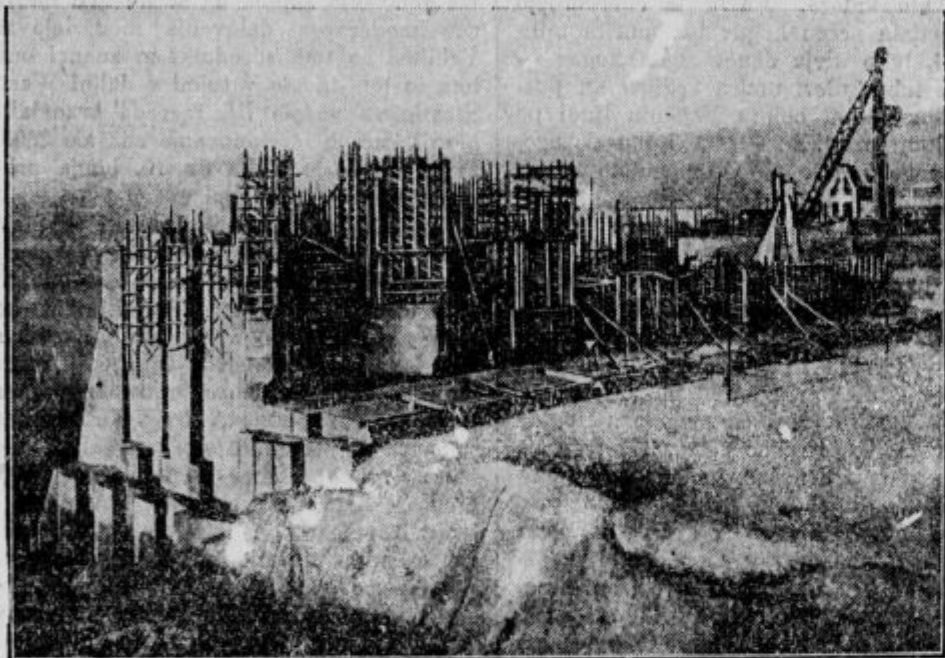
Voditelja nemškega katoliškega centra

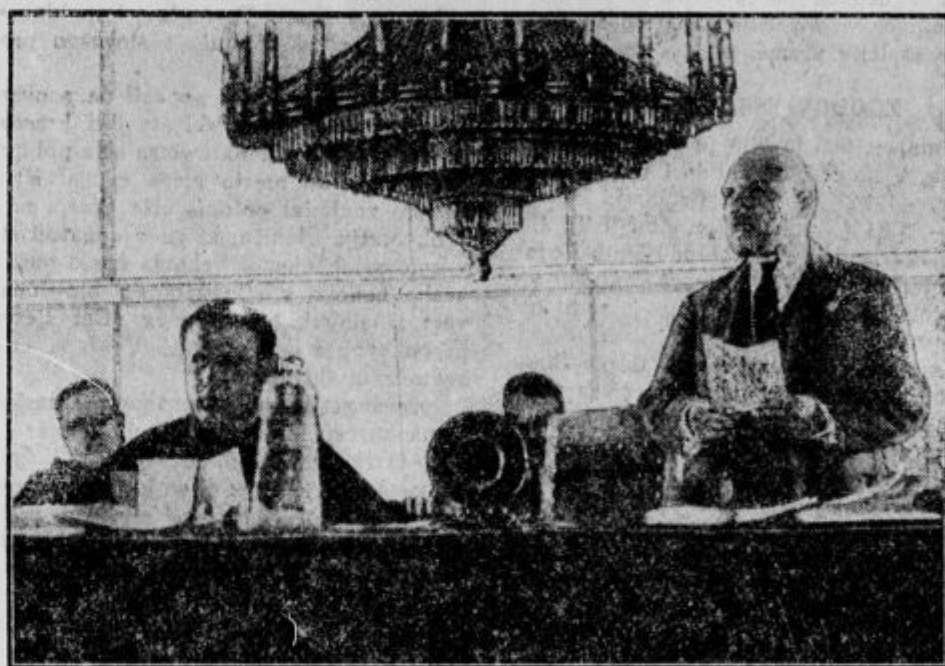
H. Imbusch, predsednik katol. strok. organizacij.

Dr. H. Köhler, finančni minister.

Ogromna elektrarna na vodno moč. Ki jo gradi irska vlada. Dogotovljena bo prihodnje leto ter bo dajala 120.000 konjskih sil.

K procesu proti nemškim inženjerjem v Moskvi: generalni državni pravdnik Krilenko bere obtožnico.

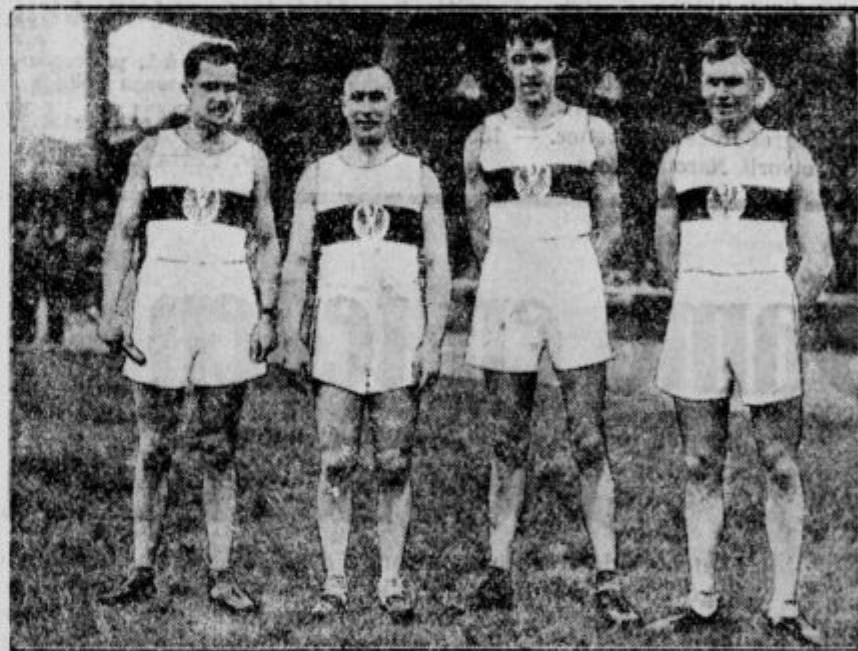
Morske sani je izumil tudi Francoz Remy in namerava v prihodnjih dnevih zdrčati z njimi v Ameriko; upa, da pride preko oceana v 60 urah.

M. Schiele, voditelj nemških nacionalcev.

Dr. J. Curtius, voditelj nemške ljudske stranke.

Nemški olimpijski tekači (od leve na desno): Körnig, Houben, Wichmann in Lammer, ki so že pri treningu dosegli ameriški svetovni rekord.

A. Green:

Štirje metri

I.

»Oba sta torej dobila košaro?« je za slovo vprašal gostilničar na samotni sredi stepe. »Kaj pa sta na to rekla?«

Sloane je molče privzdignil klobuk in odkorakal proč, isto je storil Kew. Rudarja sta bila jezna nase: preveč sta klepetala včeraj zvečer, ko sta bila v ročkah. Zdaj pa ju je hotel imeti gostilničar za norca. Vsaj njegovo zadnje vprašanje je bilo skoro neprikrito zasmešno.

Ko je gostilna izginila za ovinkom, se je Sloane nerodno nasmehnil in dejal:

»Ti si bil tako žganja potreben. Brez tega žganja ne bi bilo treba Katri od sramote zaradi zavoljo tega najinega pogovora, pa naj je dekle tudi tri in pol tisoče kilometrov daleč odtod. Kaj briga vse tega-le oderuha?«

»No, kaj pa je posebnega zvedel gostilničar?« je mrko odvrnil Kew.

»No... recimo... ti si se zaljubil... jaz sem se zaljubil — oba sva se zaljubila v eno. Saj ni iz cukra, da bi se stopila, kaj je za to! Saj smo se pogovarjali tako... sploh o ženskah...«

»Ti tega ne razumeš!« je rekel Sloane. »Nisva prav storila! Ne bi smela omenjati njenega imena — v bezuji. No, pa dosti tega!«

Ostala sta prejkoslej tovariša, dasi je dekle vsakemu od njiju trdno priraslo k srcu. Bogve kaj bi se zgodilo, če bi bil eden srečnejši od drugega! A skupna nesreča ju je celo približala drug drugemu. Njuno medsebojno razmerje je ostalo neizpremenjeno.

Kakor je rekel Kew: Katra se ni nič za to zmenila. Morebiti to ni bilo povsem točno. Vendar je Katra molčala.

II.

»Kdor ljudi, gre do konca naprej.« Ko sta prišla, Sloane in Kew, po slovo, je mislila, da se eden še vrne: ta, ki ljubi bolj močno in vztrajno, bo prišel nazaj in ji vnovič odkril srce. Tako je presodil, morebiti nekoliko kruto, vso zadevo osemnajsetletni Salomon v kratkem krilu. Sicer sta bila dekletu oba všeč. Samo tega ni razumela, kako bi naj jo zapustil človek, ne da bi občutil štiri in dvajset ur pozneje željo jo zopet zagledati, in če bi tudi moral zato korakati 1000 kilometrov. Na samoti je bila namreč postala prevzelna. Zato se je nekoliko razjezila, ko je zagledala rudarja z resnima obrazoma in debelo nabasanimi vrečama na hrbtu, ko je začela besede, ki so primerne edino za pravo ločitev. Hudo ji je postalo pri srcu in se je zato maščevala.

»Le pojdiva,« je rekla, »svet je velik. Ni treba, da bi vedno letala oba na isto luč.« Od kraja, ko je to govorila, je mislila, da se vrne kmalu, prav kmalu, veseli in živahni Kew. A minil je mesec dni, in po tem nepričakovano dolgem roku je pričela misliti na Sloane, s katerim se je vedno počutila bolj domačo. Sloane je bil debeloglav, zelo močan in redkobeseden, a jo je tako dobrodušno gledal, da ga je nekoč poklicala: »pi-pi-pi...«

III.

Bližajica proti Solnčnim Rudnikom je držala skozi zmedeno skalovje, gorski hrbet, ki je presekala pragozd. Tukaj so bile stezice, katerih pomen in medsebojne stike sta zvedela

potnika v gostilni. Skoro ves dan sta šla, ne da bi izgubila pravilno smer, a proti večeru sta jo polagoma zgrešila. Največjo napako sta storila pri Ploskem Kamnu, debeli skali, katero je vrgel nekoč dol potres. Bila sta utrujena, spomin jima je opešal in mahnila sta jo kar navzgor, medtem ko bi morala prehoditi vsaj tri kilometre na levo, preden bi lahko zavila v hrib.

Ob solnčnem zatonu sta se skobacala rudarja iz neprodorne gozdne teme in videla, da jima je na poti razpoklina v skalovju. Prepada je bil dokaj širok, a zdelo se je, da ponekod ni tako hud: preskočil bi ga lahko na pripravnem kraju vsak konj. Kew in Sloane sta se prepričala, da sta zašla in se ločila: eden je odkorakal na desno, drugi na levo. Kew je srečal nedostopno brezdno in se vrnil. Pol ure pozneje se mu je pridružil tudi Sloane: njegova pot se je končala tam, kjer se je cepila razpoklina v struge več hudournikov, ki so drveli v prepad.

Potnika sta zopet bila skupaj in se povrnila na oni kraj, kjer sta prvič srečala razpoklino.

IV.

Prepad je bil tako ozek, da bi zadostoval na tej točki najpohlevnejši, mali mostiček. Kew je ježno butnil z nogo v tla in si poprskeal tilnik. Drugi breg, onstran razpokline, je bil prav polčen in posut z drobnim prodrom. To ni bilo posebno pripravno, a prepričala sta se bila, da ni razdalja nikjer tako ozka kot tukaj. Sloane je vrgel čez prepad motvoz, z navezanim kamenčkom in je premeril nagajivo luknjo: bila je skoro štiri metre široka. Ozrl se je in videl, da leze kakor krlača suho

grmovje po večerni rebri navzgor: solnce je zahajalo.

Seveda bi se lahko povrnila in zamudila dan ali dva, a daleč spodaj pred njima je le sketala tenka zanjka reke Ascende. Videl se je njen ovinek, in vedela sta, da leži takoj desno za njim zlato polje v skalovju Solnčnih Rudnikov. Če bi zmagała špranjo, bi si prikrajšala najmanj pet dni poti. Če pa bi se povrnila nazaj in sledila navadni stezi okoli rečnega ovinka, bi naredila velik S. Zdaj se jima je nudila prilika priti naravnost naprej.

»Če bi tu bilo kako drevo!« je rekel Sloane. »Drevesa pa ni. Nimava nobenega konopca in četudi bi ga imela, kako naj ga pritrdiva tostran? Preostaja le skok.«

Kew je pogledal okoli in prikimal. Prostor je bil res kaj pripraven za skok z zaletom: skala je bila v smeri proti razpoklini nekoliko poševna.

»Misli si, da je spodaj napeto le črno platno,« je rekel Sloane, »nič več. Misli, da sploh ni nobenega prepada pred teboj.«

»Seveda,« je rekel Kew raztreseno. »Malo zebe me... Kakor, da grem v vodo.«

Sloane je snel svojo vrečo in jo vrgel onstran razpokline. Kew je ponovil isto, ne da bi kaj zraven mislil. Zdaj jima ni preostalo nič drugega kakor da skočita.

»Torej...« je pričel Sloane, a Kew je bil bolj nemiren in čakanje mu je postalo nezno. »Poprej jaz, potem ti,« je rekel in odrinil tovariša z roko. »Saj je to malenkost! Ni vredno govoriti Glej!«

Bil je jako nagel, ker je hotel preprečiti umljivi izbruh strahopetnosti. Skočil je nazaj, se zagnal, se prav srečno odrinil z nogo in

Francoska letalca v Pragi

v Praga, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Francoska svetovna letalca Coste in Le Brix sta danes opoldne priletela iz Varšave v Prago z zamudo 2 ur in pol. Nameravan je sprejem pri predsedniku Masaryku, v praški mestni hiši in na francoskem poslanstvu. Jutri bosta letalca nadaljevala pot preko Strassbourga v Pariz.

Hodža o agrarizmu

v Pariz, 26. maja. (Tel. »Slov.«) »Matin« objavlja intervju Sauerweina s češkoslovaškim prosvetnim ministrom dr. Hodžo. Dr. Hodža pravi v tem intervjuju: Češkoslovaška ima sedaj tudi svoj Locarno. Nemci, Čehi in Slovaki so se našli na podlagi kmečke demokracije. V večini držav so se dali kmetje vjeti, bodisi po desničarskih strankah ali po čisto političnih skupinah. Pokazalo pa se je, da je sedaj prišel trenutek, da so oni, ki obdelujejo zemljo, začeli primerno politiko in da imajo enake interese in ideale. Minister opisuje napredek, ki ga je napravila ideja kmečke politike. Na Poljskem, v Jugoslaviji in v Bolgarski je ideja našla navdušen odziv, v Romuniji in Avstriji pa napreduje. Meseca junija bo v Parizu kmečki kongres, na katerem pričakujejo iz inozemstva mnogoštevilne delegacije.

Protesti tudi v Italiji

v Rim, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Okoli 1000 rimskih študentov je danes protestiralo proti demonstracijam in dogodkom v Innsbrucku. Z zastavo so korakali proti italijanskemu zunanemu ministru, kjer so živahno vzlikali Mussoliniju. Na potu do zunanjega ministristva so v raznih kioskih zažigali avstrijske, švicarske in nemške časopise. Končno je policija preprečila spopade.

Peking obkrožen

v Peking, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Dogodki na Kitajskem se razvijajo hitro. Vojska pod vodstvom generala Cangkajseka in krščanskega generala Fenga se v hitrih pohodih bližajo Pekingu. Peking je skoro popolnoma obkrožen in Cangelinove čete se hitro umikajo. — Vlada v Pekingu in severokitajska vlada sta poslali Japonski skoro identično protestno noto, v kateri odklanjata trditev, da bi bili inozemci na kitajskem ozemlju v Pekingu, Tjencinu ali v Mandžuriji ogroženi. Vladi prevzemata odgovornost za varstvo tujcev in izjavljata, da bosta držali obljubo nevmešavanja, ki je bila dana v Washingtonu. Pri napadu na Cinanfu je bila po ameriških poročilih uničena kitajska vojaška bolnica, pri čemer sta bila ubita 102 vojaka.

Nahas paša gre v London.

v London, 25. maja. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Radio News« iz Kaira, se namerava v kratkem odpeljati egiptski ministriški predsednik Nahas paša v Anglijo, da začne nova pogajanja o angleško-egiptskem dogovoru. Angleški listi pišejo, da bo ta obisk mnogo pripomogel k temu, da se bodo razmere med Anglijo in Egiptom zboljšale in posebno, da se bo vprašanje društvenega zakona v Egiptu, ki je povzročilo zadnjo krizo, nanovo načelo in da se bo rešilo na tak način, da bosta zadovoljni obe državi. Obisk Nehas paše v Londonu pomeni začetek novih odnosov med Anglijo in Egiptom.

Potres v državi Peru. V državi Peru je bilo v torek in sredo več potresnih sunkov, ki so napravili mnogo škode.

Primo de Rivera se poroči avgusta. Primo de Rivera se bo 15. avgusta poročil v neki vasi pri San Sebastianu. Španski kralj bo poročna priča. Medene tedne hoče Rivera preživeti na Kanarskih otokih.

Bomba v mehiškem parlamentu. V sredo zvečer je v nekem stranskem prostoru parlamenta v Mehiki po seji eksplodirala bomba, ki pa ni napravila večje stvarne škode in tudi ni bil nihče ubit ali ranjen.

Maksim Gorki gre v Moskvo. V Moskvi se pričakuje prihod ruskega pesnika Maksima Gorkega dne 28. junija. Pripravlja se mu velik sprejem.

Sin za krivdo očeta

v Moskva, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Razprava proti inženierjem v Šahlih je pokazala danes drugo sliko. Prvič je bil zaslišan izmed obtožencev ruski inženier, ki je tajil krivdo in udeležbo pri zaroti ali sabotaži. Zaslišan je bil Andrej Kolodub, katerega označuje obtožnica kot bivšega lastnika tamošnjih rudnikov in katerega listi opisujejo kot bogatega, delavcem sovražnega lastnika. Zaslišavali so ga več ur, navskrižno izpraševanje pa zaenkrat ni podalo nobenega dokaza o sabotažnem delovanju Koloduba. V tem slučaju se je zopet pokazalo, da sloni obtožba izključno samo na navedah obtožencev in da je dosedaj obtožba pokazala malo pozitivnega materiala. Proti Kolodubu govori razen izjav nekaterih soobtožencev predvsem podoben zapisnik o izjavi inženierja Gavrušenka, ki pa je medtem napravil samoumor in ga torej ni več mogoče konfrontirati. Kot najmočnejši dokaz navaja državni pravdnik pismo Kolodubovega sina, v katerem sin sporoča, da je prepričan o krivdi svojega očeta, da je oče kazal protirevolucionarno mišljenje in da on skupno z delavci zahteva strogo kazen za očeta. Sodisce je sklenilo, da se zahteva pismo, ki naj se prečita.

Mala antanta - evropski faktor

(Od našega stalnega dopisnika.)

London, 25. maja.

Pomembnost male antante v svetovni politiki se je zlasti utrdila ob priliki izmenjave misli med evropskimi veleislami in Združenimi državami, ko je šlo za Kellogov pakt. V britskem odgovoru podčrtava Sir Austen Chamberlain, da je treba neobhodno vključiti v ta pakt še gotove evropske države, pri čemer ima v mislih Poljsko in malo antanto, kar je brez dvoma stvaren uspeh njune politike.

V Londonu se smatra, da je francosko-jugoslovanska pogodba dovela ne samo Jugoslavijo, ampak tudi vsa malo antanto v skupno činiteljev, merodajnih za reševanje mednarodnih problemov. Velika Britanija smatra prav tako kot Francija za nemogoče, da bi podvzela kak korak na kontinentu, a izpustila malo antanto. Njeno čvrsto zadržanje od junija 1921 je pripomoglo vkljub sovražnikom, da je ne samo utrdila notranje vezi, ampak se je kot celota ukoreninila v sestav moderne Evrope. Od posameznih članov male antante ima vsak svoje naloge in težave; ni pa dvoma, da je v teh mesecih imela najdelikatnejši položaj Kraljevina SHS, ker je po svoji zemljepisni legi važen činitelj v osrednji in južno-vzhodni Evropi. Pripada ji torej dvojna naloga. Prisotnost duha in dostojanstvena odločnost jugoslovanske zunanje politike sta si stekli v Londonu vse priznanje, kjer se resno javno mnenje ne more več zavesti na škodo južnih Slovanov. Zlasti pa se po zadnjem pomirljivem za-

držanju kraljevine SHS do njenih sosedov goji ta nada, da se bo pogodba o prijateljstvu med Belgradom in Rimom obnovila in spopolnila. V tej zvezi se ponovno z zadovoljstvom ugotavlja dejstvo, da ni imel znani agitator za spremembo trianonskega miru lord Rothermere pričakovane uspeha pri Mussoliniju. Kdor pazljivo prečita razgovor italijanskega diktatorja z urednikom »Daily Maila«, vidi jasno, da ni dal stvarnih izjav, ki bi se mogle uporabiti na škodo male antante ali posamezne članice. Lord Rothermere je doživel popoln neuspeh.

Vobče pa je madjarska propaganda v zadnjem času škodila sama sebi s svojimi neprimisljenimi sredstvi; četudi poskuša, da uspe, nima izgleda, zlasti danes ne, da si pridobi kaj realnejšega kot so sentimentalne izjave simpatij. Pri vsem tem je podčrtati, da »Daily Mail« ni odločujoč činitelj, njegova praksa sicer priljubljenega dnevnika obstoja v tem, da iznese od časa do časa kako senzacijo. Tako je isti list pred nekaj leti vodil srdito borbo zoper društvo narodov, dokler ni postala stvar subparna. Tako bo prošla tudi borba za spremembo trianonskega miru. Vse to pa ne vpliva na vodstvo angleške zunanje politike, ki računa v interesu svojega lasnega imperija s stvarnostjo; zanjo je že danes mala antanta stvaren plus za vzdrževanje evropskega, pa tudi svetovnega miru.

London se nagiba k Jugoslaviji

O čem se je Beneš pogajal.

v London, 26. maja. (Tel. »Slov.«) O razgovoru dr. Beneša s Schubertom v Berlinu poroča diplomatski poročevalec »Daily Telegraph«, da se je razpravljalo o štirih problemih: 1. o nemško-češkoslovaškem, posebno gospodarskem problemu, 2. o političnih in gospodarskih problemih ozemlja centralne Donave, kakor tudi o odnosih Avstrije in Madjarske s Češkoslovaško, 3. o nameravani češkoslovaško-ruski pogodbi s klavzulo največjih ugodnosti, vendar brez priznanja de jure, 4. o problemih Društva narodov, posebno o delovanju razorožitvenega in varnostnega komiteja in o Kellogovi protivojni pogodbi. Poročevalec navedenega lista izjavlja, da želi dr. Beneš, da bi o zadnjih problemih prišlo do soglasja med francoskim in nemškim mnenjem.

Razgovori v Bukarešti.

v Bukarešta, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Rumunski ministrski predsednik Bratianu je sondiral tla pri voditeljih opozicije, kako stališče nameravajo zavzeti glede stabilizacije leja in glede njihove eventualne tozadevne podpore. General Avarescu je izjavil, da želi, da se tozadevna pogajanja odgode. Profesor Jorga je dejal, da se njegova stranka peča samo s kulturnimi vprašanji. K Maniu ni Bratianu poslal nobene oficijelne osebe, ker je njegova stranka že opetovano o tem izdala svoje mnenje in ker izvedbo stabilizacije leja reklamira zase.

General Nobile izgubljen?

v Milan, 27. maja. (Tel. »Slov.«) Do ene ure popoldne ni prispela o zrakoplovu »Italia« nobena nova vest. Vsi klici pomožne ladje »Citta di Milano« so ostali brez odgovora. Pojavlja se že strah, da je morala »Italia« v silo pristati na ledu ali da se je ponesrečila, ker je bil Nobile po zadnjih brzojavkah že blizu Spitzbergov, tako da je morda zadel ob kako gorovje. Pomožna ladja »Citta di Milano« bo takoj, ko se bo zadosti zjasnilo, odplula na pomoč na severni del Spitzbergov. — Od generala Nobila od petka ob 10.27 ni nobene vesti več, dasi je bil po zadnji brezžični brzojavki oddaljen samo še 200 km od Kingsbaya. Bati se je, da je močen vihar odgnal zrakoplov proti severovzhodu. Odkar je »Italia« startala, pa do njenega zadnjega sporočila je preteklo 54 ur, Nobile pa ima s seboj bencina za 80 ur, tako da ima s seboj zaloge vsaj do sobote zvečer, lahko pa se je pustil gnati po zračni struji brez delovanja motorjev. Na krovu je razen Nobila 15 mož, med njimi 3 mornariški častniki, 1 inženier in prvič tudi češkoslovaški radiolog prof. Behounek. V zadnjem sporočilu javlja Nobile, da se 27 ur bori s hudimi nasprotnimi vetrovi, vsled katerih da

mora pluti z največjim naporom; razgled je slab, dočim je od Grenlandije do severnega pola imel odlični razgled. Od severnega pola dalje pa je bilo temno. Na krovu je vse zdravo.

Zadnji brzojav: O zrakoplovu »Italia« tudi zvečer ni nobenih vesti več. Usoda posadke je tembolj vznemirljiva, ker je medtem pošlo gorivo za zrakoplov in ker je moštvo za slučaj, če bi moralo v silo pristati, imelo s seboj majhno radio-postajo, s katero bi moralo pošiljati signale. Skrb o usodi zrakoplova se v Italiji veča od ure do ure.

Papežev križ na severnem tečaju

Rim, 26. maja. Papež Pij XI. je prejel sledečo brzojavko: Ob 1. uri 30 minut 24. maja smo z globokim ginjenjem pustili pasti na led Severnega pola križ, ki ga je Vaša Svetost nam poverila. Jaz in moji tovariši izražamo Vaši Svetosti našo zahvalo za visoko nalogo, ki ste nam jo poverili, in ponavljamo izraz naše globoke vdanosti. General Nobile. — Državni tajnik kardinal Gasparri se je brzojavno zahvalil.

res, sta se s tem obe organizaciji sami postavili v pripravo SDS, in se ne bosta mogli pritoževati, če jih bomo v bodoče tudi kot taki smatrali in upoštevali.

SLS in uradništvo

Okoli našega članka »SLS in uradništvo« se še vedno vrte misli nasprotnega časopisja. Napisali so si celo dopis iz uradniških krogov, da bi krili žalostno dejstvo vsestranskega demokratskega bankerota. Mi na članku, ki smo ga napisali, nimamo ničesar izpreminjati in vemo tudi, da ga je uradništvo čisto prav razumelo, da namreč SLS pristranosti posameznih demokratskih uradnikov ne bo trpela

Varujte

svoje noge

ter nosite sedaj poleti sandale, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. Stermecki. Celje

po sledečih nizkih cenah:

št. 19-24 Din 32.—, št. 30-35 Din 68.—
št. 25-29 Din 37.—, št. 36-42 Din 96.—
št. 43-46 Din 109.—

Naročite ilustrovani cenik!

in da naj se dotični pravočasno izpametujejo. Če bo »Jutro« še naprej pisalo v tem tonu, bomo pozvali naše somišljenike, da nam sporoče vse slučaje pristranosti in potem naj gre zadeva svojo pot. Zadnji čas je, da popolnoma izgine tista miselnost, da so za uradnika, kadar je v službi, dvojni ljudje, eni iz boljše družbe, drugi iz preprostega ljudstva. Kdor se ne more uživet v popolno ravnopravnost vseh državljanov, ne spada v urad moderne ljudske države. Znova pa ob tej priliki poudarimo, da ne mislimo izpreobračati k našemu stališču nobenega uradnika z nam nasprotnim »ustanovljenim svetovnim nazorom in ustaljeno politično ideologijo« — da rabimo »Jutro« izraz, kajti kakih omejenih svobodomiselnost, ki so se naučili iz demokratskih listov puhlih fraz o klerikalizmu in buri, ki so odobraval tudi v sručenju terorizem demokratske stranke, kar pač spada k politični ideologiji naših demokratov, naša ljudska stranka resnično ne rabi. Vse take z veseljem prepuščamo skrahiranim strankam predvojnega »naprednega« miselnosti. Kdor bo naš, bo naš po svojem notranjem prepričanju, kdor bo že samo simpatiziral z nami, bo daleč od demokratske ideologije. Vsak uradnik pa ve, da ima zaslonbo v SLS, če je njegovo vestno delo res nepristransko in vedno v korist ljudstva.

Uradništvo v službi SDS

Takele trditve se je iznebil »Jutro« dne 24. maja, ko je pisalo, kako objektivno je SDS-arsko uradništvo: ... da »Slovenec« ne navaja nobenega dokaza, temveč pavšalno trdi, da napredni uradniki v uradih agitirajo proti SLS. — S tem nas je izzvalo »Jutro«, da mu moramo pomoliti pod nos primerov res lepe objektivnosti žerjavovskih uradnikov. — Nočemo navajati ne imen ne krajev, zadostuje naj, da javno pribijemo greh, grešnika pa pokrijemo s plaščem krščanske ljubezni. Seveda, če je »Jutro« morda ljubše, pa navedemo tudi imena in neposredni vir, kjer rastejo take cvetke.

Posebno stroga »objektivnost« žerjavovskega ekspozenta na vodilnem mestu okrajnega glavarstva pa odseva iz takegale uradnega poročila: »Pri novih občinskih volitvah je po vplivu gerenta pričakovati skupen nastop SDS in SKS.« — Kaj pravite na to? Je li to tista v »Jutru« tolikanj vplivna objektivnost uradnika SDS? — Pa še drug primer.

Nekje se je oddajala služba občinskega uslužbenca. Ker ni bil postavljen pristaš SDS, je prišlo do pritožbe, h kateri stoji v poročilu okrajnega glavarstva tole: »Zaupno sem tudi poizvedel, da je I. I. vnet in agilen agitator SLS.« — Tudi lep primer stroge objektivnosti višjega političnega uradnika!

Hočete še kak primer? Dobro. Zapišimo še tega-le: Neka občina je hotela prenesti občinski denar iz ene regulativne hranilnice v drugo enako hranilnico. Višji uradnik — osebnost sicer vse časti vreden, a ponižni sluga tedanjega režima — ni mogel iti preko tega, da bi ne bil pripisal take-le opazke: Zadeva je političnega značaja — občina I. je klerikalna in hoče glavnico iz liberalne hranilnice v N. prenesti v klerikalno hranilnico K... v L. — Kaj pa je to drugega kot politika, ki jo uganja uradnik v prilog SDS? — Takih in podobnih cvetk uradniške objektivnosti bi lahko nabrali ne le šopek, marveč težko butaro. — Smešno se nam zdi, kakšen humbug uganja »Jutro« s svojim sokolskim znakom in kako neokusno vlačijo v svoje zoprne vrste Najvišjega činitelja v državi. Mi vemo, kaj in kakšen je naš Sokol. Ne boste hitro prešteli vseh Slovencev, ki so prepričani, da je to izrazilo liberalna organizacija s protiverstno tendenco, pravcati kulturno-bojni element. Zato pravimo, da se kaj malo strinja z uradniško objektivnostjo, če nosi uradnik v službi znak te organizacije. Na cesti in doma naj nosi na sebi, kar hoče, magari perjanico indijanca, ne pa v službi.

Tudi uradnik.

Letalo se je ponesrečilo. Med Dortmundom in Frankfurtom se je ponesrečilo Junkersovo letalo nemške Lufthansa. Letalo se je preobrnilo in padlo na tla, pri čemer sta bila ubita pilot in dva potnika.

Popravi!

Včerajšnji naš uvodnik se mora glasiti: Nettunske konvencije so naravna posledica belgrajskih konvencij, katere je sprejela Pašić-Pribičevićeva-Zerjavova vlada. Če se govorijo o sramotni kapitulaciji, je bilo o »kapitulaciji« treba govoriti tedaj!

M. Joss & Löwenstein d. d. Praga

Dobiva se v vsaki boljši modni trgovini za gospode

ga oropal in vrgel iz vlaka Malgaj je za poškodbami kmalu nato umrl. V vlaku je bil oropen suknje, pokrivala, srebrne žepne ure z verižico in večje vsote denarja. Po dolgi preiskavi in zasledovanju se je orožnikom v Krškem posrečilo izslediti zločinca. Je to neki Ivan Glogovšek iz Stare vasi v občini Videm. Glogovšek je bil pred dnevi aretiran in izročen sodišču v Celju.

★ **V vodnjak padla.** V vasi Melence pri Novem Sadu se je te dni pripetila nenavadna smrtna nesreča. 40 letna kmetica Jurica Lazič je hotela v nedeljo zvečer zajeti iz vodnjaka vode za živino. Na spolzkih deskah pri vodnjaku se je kmetici spodrsnilo in ženska je padla v vodnjak. Ker ni bilo tedaj blizu nobenega človeka, ki bi ji pomagal, je ženska utonila v vodnjaku in so jo potegnili ven že mrtvo.

★ **Mlad morilec.** Pred sodiščem v Tuzli se je te dni zagovarjal 21 letni Ivan Matič, ker je lani umoril starčka Boro Juriča. Matič je prišel v Juričevo hišo in ga udaril z nekim lopim orodjem po glavi in nato odnesel 144 dinarjev, ki so se nahajali v hiši. Orožniki so ujeli nekaj dni kasneje Matiča v gozdu. Šele po dolgem zankavanju je Matič priznal zločin, toda pred sodiščem je podal novo izjavo, češ da je vstopil v Juričevo hišo kot njegov stari sovražnik, nakar je ta navalil nanj s sekiro, on pa mu jo je iztrgal in ga ubil. Po tem je hotel razsekati Juriča na drobne kosce, toda se je v zadnjem hipu spomnil narodne pravljice in polizal kri s sekire, kakor tapravljica pripoveduje, ter pobegnul. No, sodišče Matiču ni verjelo, ker je obdukcija ugotovila, da je bil Jurič ubit s krampom in so našli njegovo truplo na ognjišču napol zoglenelo. Ker je Matič izvršil ta zločin prej, predno je dovršil 20 let, ga sodišče ni moglo obsoditi na smrt, temveč ga je obsodilo le na 15 let ječe.

★ **Roparski napad v Južni Srbiji.** V sredo ob osmih zvečer so napadli kačaki med Bitoljem in Resmom pri vasi Čelepi neki potniški avto. Štirje kačaki so bili v orožniški obleki, trije pa v arnavtski. V avtu so bili štirje potniki. Kačaki so pričeli streljati, nakar je šofer ustavil avto. Dva potnika sta ušla, dva pa so kačaki odvedli v smeri proti Bigli planini. Orožniki so pričeli razbojnike zasledovati, zjutraj pa je odšel na lice mesta tudi bitoljski veliki župan.

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni
L. Vilhar, urar. Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

★ **Harmonij.** Kdor bi hotel nadarjenemu a revnemu mladeniču, ki se hoče izvežbati za organista, posoditi ali poceni prodati harmonij, naj se blagovoli oglašiti župnijskemu uradu pri Mali Nedelji.

★ **Udeležencem evharističnega shoda na Vrhniki** se priporoča gostilna v »Rokodelskem domu«. Za gorka in mrzla jedila poskrbljeno. (4746)

★ **»Ljudska samopomoč«** v Mariboru šteje že 5500 članov. V nove oddelke B-I C-I D-I se sprejmejo vse zdrave osebe do 75. leta le še malo časa. Kdor še torej ni član tega koristnega društva, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj zahteva še danes pristopno izjavo. (4730)

★ **Weka—Maribor št. 15** dobavlja izredno po ceni vrtno pohištvo, vrtno solnčnike, vrtno stole itd. Zahtevajte ponudbo.

★ **Vabilo na učni tečaj** za raznovrstno vezenje na »Plaf« šivalnem stroju, ki ga priredi tvrdka Ign. Vok, Ljubljana, od 29. t. m. naprej pri g. Oblaku, Tržaška cesta 17, Vič-Glince, in ne pri »Pošti«, kot je bilo prvotno javljeno. Priporočamo cenj. občinstvu, da se tega koristnega poduka mnogoštevilno udeleži. (4730)

★ **Krasne nove razglednice** in albume Bleda je založila knjigarna Hočevar, Zdraviliški park, katere priporoča posetnikom Bleda. Za prodajalce so po Din 60 za 100 komadov.

★ **Ljubljanska čebelarstva podružnica** ponovno opozarja slavno občinstvo in ljubitelje medenih sladkosti na čebelarstvo prireditve, katere se vrši dne 3. junija t. l. v »Hotelu Ti1 volie«. (4748)

★ **Toplo zahvalo** izrekajo rodbine Šubice-Krašovec v Škofjiloki vsem, ki so sočustvovali z njimi ob težki izgubi prerane smrti ljubih

staršev Terezije in Janeza Krašovic, prav posebno pa še vsem mnogoštevilnim udeležencem pogreba, p. n. društvom, gg. pevcem in vsem darovalcem vencev in cvetja. Bog bodi vsem obilen plačnik!

★ **Vaša prebava bo boljša**, ako jemljete po vsaki jedi malo noževo špico praška Magna v pol kozarca vode. To odstrani vse nerednosti pri prebavi. Prašek Magna odpravlja bolečine, urejuje prebavo, ker uničuje preobilno kislino, ki je vzrok boleznim. Po tem prašku vas ne bo več pekla gorčica. Priporočajo ga zdravniki in se rabi v bolnicah. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah 1 zavej s točnim navodilom 4 Din. Kjer ga nimajo, naročite ga naravnost na naslov: Laboratorij »Alga«, Sušak. Za 2 zavoja priložite v pismu 10 Din v znakah.

★ **Opozorjamo na današnjo prilogo** tvrdke B. D. Manok v Belgradu, ki priporoča v nakup srečke državne razredne loterije.

★ **Potrtim, onemoglim, za delo nesposobnim** da naravna »Franz Josef« grečica prosto kroženje krvi in zviša telesno in duševno delazmožnost. Vodilni kliniki dokazujejo, da je »Franz-Josef« voda tudi za duševne delavce, nervozne in ženske neprecenljivo odvajalno sredstvo. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Izpuščaji na obrazu**, mozolji, ogrei (Mitesser) itd. so često vzrok nečiste krvi. Zato naj očisti, kdor bo imeti resnično lepo polt svoje telo, kri in kožo potom 6—12 tedenske kure z naravnim »Planinka« zdravilnim čajem. Le tako si ohrani kožo mlado in svežo. Zahtevajte samo pravi »Planinka« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč v plombiranih paketi po Din 20,— z napisom proizvajalec: Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana. (4728)

★ **Fotoaparate** kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

★ **Vinogradniki!** Sredstva proti kislemu črviku, oidiu in drugim škodljivcem, nadalje Fenoltaleinov papir dobite pri tvrdki »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. in E. Skaberne).

★ **V »Vojni škodje dosežete največje obrestovanje**, ako jo ugodno kupite, četudi na obroke. Prihranite lahko par obrokov, zahtevajte ponudbo pri tvrdki: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Miklošičeva 6, Ljubljana. Iščem poštene in solidne zastopnike. 3778

Radioemanacijsko termalno kopališče 36—38° C

DOLENSKE TOPLICE

Toplice pri Novem mestu, žel. postaja Straža-Toplice, ozdravijo sigurno revmatizem, nevralgije, ishemiaske bolezni, ostarelost itd. Vsaka tuširajna kura čvrsti in pomlajuje. Uspehov tega že stoletja starega zdravilnega ne doseže nobena druga toplota. — V predsezoni in posebnih znižanih cenah, 20 dni z vsem pavšalno 1200 Din Sezona od maja do oktobra. Zelo nič popusti. Fina restavracija. Zahtevajte prospekte.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

V nedeljo in v noči na ponedeljek: Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti. — V ponedeljek in v noči na torek: Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti. — V noči na sredo: Bohinc na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

★

◎ **Vodstva po razstavi Ivane Kobilce.** Za binokostne praznike priredi g. Ivan Zorman vodstvo v Jakopičevem paviljonu v nedeljo, 27., in v ponedeljek, 28. t. m., vsakokrat ob 11. uri dopoldne. Vabimo k obisku razstave, ki se nepreklicno zapre v petek, dne 1. junija.

◎ **40. pešpolk »Triglavski«** praznuje svojo slavo v ponedeljek, 28. maja, v spomin na dan, ko je slovenski planinski polk (sedanji 40.) zrušil odpor sovražnika pri Kotljah leta 1919. Služba božja in rezanje kolača se vrši ob pol enajstih na dvorišču vojašnice kralja Petra. Popoldne ob pol šestih bo istotam vojaška veselica.

◎ **Za motociklistično dirko**, ki se vrši v nedeljo, dne 4. junija t. l., vlada v vseh krogih veliko zanimanje. Izmed mnogih domačih dirkačev se je tudi prijavilo k dirki nekaj inozemskih dirkačev, katerih imena so znana vsem sportnim krogom tako, da bo ta dirka ena izmed najzanimivejših. Ljubljanska občina kakor tudi Motoklub, sekcija Ljubljana, sta podarila za zmagovalce krasna in dragocena darila. Dirkači, ki se do sedaj še niso prijavili k dirki, naj to store čim prej. Zadnji dan prijave je 31. maj.

◎ **Promenadni koncert** godbe Dravske divizijske oblasti v Zvezdi bo pri ugodnem vremenu danes ob 11.

◎ **Na splošno željo** ostane razstava ročnih del otroških vrtaric na drž. ženskem učiteljskem se v nedeljo in ponedeljek od 10 do 12 odprta.

◎ **Ljubljansko pevsko okrožje** bo priredilo dne 3. junija o priliki Prosvetnega dne na Viču svojo pevsko prireditev. Dopoldne bodo peli združeni zbori ob 9 pri sveti maši v župni cerkvi, popoldne bo pa ob pol 3 pevski koncert na vrtu Pavličeve gostilne. Sodelovalo bo šest najboljših zborov okrožja.

◎ **Cene indantren barvanih dečvinih blagov.** Cene indantren barvanim blagovom za Dečvo so se določile naslednje: Bombažni dilen v vseh barvah 22 Din, bombažni dilen v črnem 24 Din, umetna svila v vseh barvah 46 Din, umetna svila v črnem 50 Din meter. Te cene veljajo za prodajo na drobno in so strogo enotne. — Cene, ki smo jih prvotno objavili v »Ženskem svetu«, so bile nekaj niž-

je; to pa zato, ker so bile izračunane za blago, ki bi bilo barvano z navadnimi barvami. Kasneje smo se pa odločili, da se barva dečvino blago z indantren barvami, ki jamčijo, da blago ne obledi, marveč trajno ohrani svoje sveže barve. »Ženski svet« je bil v tem že tiskan, tako da cen ni bilo več mogoče popraviti. To naj čitatelji — Z. S. — blagohotno vzamejo na znanje. — Propaganda »Dečle«.

◎ **Umrli so v Ljubljani** v času od 19. do 26. t. m.: Ana Ukovič, žena bivšega inkasanta, 68 let, Gosposka ulica 4; Marija Kariž, zasebnica, 79 let, Celovška c. 96; Ivan Strumbelj, sin sluga, 6 mes., Wolfova ul. 8; Matija Urbanek, zasebnik 82 let, Kersnikova 3; Ana Završek, zasebnica, 79 let, Zalokarjeva 14; Marija Zabavnik, 73 let, Japljeva 2; Anton Šbuelz, žel. nadrev, Trdinova 8. — V bolnišnici so v istem času umrli: Josip Matevžič, šin sprevodnika, 6 mesecev, Vodovodna cesta; Dušan Broz, sin zasebnega uradnika, en mesec, Kodeljevo 258; Franc Cadež, prosjak, 62 let; Alojzij Škrbinc, posestnik, 53 let, Vodmat 102; Peter Plavec, sobni slikar, 53 let, Rožna dolina XV., 20; Elizabeta Pisavec, hišnica, 58 let, Strelška ulica 2; Jurij Matkovič, delavec, 20 let, Zgornja Šiška 8; Viktor Kolisek, natakar, 31 let, Fužine; Miroslav Končar, sin žel. skladiščnika, 8 mesecev, Rožna dolina IV., 8; Martin Kavčič, bivši rudar, 46 l., Ziri 32; Josip Cerar, šofer, 18 let, Zagorje 10; Matilda Mikuz, žena strojnika, 23 let, Vič 114; Franc Justin, hlapec, 27 let, Škofja Loka 41; Marija Slapar, žena drvjarja, 35 let, Jezerško 28.

◎ **Vlom v mesnico.** Zdi se, da mesarske stojnice na trgu niso več varne pred raznimi zlikovci, ki kaj radi izkoristijo priliko in pridejo na račun mesarskih mojstrov poceni do mesnih zalog. Tako se je nekdo dobro preskrbel za binokostne praznike s klobasami. Vlomil je v stojnico mesarskega mojstra Franca Krašovca v Šolskem drevoredu in odnesel 42 klobas.

◎ **Pogrešana.** Odvetnik dr. Krivic je prijavil policiji, da je že v torek izginila s svojega doma na Poljanski cesti št. 19 pisarniška uradnica Marica Matičič, katero od tedaj pogrešajo. Matičičeva je stara 24 let. Radi boleznij je živel zadnje čase v duševni depresiji in se njeni svojci boje, da si ne bi napravila kaj hudega.

Fiedlerjevo patentirano sredstvo za pospeševanje rasti las

„GAMMA“

je obenem najboljšo sredstvo proti izpadanju las, periamem in krhkosti las. Daje življenjsko možnost lasnim koreninam in odgaja puhaste lase v močne. Vporaba je enostavna ter se že po prvem poskusu pokaže kot zelo potrebna. Zdravniško preizkušena in priporočena. Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji. Ako je tam ne dobite, obrnite se na edino Glavno zastopstvo za SHS:

Drogerija „NADA“ Kolar i Gabrič, Subotica
Telefon št. 637

◎ **Obleke kemično čisti**, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 3228

◎ **Obleke za procesije:** Kristofič — Bučar.

◎ **Krasne obleke in bluze** najceneje pri Tomšič, Sv. Petra cesta 38. 4505

◎ **Dobro znana restavracija Lloyd**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 7 se priporoča p. n. občinstvu. Točijo se pristna domača vina in znani Kerinov cviček iz Gadove peči. Radio-koncert v lokalu. 4234

Steklo in marmor

se težko čisti. — V ta namen služi najbolje, a da ne zapušča prask

Schicht-ov Ominol

Zadnja pot staroste gasilcev Franca Barleta

Lepa in žalostno slovesna je bila zadnja pot, na kateri so včeraj slovenski gasilci spremili starost svojega Franca Barleta. Lepa, ker je turobni sprevod, ki se je včeraj razvil po ljubljanskih ulicah, pričal o vsem globokem spoštovanju in ljubezni, s katero so se oklepali gasilci svojega staroste; slovesna je bila zadnja pot Franca Barleta, kajti pokazala je izjemno moč gasilskih organizacij, ki so se v številnih zastopstvih udeležile pogreba.

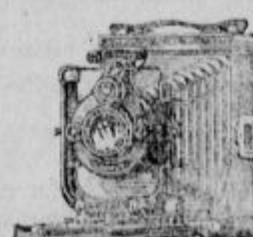
Krsta s pokojnikovim truplom je bila razstavljena v okrašen veži Mestnega doma. Na prostranem trgu pred Mestnim domom so se že pred 3. uro popoldne pričeli zbirati gasilci, ki so se uvrstili po posameznih društvi ter zavzeli ves trg. Po blagoslovitvi trupla so zapeli pevci »Ljubljanskega Zvonca« v srce segajočo »Vigred se povrne«, nakar se je v imenu gasilcev poslovil od pokojnika načelnik ljubljanskega prostovoljnega gasilskega društva g. Josip Turk z naslednjimi besedami:

Ljubljani tovariš Barle! Leto dni je tega, kar smo v Zaleu na binokostne praznike pod Tvojim vodstvom odkrili spominsko ploščo pokojnega tovariša dr. Bergmanu, ki smo ga ravnokar o binokostnih praznikih pred 2 letoma položili k večnemu počitku. Tretje binokostne praznike obhajamo od tedaj in k tem pa smo se sešli danes, da spremimo k večnemu počitku Tebe, naš dragi, nepozabni tovariš Barle! — Nihče izmed nas ni pričakoval, da nas ob tretji obletnici zapustiš Ti, najmanj pa sem tega pričakoval jaz, ki sem bil trdno uverjen, da me pokoplješ Ti, moj ljubljani prijatelj France. Usoda pa je hotela drugače. Mrtve ležiš pred nami, pripravljen za odhod k večnemu počitku. Pred Teboj, ob Tvoji krsti pa stojimo esirotni Tvoji učenci, Tvoji sinovi, Tvoji tovariši in prijatelji. S Teboj smo izgubili svojega najboljšega učitelja in voditelja, svojega skrbnega očeta, svojega zvestega in milega tovariša. Hud udarec je to za nas, ki smo Ti bili udani iz vsega srca. Nikdar ne bo zaceljena rana, ki jo je Tvoja nenadna smrt zadala gasilski organizaciji. Poslavljamo se od Tebe, dragi naš tovariš starosta, zahvaljujemo se Ti za Tvoje ogromno gasilsko delo, zahvaljujemo se Ti za Tvojo bratsko ljubezen in pomoč ter Ti obljublamo, da bomo ostali zvesti zvišeni gasilski ideji — ljubezni do bližnjega, katero si ti tako navdušeno in vztrajno vcepil v naša srca. Zadnjikrat Ti kličem: Iskrena Ti hvala! Naj Ti bo lahek in miren počitek po dolgi, trudopolni, a plodnosni življenjski poti.

Po govoru so dvignili načelniki šestih gasilskih žup krsto in jo prinesli med častnim spalinjenjem in ob sviranju žalostink na mrtvaški voz.

Zalni sprevod se je pomikal s Krekovega trga, Pred škofijo, čez Marijin trg, po Miklošičevi, Komenskega in Vidovdanske cesti.

Pred sprevodom je igrala godba dravske divizije žalne koračnice, nato so sledile deputacije posameznih gasilskih žup z vencji. Pred krsto so nesli gasilci 24 zastav gasilskih organizacij. Nato je korakalo do 1200 gasilcev, ki so prihiteli, da počaste spomin svojega voditelja. Tik pred mrtvaškim vozom, spremljanim od častne straže, so nesli blazinico s šestimi odlikovanji, ki si jih je, pokojnik pridobil za svoje zasluge. Za krsto so šli nato pokojnikovi sorodniki, za njimi zastopniki gasilskih organizacij. Mariborske gasilce je zastopal načelnik g. Ivan Volter, zagrebške pa g. Mirko Kolarič in g. Ante Tolović. Mestno občino j epri pogrebu zastopal ravnatelj dr. Zarnik, vojaške oblasti po podpolkovnik Majcen. Občinski svet so zastopali gg. občinski svetniki Krek, dr. Bohinjec in Rupnik. Za sorodniki in zastopniki je sledilo občinstvo. Ves sprevod se je vršil po vsem mestu skozi gost spalir občinstva. Ob križišču Jegličeve ceste in Prisojne ulice so pevci še enkrat zapeli pokojniku v slovo. Na pokopališču so se zastopniki gasilcev poslovili z gniljivimi besedami od pokojnika, nakar se je sveži grob za vedno zaprl.

NOV CENIK

fotografičnih aparatov in potrebnih je ravnokar izšel.

Interesantom je gratis in poštino prosto na razpolago.

DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5

Kaj je novega

KOLEDAR.

Nedelja, 27. maja. Binkošti. Prihod Sv. Duha. Boda Ven., Vojslava, Janez. — 148. dan v letu.

Ponedeljek, 28. maja. Binkoštni ponedeljek. (Nezapovedan praznik), Viljem, Avguštin, Krescent, Just. — Po pravoslavnem koledarju 15. maja, po muslimanskem 8. XII, 1346., po židovskem 9. IX. 5688.

Torek, 29. maja. Marija Magdalena Pazzi, Maksim, škof emonski.

Novosadska vremenska napoved za nedeljo 27. maja: Oblačno. Ponekod bo deževalo. Tu pa tam se bo zvedrilo, zlasti na zapadni polovici države. Slabi vetrovi se bodo ojačali. Smer zapadna. Temperatura se bo nekoliko znižala.

Dunajska vremenska napoved za 27. in 28. maj: V nedeljo bo bržkone še hladno in izpremenljivo, v ponedeljek pa bo boljše in nekoliko toplejše vreme.

ZGODOVINSKI DNEVI.

27. maja: 1905 je bila pri Čušimi pomorska bitka, v kateri so Japonci uničili rusko brodovje. — 927 je umrl bolgarski car Simeon. — 1564 je umrl reformator Ivan Calvin. — 1794 se je rodil velepodjetnik Cornelius Vanderbilt. — 1840 je umrl violinski virtuozi Niccolò Paganini. — 1854 se je rodil belgijski pesnik Georges Eekhoud.

28. maja: 1812 se je sklenil mir v Bukarešti. Turčija je Rusiji odstopila Besarabijo. — 1903 sta bila usmrčena kralj Aleksander in kraljica Draga. Vojaštvo je proglasilo Petra Karagjogjeviča za kralja. — 1759 se je rodil angleški državnik Viljem Pitt. — 1779 se je rodil angleški pisatelj Thomas Moore. — 1810 se je rodil slikar Aleksander Calame. — 1840 se je rodil slikar Ivan Makart. — 1890 je umrl komponist Viktor Nessler. — 1898 je ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič izdal prvi pastirski list.

29. maja: 1793 se je rodil slovaški pesnik Kollar, apostol slovanske vzajemnosti. — Leta 1850 se je v Begunjah na Gorenjskem rodil ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. — 1916 je umrl maloruski pesnik in pisatelj Ivan Franko. — 1878 je umrl angleški državnik John Russel. — 1862 je umrl angleški kulturni zgodovinar Henry Thomas Buckle. — 1859 se je rodil meteorolog Hugon Hergesell. — 1814 je umrla prva žena Napoleona I, Josipina Beauharnais. — 1871 je umrl kartograf Kocen, Slovenec. — 1882 se je v Ptufu otvoril Narodni dom.

Birmanske obleke

svilene, etamin, popelin v veliki izbiri ter vseh velikosti že od 90 Din naprej kupite edino to pri trdki

Belihar & Velepič

Ljubljana Mestni trg 13 Ljubljana
Oglejte si izložbe

★ **Evharističen shod** bo binkoštno nedeljo 27. in binkoštni ponedeljek 28. t. m. na Vrhnikih. Oba dneva so pobožnostj, cerkveni govori, molitvene ure in stanovski sestanki. Cerkevne govore bosta imela gg. vseučiliški profesor dr. Gregor Rožman in profesor dr. Roman Tominec. V ponedeljek, 28. maja bo ob 10. uri sv. maša v cerkvi Sv. Trojice, nato pa pred cerkvijo manifestacijsko zborovanje, na katerem govorita slavnostna govornika obl. predsednik dr. Marko Natlačen in šef-urednik »Slovenca« Franc Terseglav. Popoldne se evharistični shod zaključí s slovesno procesijo in zahvalno pesmijo.

★ **Bralcem naših povesti** naznanjamo, da se bo v vsaki nedeljski številki krasen zgodovinski roman Sienkiewiczza »Na polju slave« prekinil in bo mesto njega izhajal izvirni in nadvse zanimivi potopis »Na Sinaj« od gosp. prof. Matije Slaviča, ki ga v današnji številki prvič priobčujemo. Vrhtega imajo naši bralci vsako nedeljo v »Ilustriranem Slovincu« povest iz sibirskih pragozdov »Car Berendej«, ki po svoji mikavnosti nima izlepa enake v svetovnem slovstvu.

★ **Jugoslovanski kardinal.** Rimska svetovna korespondenca javlja 19. maja: »Tudi Jugoslavija naj bi dobila svojega kardinala. Kakor se čuje, bi prišel za to imenovanje vpoštev knezoškof Jeglič, ali nadškof Bauer in nadškof Rodič.« — Sodimo, da so ta ugibanja prezgodnja, ker še ni sklenjen konkordat.

★ **Najlepše spomine** zapusti človeku lepo potovanje. Letos se nudi ugodna prilika za izlet v Benetke, Genovo, Marseilles, Lurd, Biaritz, Bordeaux, Pariz, Lisie in München. Vsa ta mesta bodo obiskali izletniki na potovanju, ki ga priredi Prosvetna zveza v Ljubljani od 4. julija do 16. julija. Priglasenih je

Krasne letne obleke, bluže

perilo, nogavice itd., priporoča po najnižjih cenah staroznana solidna trdka

IGN. ŽARGI — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 3 in 11.

Din 58^{.-},

platneni Din 23^{.-},

189^{.-},

Din silni ali drap

„VOIKA“

LJUBLJANA, KRENKOV TRG

že doslej toliko, da se potovanje gotovo vrši. Prostih je še kakih deset mest. Ker je torej število omejeno, zato naj se priglasi, kdor misli potovati. Potovanje vodita dr. Fabijan, vseučiliški profesor, in dr. R. Tominc. Vsa pojasnila daje Prosvetna zveza v Ljubljani. — Stroški za vožnjo v III. razr. brzovlaka, hrano, stanovanje, vstopnina in napitnino znaša 3500 Din, za II. razred pa 5000 Din. Priglasiti se je treba do 1. junija.

★ **Obiskovalcem Šmarne gore** in vsem, ki so prispevali in še bodo prispevali za nabavo novih zvonov, sporočamo veselo vest, da se je včeraj pričelo z vlivanjem novih zvonov v šentviški zvonolivarni ter da je bil veliki zvon kot prvi vli v vsestransko zadovoljnost.

★ **Tuberkuloza.** Kakor je v srednjem veku razsajala »črna kuga« ter morila milijone ljudi, tako divja danes »bela kuga« — jetika. Na tuberkulozi umira v Sloveniji povprečno vsak sedmi bolnik. Jetičnih ljudi pa je v Sloveniji približno 60.000. Kako si zagotovimo zmago nad to, najbolj pogubno boleznijo? Vzgaajmo, utrjujmo si telo s primernimi telesnimi vajami. V naravo, na svež gorski zrak! Temu prevažnemu higijensko-socialnemu vprašanju je Stalna razstava na Vešmu v Ljubljani posvetila posebno pažnjo.

★ **Prosvetnega dne** na Viču naj se udeležijo vsa prosvetna in izobraževalna društva ljubljanske okolice in iz Ljubljane. Prvo društvo, ki je sledilo klicu Prosvetne zveze, da aranžira razstavo je ravno viško, 25 let deluje to društvo nadvse uspešno, ima dobro organizirane odseke, ki skupaj tvorijo pravo prosvetno družino. Zato pozivlja Prosvetna zveza vsa društva in vse pevske zbornice Ljubljane in okolice, da se s zastavami in narodnimi nošami udeležijo srebrnega praznika, ki ga praznuje Prosvetno društvo na Viču v nedeljo, dne 3. junija

★ **Sestanek Slomškove družbe.** V torek, dne 29. t. m., bodo imeli člani in članice Slomškove družbe sestanek, h kateremu uljudno vabimo. Vršil se bo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica, ob 9 dopoldne. Na dnevnem redu bodo v razpravi važne zadeve.

★ **Izlet na Sv. Višarje** priredi v dneh 4. 5. avgusta Slov. kršč. ženska zveza, na kar že sedaj opozarja ljubitelje te lepe planinske božje poti. Prijave sprejema »Prosvetna zveza« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

★ **Prijatelj humanistične gimnazije** razpošilja te dni društvo PHG svojo letošnjo Poslanico. V tej sta dva zanimiva članka: Francoski modroslovec H. Bergson govori o važnosti antike za Francoze, obenem pa seveda veljajo mnogi istih razlogov tudi za vse druge narode (zmisel za red, sorazmernost, mero, točnost, temeljitost, preciznost... same lastnosti, ki smo jih prejeli od Grkov in ki jih Orient ne pozna!), angleški ministrski predsednik Baldwin pa odkrito pripoveduje, kaj se ima on osebno — zlasti v težkih političnih bojih — zahvaliti antiki, antičnim pisateljem (Homerju, Horacu): za duševni mir, ki ga vselej najde, kadar se usede k tem klasikom. Naj pri tej priliki pripomnimo, kako visoko je cenil antiko Albrecht Dürer (čigar 400-letnico smrti letos obhajajo Nemci in ves svet): iz antičnih pisateljev se je naučil zakonov plastike in slikarstva. Ti zakoni — piše — so se bili skozi tisoč let pozabili. Šele humanisti so jih zopet odkriti. »Zakaj le preveč lahko se umetnost izgubi, in težko se zopet najdejo«. Isto velja za humanistično izobrazbo sploh! Društvo ima sedež na III. drž. gimnaziji v Ljubljani. Članarina znaša 10 Din (ustanovnina 100 Din). Kdor želi položnico, mu jo radi pošljemo. — Odbor.

★ **Ravnateljstvo splošne bolnice** v Ljubljani naznanja, da sta tako bolnica za duševne bolezni na Studencu kakor tudi psihiatrični oddelek splošne bolnice v Ljubljani tako prenapolnjena, da je vsak sprejem bolnikov v ta dva zavoda do nadaljnjega popolnoma nemogoč.

★ **Ameriški učenjak dr. Suzalo**, naš sonarodnjak iz Dalmacije je dospel v Zagreb. On je predsednik ameriškega Carnegievega fonda. V Zagrebu bo imel več predavanj.

★ **Slovenske narodne pesmi**, ki jih je za moške in ženske zbornice nanovo priredil prof. Marko Bajuk (dva zvezka v enem) prinašajo bogate pevске pripomočke za vsak zbor bodisi začetniški bodisi izvežban. Naša narodna pesem, prav zapeta, je naše najlepše bogastvo. Naročite te Narodne pesmi pri Novi založbi v Ljubljani.

★ **Kevelar** je znamenita božja pot, kamor pride letno 750.000 Nemcev in Holandcev. Vsako leto se zbero naši westfalski Slovenci na tem kraju. Letos se je odločila Prosvetna zveza, da se udeleži tega sestanka z zastopniki iz Slovenije, da na ta način vrnemo obisk naših izseljencev, obenem pa pripeljemo kakih 300 otrok slovenskih staršev v Slovenijo na oddih. Potovanje traja od 10. do 18. julija. Dva dni se mude izletniki v Münchenu, kjer si ogledajo velezanimivo mesto in krasno urejen muzej, kjer bo našel vsak obiskovalec za svojo stroko marsikaj zanimivega. Srednje-

veška romantika bo izletnike spremljevala na vožnji po Renu. Lorelei, Frauenfels in Siegfried bodo oživali pred nami. Köln, kraj, kamor so romali naši predniki do Jožefa II., bo sprejel naše izletnike. Prekrasno stolnico in pa svetovno razstavo »Presse« si bodo izletniki ogledali 13. in 14. julija. V nedeljo, 15. julija, se snidemo z našimi delavci, ki pridejo s posebnim vlakom iz Gladbecka v Kevelarju, kamor dospejo tudi Slovenci iz Holandije. 16. julija bodo sprejeti naši poslanci od mestne občine v Essenu, v največjem industrijskem mestu. Naslednji dan se vrnejo proti domu. Tega potovanja naj bi se udeležili zastopniki naših kulturnih organizacij, naših strokovnih zvez, učiteljstvo in duhovščina iz naših delavskih župnij, da se na licu mesta nauče modernega delovanja med delavstvom. Vabljeni so tudi sorodniki in znanzi onih, ki leta in leta bivajo v tujini v daljni Westfaliji. Stroški za vožnjo III. razreda brzovlaka, za parnik, hrano in stanovanje znašajo 2600 Din. Priglasiti se je treba do 10. junija pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

★ **Enoletni zasebni trgovski tečaji v Mariboru.** Od ministrstva trgovine dovoljeni tečaji Ant. Rud. Legat se začne 3. septembra t. l. in traja 10 mesecev. Trgovski tečaj bo obsegal te-le predmete: Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, trgovsko računstvo, trgovsko korespondenco, trgovsko in menično znanost, blagoznanost, trgovsko zemljepisje, stenografijo, strojeписje, lepopisje, slovenščino, srbohrvaščino in nemščino. Italijansko neobavezen predmet. Pogoji za sprejem: Dovoljeno 15. leto starosti, dokončana dva razreda srednje ali meščanske šole ali sličnega zavoda, Poučevalce bodo le usposobljenostne učne moči. Ravnatelj in lastnik zavoda je gospod Ant. Rud. Legat, trgovec v Mariboru, ki je že imel svoj čas trgovski tečaj v Mariboru. Sklepni izpiti se bodo vršili ob prisotnosti zastopnika ministrstva trgovine in učencem se bodo dala spričevala. Prospekti in pojasnila v prodajalni Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

★ **Tujski promet v Splitu.** V prvi polovici je dopotovalo v Split 1600 tujcev, ki so se prijavili oblastem. Iz naše države jih je bilo med njimi 861, iz Čehoslovaške 173, iz Nemčije 193, iz Avstrije 250, iz Italije 41, iz Madjarske 23, iz Poljske 22, iz Anglije 11, iz Amerike 9, iz Francije 8 in 9 iz drugih držav. Lani je v istem času obiskalo Split 1617 tujcev.

★ **Aretirana ponarejevalka dvodinarskih novcev.** V Karlovcu sta bila te dni aretirana ključavničarski pomočnik Djuro Draženović in njegov brat Milan, ker sta ponarejevala dvodinarske novce. Oba sta krivdo priznala, nakar sta bila izročena sodišču. V promet sta spravila okoli 400 ponarejenih novcev.

★ **Nesramnost zadrški fašistov.** V petek so v Zadru italijanski pristojvolci in izletniki ter zadrški fašisti v prisotnosti državne oblasti sneli z našega motornega čolna zastavo, jo odnesli in jo na novi obali raztrgali. Pristaniška oblast je prepovedala našemu parniku »Kosov« prihod v pristanišče.

★ **Nevihita nad Sremom.** Nad vsem južnim Sremom je v petek proti večeru divjala velika nevihta. Najprej se je vili ploh, nato pa debela toča. Posevki so ponekod popolnoma uničeni. Posebno velika je bila nevihta med Sremsko Mitrovico in Rumo.

★ **V parku se obesil.** V petek zgodaj zjutraj se je nudi v Karlovcu šetalcem v drevo-redu ob Korani grozen prizor. Na posestvu poseznika Kralja se je obesil neznan človek. Takoj je bila obveščena policija, ki je poslala na lice mesta posebno komisijo. Ugotovili so, da je samomorilec odpuščen železniški uradnik Ivan Zubčić iz Bihača. Zubčić je bil zelo vdan pijaci. Ker je bil radi tega odpuščen iz službe, je najbrže zato izvršil samomor. V Bihaču zapuščala ženo in dvoje otrok.

★ **Kačaki izpustili šoferja.** Pri roparskem napadu v Južni Srbiji, o čemer smo že poročali, so kačaki odvedli tudi šoferja avtomobila. Kakor poročajo sedaj iz Bitolja, so kačaki šoferja izpustili in zadržali samo enega kmeta. Kačaki se stalno klatijo po gozdovih in se izmikajo zasledovanju orožnikov.

★ **Obrtna higijena** silno napreduje n. pr. v Angliji, kjer se zavedajo velike narodnogospodarske škode, ki jo povzroča bolezen delavca. V nekaterih krajih so vpeljali za vsakega delavca »zdravniško karto«, ki je slična naši delavski knjižici in ki jo mora imeti delavec vedno pri sebi. Tudi pri nas se je zadnja leta v pogledu obrtne higijene storilo že marsikaj koristnega, a koliko več uspehov bi dosegli, ko bi se vsak posameznik dovolj zanimal za napredek higijene v obrti. — Kako važno je to vprašanje za delavca kot tudi za delodajalca, kaže poseben oddelek na Stalni higijenski razstavi na Velesjemu v Ljubljani.

★ **Ujet roparski morilec.** Pred dobrimi osmimi leti, dne 22. februarja 1920 so naši poleg železniškega tira, pri čuvajnici blizu postaje Videm-Krško nezvestnega železniškega poduradnika Josipa Malgaja iz Zagreba. Malgaja je v vlaku neznan zločinec napadel,

Samo en teden

nas še loči od letošnjega pomladanskega

velesejma v Ljubljani

Zato vljudno vabimo cenjene **razstavilce** kakor tudi ostale trgovce in obrtnike, da čimprej naroče v našem dnevniku **oglasce.** S tem bodo najbolj in najceneje poskrbeli za reklamo svojim izdelkom. Za vsa tozadevna pojasnila je vedno na razpolago **Uprava „Slovenca“** Tel. 2328.

zletel čez prepad: padel je na prsa in naravnost na svojo prtljago. Na višku tega obupnega skoka je napel Sloane v duhu vse moči, kakor da bi pomagal prijatelju pri skoku z vsako žilico.

Kew se je dvignil. Bil je nekoliko blede. »Gotovo,« je rekel Kew, »pričakujem te s prvo pošto!«

Sloane je počasno odkorakal proti višjemu robu, si zamišljeno drgnil roki in se zagugal s povešeno glavo proti brezdnju. Zdelo se je, da bo zletelo njegovo težko telo kakor ptica prožno v zrak. A ko je po zaletu sunil z noge in se vzpel v zrak, je pomislil Kew — popolnoma nepričakovano — da se bo tovariš morebiti zgrudil v brezdnju globino. To je bila podla misel, ena izmed onih, nad katerimi človek nima oblasti. Morebiti je občutil isto misel tudi skakavec, morebiti je segla do njega. Preden je zapustil tla, je vrgel Sloane nepreviden pogled na Kewa, in to ga je zmotilo.

Treščil je s prsi ob rob orepada. Takoj je dvignil roko in zagrabil Kewovo stegnjeno desnico. Vsa praznosta od spodaj je votlo odjeknila v njegovem srcu, a Kew je utegnil v zadnjem, kakor las kratkem hipu prestreči padajočega in ga je trdno držal. Se malo — pa bi bila našla Kewova roka samo praznoto. Kew se je stegnil po prašnem obronku in drsal po opolzkih, doli drvečih drobnih kamenčkih. Njegova desnica se je raztegnila in otrpnila pod težo Sloanovega telesa. Praskal je z nogami in prosto levo roko po tleh, a z vso besnostjo obsojenca ni hotel spustiti od njegovih nohtov krvavo Sloanovo roko.

Sloane je dobro videl in občutil, da Kew polzi navzdol. »Pusti!« je rekel Sloane tako

ledeno in grozno, da je zavpil Kew obupno na pomoč, da si ni vedel, koga naj kliče. »Notri se zvrneš, ti pravim!« je nadaljeval Sloane, »pusti me in ne pozabi, da je baš tebe pomembno pogledala.«

S tem je izdal svoje tajno, gorjupo prepričanje. Kew ni odgovoril. Pokoril se je molče za svojo misel ob Sloanovem skoku v globino. Tedaj je privlekel Sloane s prosto roko iz žepa svoj nož, ga z zobmi odpel in zasadel v Kewovo roko.

Roka se je odprla...

Kew je pogledal doli. Potem je zlezal proč od prepada in malo, da ni zdrknil sam noter. Zavezal si je potem roko z robcem. Nekaj časa je sedel molče in si pritiskal roko na srce, po katerem se je razlegal grom. Naposled pa se je vlegel, si zastrl z rokami obraz in zadržal tiho po vsem životu.

V.

Pozimi prihodnjega leta je odprl spodoben oblečen mož vrata na dvorišče farne Carlton. Preden se je ozrl, se je v notranjosti hiše že zaloputnilo z ropotom več vrat in kokiši so stekle v strahu narazen pred mladim dekletom, ki je planilo ven. Stopila je gostu naproti s samozavestnim, a napetim in pričakujočim obrazom.

»Kje pa je Sloane?« je vprašala v naglici, čim ji je stisnil gost roko. »Ali pa ste zdaj sam, Kew?«

»Nisi se zmotila, če si se slednjič za eno ga odločila,« je pomislil dolece.

»Sloane...« je ponovila Katja. »Saj si bila venomer skupaj...«

Kew se je odkaljšal, pogledal stran in ji vse povedal.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Zagreb: 20.35 Koncert pesmi in arif. — **Breslau:** 20.30 Koncert nordijske glasbe. — **Praga:** 20.10 Odlomki iz oper — **Leipzig:** 20.15 Simfoničen koncert. Schubert: Uvertura, E-mol — **Rbinstein:** Klavirski koncert, D-mol Spohr: Sinfonija št. 3. — **Stuttgart:** 10 Koncert. Bach: Preludij v Es-duru za orgle — Fantazija v C-duru (R. Schumann) 20 Koncert. — **Bern:** 21.30 in 22 orkestralna glasba. — **Katovice:** 20.30 Schumannove komorna glasba. — **Frankfurt:** 20.15 Simfoničen koncert. Brahms: Akademsko slavnostna uvertura — **Vijolinski koncert.** — **Rim:** 21.10 Koncert Zandonaiove glasbe. — **Berlin:** 17.30 Zbavniki koncert orkestralne glasbe, 20.30 Ob 150 letnici Voltaireove smrti! 21 Čajkoveška glasba: Serenade za godalni orkester — Koncert št. 1. za klavir s spremljavo orkestra — **Fatum,** simfonična pesnitev. — **Daventry:** 20.30 Komorna glasba. — **Dunaj:** 20.30 Koncert. — **München:** 20.50 Orkestralni koncert. **Milan:** 20.50 Lahka glasba.

ZDRUŽENE KATOL. ORGANIZACIJE NA VIČU

pride v nedeljo, 3. junija proslavo 25 letnico obstoja Katol. prosvetnega društva Vič za ljubljansko okolico na Viču

Katoliški prosvetni dan

Spored:

Dopoldne: Ob 9. uri sv. opravilo v farni cerkvi sv. Antona P. (Pri sv. opravilu sodeluje 8 pevskih zborov.)

Ob 10. uri ljudski tabor na trgu pred cerkvijo: govorita g. Fr. Tersegav in g. dr. A. Čampa.

Popoldne: Ob 2. uri večernice in blagoslov v farni cerkvi.

Ob 2.30: koncert ljubljanskega pevskega okrožja na veseličnem prostoru pri gosp. Pavliču poleg farne cerkve pod vodstvom gosp. prof. Bajuka (sodeluje nad 200 pevcev).

Ob 4. uri: VELIKA TOMBOLA. Glavni dobitek: Krasna kompl. sobna oprava, moško odn. žen. kolo, vreča moke, sežen drv, otroški voziček, jagnje in nad 200 kvatrn in čimkvinov. —

Po tomboli: LJUDSKA VESELICA z izrednim peštrim sporedom. — CELODNEVNA PROSVETNA RAZSTAVA v Društvenem domu na Glincah, cesta 17., šte. 3. — Vstopnina Din 1.—. — Tablice po Din 2.50 se prodajajo po vseh trafikah na Viču, Glincah in v Rožni dolini.

V nedeljo 3. junija vsi na Vič! Naj bo to dan naše katoliške manifestacije! Dobro došle narodne noše!

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

Hotel Regina — Trst

(preje Balkan. V bližini glavn. kolodvora.)

Moderna hiša I. vrste. — Popolni komfort. 200 postelj. — 50 privatnih kopelj. — Prvorazredna restavracija. Autobus pri vsakem vlaku.

Maribor

□ Aero-meeting. Najlepše binokostne priznanje vam nudi aero-meeting v Mariboru. To bo življenja in vrvenja! Vsem, ki si bodo že dopoldne ogledovali letala, start in pristaneke onih srečnikov, ki jim je žreb določil brezplačno vožnjo, sporočamo, da je uprava meetinga pripravila dobro preskrbljene bufete. Vsi imajo tedaj najlepšo priložnost, da se brez poldne malo pokrepčajo te rodpočijejo v lepih tezenskih gozdičih.

□ Navodila za meeting. Prostor za občinstvo je na letališču markiran z zastavicami in obdan z vozaškimi kordoni in sicer na severni strani letališča od železniške proge pred gozdičem do kantine, zapadno od kantine pred alejo do državne ceste, južno pa pred gozdičem. — Občinstvo se mora na letališču strogo držati določenega prostora. Program se izvrši do konca v vsakem slučaju. — Vsa vozila smejo biti brezpogojno le na določenih prostorih. — Spored in rezultati tekmovalnosti se bodo na letališču objavljali z megafoni. — Posebni vlak vozi iz Maribora na Tezno in nazaj ob 19.11. — Iz Maribora bo na Tezno in nazaj ves dan reden promet z avtobusi. — V slučaju slabega vremena se vrši meeting 28. maja 1928 z istim sporedom in pod istimi pogoji. — Za glasbo tudi preskrbljeno. Svirata godbi »Drava« in »Omladinca«.

□ Senzacija dneva bodo brezdvomno sledeče točke popoldanskega sporeda: 1. borba aeroplanov v zraku med dvosedi (nagrada 1000 Din); 2. start 5 letal tipa Potez — tekma v brzini na trikotu Maribor—Slov. Bistrica—Ptuj—Maribor. Leteči start. Točke za tekmovalnost so: v Mariboru na aerodromu Tezno, v Slov. Bistrici in Ptuj na zvoniki župnih cerkva. Nagrade 1500, 1000 in 500 Din; 3. akrobacije z aeroplani v zraku, znane pod imenom looping, rolling, corille, glissade itd. Nagrada po ocenjevanju 2000 Din.

□ Srečni izžrebanci. Za vožnjo z aeroplanom na meetingu 27. t. m. v Mariboru so bile izžrebane sledeče vstopnice: Serija A 7, 101, 836, 673, 1003, 2638, 2843, 2845, 2311, 4133, 4596, 4695. Serija B 109, 301, 517, 989, 1333, 1435, 1751, 1927. Serija C 54, 3534, 4178, 4997. Serija D 124, 537, 891, 759, 977, 978. Imejitelji navedenih vstopnic naj se javijo na dan meetinga ob 9. uri predpoldne pri vodstvu meetinga na letališču, kjer dobe nakaznice za brezplačno vožnjo. Mladoletni se smejo voziti le z izrecnim dovoljenjem zakonitih zastopnikov. Razen tega bo vozil tudi avijon »Ljubljana« proti odškodnini 100 Din za polet. Za letenje pridejo na red v prvi vrsti oni, ki so izžrebani, potem pa tudi ostali, kolikor bo še časa in prostora.

□ Se samo danes in jutri se predvaja v tukajšnjem Grajskem kinu monumentalni film »Sv. Frančišek Asiški«. Mariborčani — ne zamudite prilike! Poglejte si ta krassen film, ki prikazuje življenje tega velikega svetnika z vso dovršenostjo moderne filmske tehnike. Ne bo vam žal! 100.000 igralcev nastopi na pozorišču!

□ Sobotni trg. Včerajšnji trg je bil zelo obložen; špeharji so pripeljali na 26. vozeh 65 zaklanih svinj, kmetje so pripeljali 6 voz krompirja, 6 voz sena, 4 voze slame in 3 voze škope; cene krmi so se dvignile.

□ Enega so že ujeli. Pri Sv. Juriju ob Pesnici so ujeli dičnega člana rokovanjske

tolpe, ki je prejšnji teden ropala in plenila po Dravski dolini. Ujeli ptiček je bojda Romun po rodu in noče dati nikakih pojasnil pri zaslišanju. Morda mu bodo dolgočasne stene, ki mu bodo delale družbo v zaporih tukajšnjega okrožnega sodišča, razvezale jezika.

□ Gojzerji in strapac čevlji I a kvalitete. Karo, Maribor, Koroška 19.

□ Preselitev brivske obrti. Cenjenim interesiranim gospodom in damam vljudno naznanjam, da se preselim s svojim brivskim salonom s 1. junijem t. l. iz Gosposke ulice 36 v Gosposko ul. 38 ter se vljudno priporočam tudi v novem lokalu za obilen obisk.

□ Spremembe v mestnem avtoobus-prometu. Iz tehničnih ozirov in pa radi letalskega meetinga se uveljavi poletni voznj red mestnih in deželskih avtoobus-prog mestne občine mariborske šele 29. t. m. V mestnem prometu se ukine proga Studenci—Melje, zato pa se odproga Studenci—Glavni kolodvor, odnosno proga šte. 6. t. j. Glavni trg—Melje. S tem se znatno skrajša proga št. 2., vsled česar se pomnoži sorazmerno tudi vožnje avtoobusov v Studence. Na progi Glavni trg—Melje (proga 6), kjer bo vozil samo en avtoobus, ostanejo voznj presledki skoro isti, kakor do sedaj. Na splošno zahtevo se podaljša obremen proga šte. 2 enkrat popoldan do Limbuša in nazaj, kjer odhaja avtoobus popoldan iz Maribora, Glavni kolodvor ob 14.52 oziroma iz Glavnega trga 14.58 in iz Studenc 15.00. Prihod v Limbuš ob 15.27 in odhod istotam ob 15.50. Ob nedeljah in praznikih vozi običajni avtoobus dopoldan ob 9.00 v Ruše in nazaj točno ob 10. uri. Popoldan odhod v Ruše ob 15. uri in nazaj ob 17. uri. Proga Maribor—Št. Ilj je začasno ukinjena, dne 29. t. m. pa se podaljša proga Nova vas—Lajtersperk (št. 5) popoldan ob 14.50 iz Glavnega trga do Pesnice (kolodvor). Odhod iz Pesnice ob 15.50. Proga Maribor—Dravograd se podaljša ob nedeljah in praznikih do Fale (gostilna Šturm). Na tej progi vozi avtoobus ob delavnikih iz Glavnega kolodvora ob 6.15, 11.15 in 17.15, ter odhaja iz Selnice 7.20, 13.00, 18.30. Ob nedeljah in praznikih iz Maribora avtoobus ob 6.45, 12.45, 18.45 in odhaja od Fale gostilna Šturm ob 7.00, ob 14.00 iz Selnice in ob 20.15 iz Fale (gostilna Šturm). Na progi Maribor—Celje se uvede preko Slovenske Bistrice in Konjice trikratna dnevna zveza. Odhod iz Maribora Glavni kolodvor ob 6.00, 11.30 in 16.15. Odhod iz Celja Glavni kolodvor ob 6.00, 11.50 in 17.00. Vozna cena iz Celja v Maribor Din 50. Proga Maribor—Rogaška Slatina se odproga 3. junija in vozi avtoobus samo ob nedeljah in praznikih vstevši narodne praznike iz Maribora. Glavni kolodvor ob 7.00. Odhod iz Rogaške Slatine ob 18. uri, voznj čas 2 uri. — Za binokostne priznanje ostane torej še dosedajni voznj red v veljavi. Na binokostno nedeljo bodo vozili posebni avtobusi že dopoldan na letališče Tezno popoldan od 13. ure naprej pa vozi sedem avtoobusov na Tezno. Za čas od 13. do 20. ure se proga št. 4 v smeri Ptujaska cesta ukine, zato pa vozi avtoobus te proge na letališče Tezno. Zvečer ob 21.30 odhaja iz Gl. trga posebni avtoobus v smeri Selnice, Ruše, Št. Ilj, Sl. Bistrica in Konjice.

V nedeljo 3. junija vsi na Vič! Naj bo to dan naše katoliške manifestacije! Dobro došle narodne noše!

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

V slučaju slabega vremena se proslava preloži na nedeljo, dne 10. junija.

radi intenzivnega zasledovanja od strani našega vrliga orožništva razkropila ter razdelila na več pododdelkov, ki so se raztepli po Dravski dolini ter mariborski okolici. Dolej je zaznamovati samo ta uspeh, da je večni orožniški kaplar Pečovnik iz Sv. Jurija ob Pesnici privlekel iz luknje pri nekem mlinu ob meji enega od teh ptičkov kakor poročamo že na drugem mestu. Po rodu je Romun. Po tej aretaciji se je ugotovilo, da so ti oboroženi razbojnik doma na čehoslovaško-madžarski meji in da so že prej, predno so prestopili meje naše države, razbojnikovali in tolovajčili ob avstrijski ter italijanski meji. Gre torej za mednarodno, dobro oboroženo in očitno zelo dobro organizirano roparsko družbo, ki ji je postalo ropanje in plenjenje prava profesija. Včeraj je orožništvo s pomočjo naše vrle mariborske policije podvzelo racijo po Mariboru ter njegovi okolici. Pri tem so se izsledili sicer nekateri že znani postopači, ali o omenjeni roparski tolpi ne duha ne sluha. Ker so se raznesle vesti, da se pojavijo ti roparji tupatam celo v vojaški obleki, je tudi vojaška oblast poslala po mestu patrulo, ki pa tudi niso mogle nikogar izslediti. Radi tega naslavlja tukajšnja policijska oblast na celokupno prebivalstvo apel, da javi takoj, čim se kje pojavijo sumljivi elementi v vojaški ali civilni obleki, posameznim orožniškim stanicam ali pa policiji. Naj se nikdo ne boji očitka denuncijantstva! Imena dotičnikov se ne bodo nikomur povedala. Interes vsega prebivalstva, ki hoče živeti v miru, veleva, da pomagamo našemu orožništvu ter policiji pri zasledovanju te tolpe.

Prepričajte se o trpežnosti vrvarskih izdelkov iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31 in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kerniku, Šutna 4

Celje

□ Celjsko orlovsko okrožje priredi v nedeljo dne 3. junija celodnevni izlet v Šmartno v Rožni dolini. Dopolodne bo skupna sv. maša, popoldne ob treh pa telovadni nastop. Vabimo vse prijatelje naše mladine in ljubitelje proste narave, da pohite ta dan z Orli v idilično Šmartno. Iz Celja je samo dobro uro pešhoda. Pot je izredno lepa in nudi polno naravnih krasot.

□ Polkovno slavo praznuje jutri na binokostni ponedeljek dne 28. maja celjski 39. polk v spomin zavzelja Crne na Koroškem po takratnem celjskem pešpolku v ofenzivi l. 1919. Služba božja ter blagoslovljenje in sekanje kolača se vrši ob 10 dopoldne na Glaziji. Popoldne se vrši istotam vojaška zabava in tekma s posebnim sporedom. Začetek popoldne ob treh.

□ Borza dela v Celju. Iz pravkar sestavljene poročila o poslovanju Borze dela v Celju v letu 1927. povzemamo sledeče zanimive podatke. Pod Borzo dela v Celju so spadali okraj Celje, Laško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Gornji grad in Slovenj Gradec. Posle sta upravljala dva uradnika pod nadzorstvom posebnega odbora, sestavljenega iz zastopnikov Delavske zbornice in obeh celjskih občin, kateri sta za Borzo dela tudi prispevali. V letu 1927. je bilo Borzi dela prijavljenih praznih mest: 1891 za moške in 558 za ženske, skupaj tedaj 2449. Zaposlitev je iskalo 2924 moških in 892 ženskih oseb. Borza je z uspehom posredovala delo 918 moških in 286 ženskam, s čimer je bilo potujočim brezposelnim prihranjenih 70.733.25 dinarjev. Koncem leta je ostalo v evidenci borze dela še 365 moških in 109 ženskih brezposelnih. Od 1. julija do 31. decembra 1927, ko je borza dela mogla razpolagati s sredstvi za brezposelne podpore, je oorza dela razdelila 220 brezposelnim Din 27.675 redne in Din 3610 izredne podpore. Celjska Borza dela je poleg običajnih poslov imela še zelo živahne stike s slovenskimi delavci na Westfalskem, katerim je zlasti posredovala pri nabavi raznih osebnih stvari. Za te je poskrbeli listine v okoli 1500 slučajih. To so samo nekateri podatki, ki pa kažejo na važnost tovrstne socialne ustanove in ključjo po večjem zanimanju zlasti s strani delodajalcev.

□ Izžrebani porotniki za II. redno porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Celju, ki se prične dne 11. junija 1928. a) Glavni porotniki: Malus Anton, pos. in trg., Zabukovec; Zolnir Jožef, posestnik, Podvin; Kolenc Vinko, pos., Lotiča; Kunst Vinko, pos., Sp. Grušovlje; Stefančič Fr., Podlog; Romih Miha, pos. in župan, Selo; Janič Maks, pos. in pek, Celje; Gaberc Simon, trgovec, Celje; Komaver Rudolf, hotelir, Meža; Petelinšek Anton, gostin. in mesar, Vitanje; Hribnik Franc, pos., Legen; Teichmeister Anton, pos., Proseniško; Ocvirk Gregor, pos. in župan, Št. Lovrenc p. Prož.; Francekovič Jože, pos., Brežice; Preac Alojz, pos. in trg., Rogatec; Travner Josip, pos., Arjvas; Pšenčnik Miloš, trg., Celje; Volavšek Ivan, posestnik, Gornji grad; Čokl Valentin, trg. in pos., Podčetrtek; Lipovec Anton, pos., Jankova; Cukala Maks, pos. in trg., Ojstriška vas; Navaršnik Fr., veleposestnik, Zg. Dolle; Bernardi Davor, hotelir, Celje; Cetina Andrej, pos., Dobrtešja vas; Blane Tomaž, pos., Lisce; Pelikan Josip, fotograf, Celje; Kosenina Pavel, trg., Gomilsko; Krajnc Ivan, pos. in krojač, Gornji grad; Vrečar Josip, pos. in gostin., Vojnik; Kolar Martin, krojač, Vojnik; Maslnak Karl, pos., Stranice; Gabrič Josip, pos. Brezovo; Oset Franc, trgovec, Vransko; Vívoda Josip, pos. in trg., postojdja, Breg; Sodin Ferdinand, letni trgovec, Vespete, Resnik Franc, posestnik, Trnovlje. — b) Dopolni porotniki: Jecl Martin, pos., Ostrožno; Prekovec Anton, pos., Prekovec, Martinčič Ivan, tiskar, Celje; Berglez Slavko, ravnatelj hot. družbe, Celje; Skoberne Fric, hotelir, Celje, Oražem Anton, kroj. mojster, Celje, Bombek Simon, urar, Celje; Salmič Rafko, urar, Celje; Fazarine Anton, trgovec, Celje.

VIŠEK TRAJNIH KODROV

po sistemu »Realistic« in »Ruso« po dosedaj najboljših uspehih negovanja las z oljem priporočaj

SALON DOBAJ

1. salon za trajne kodre v Sloveniji Maribor, Gosposka ulica 38

Najbolje, najuspešnejše in najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje želodca in črev za otroke in odrasle je prašek

MAGNA PURGA

ker čisti brez bolečin — je prijetnega okusa ter obenem osvežuje in desinficira želodec in čreva in s tem preprečuje težja obolenja. — Ako redno jemljete po vsakem obedu na žepi noža v pol čajne vode prašek Magna, Vam pospešuje drežvo in preprečuje trdovratno zaprtje

Odstranjuje: preobilno kislino v želodcu, neprijen duh iz ust, pehanje, vzdigovanje, gorečico

Zdravi: katar želodca in črev, boleznijeter, krče v želodcu, hemoroide, tvore v želodcu

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavoji s točnim navodilom 4 Din ali naročite na naslov: LABORATORIJ »ALGA«, SUŠAK in priložite pismu 10 Din v znakah za 2 zavoja

Dopisi

Ježica pri Ljubljani

Slavno gibanje. — Že zadnjič smo poročali o številnih novih stavbah, ki so se vse že pričele graditi. Zadnje dni se je izdalo stavbno dovoljenje še zid. mojstru Jerku, ki bo postavil ob Dunajski cesti še trije novih enodružinskih hiše. Mesar Franc Dobnikar postavi ob Dunajski cesti poleg Smerketove trgovine novo mesnico in je ta teden jel postavljati temelje za isto.

Komparta »Slovenca« se je sijajno obnosila in jo bomo še razširili na sosedne vasi. Dolej raznašajo »Slovenca« po vseh vaseh naše fure, poleg teh pa še v Tomačevem in Jaršah. V teku so pa priprave, da list razširimo še na Črnuče.

Germekova ogradba — brezuspešna. Vseled govorici, ki se širijo o Germekovi ogradbi, s katero je ogradil predsednika in tri člane tuk. krajevnega šolskega odbora, sem se te dni informiral pri drž. pravdnistvu, kjer sem zvedel, da državno pravdnistvo v našem ravnanju na veliko soboto, ko smo zahtevali izročitev šolske zastave, ki jo je pa g. Germek zaklenil, ni našlo ničesar nepostavnega in ni imelo povoda zoper nas uvesti kazenskega postopanja, kakor je predlagal g. Germek. S tem pa se stališče šolskega odbora, ki ga je zavzel napram šolskemu upravitelju g. Germeku, ne spremeni in bo odbor sodeloval z njim le v toliko, v kolikor je to njegova postavna dolžnost. — Vinko Ahlin, predsednik krajevnega šolskega odbora na Ježici.

Kamnik

Mezno gibanje v tovarni »Titan« je prišlo na nekako mrtvo točko. Menda sedanji stavkovni odbor ali kdo je dal po mestu nalepiti lepake brez podpisa, kjer delavci pozivljajo kamniško javnost, naj ima razumevanje za njihov pokret in naj bo v pomoč. Ali naj bo to prednaznani stavke? Koliko je koristila prošnja na inšpekcijo dela, ako je bila res vložena, ne ve še delavstvo kakor tudi ne javnost. Kaj misli Delavska zbornica? Ali bo pustila delavstvo brez pomoči? In kak dolgo naj bodo delavci še v negotovosti? Treba je delati urno, zavestno, premišljeno, sicer bo prepozno in zna trumirati tovarna, delavstvo pa bi bilo na slabšem. To pa se ne sme zgoditi, zato je treba napeti vse moči, da pride delavci do svojih pravic! Tovarna ni več pasivna kakor prej in nima več izgubov na izgubo, da ne bi dala delavcem tega, kar jim gre. Samo voditelji naj pazijo, da ne bodo s kakim nepremišljenim korakom dali tovarni orožja v roke! To bi bilo zlo! Oblastva pa morajo vsa delavstvo na pomoč! Zakaj pa imamo potem uredbe in zakone? Ali samo za delavce? Za tovarno ne?

Pobalinstvo. Pred nedavnim časom je dala Hranilnica na Šutni nanovo prebraviti svojo veliko hišo pri Kristofcu, kjer je bila prej Nabavna zadruga in brezalkoholna gostilna. Komaj par dni preslikano, jo je nek pobalin — drugače pač ne moremo imenovati takega brezvestneža! — s črnolom oblihl in pomazal v spodnjem delu tako visoko, kolikor je dosegel. Pač zrcalo kulture! Hranilnica je razpisala 1000 Din nagrade onemu, ki zlikovca izsledil. Želimo, da bi mu prišlo na sled, ker bi se mogoče potem take packarije v Kamniku, kjer so večkrat na dnevnem redu in v prav malo čast mestu, nehale. Onega pa, ki bi slučajno vedel za storilca, prosimo, naj ga javi že radi dobrega imena mesta samega!

Tržič

Naši najboljši odhajajo. Umolknila so kladiva v Fužini, zazibali so se zvonovi, zbrali so se sorodniki s številnimi prijatelji, razvrstili so se naše številne organizacije in izročili smo domači zemlji zopet zemeljske ostanke moža, ki je bil dolgo vrsto let značilen za ves Tržič in posebej za naše katoliško gibanje. Tovarnarja Franca Ahačiča smo pretlelo sredo pokopali. Izgubilo je z njim tovarniško podjetje izkušenega gospodarja, Vincencijeva konferenca in naša hranilnica delavenga odbornika, vse naše prosvetne organizacije vnetega člana. Pokojnik je bil med ustanovitelji našega prosvetnega društva in je delal z vso ljubeznijo za proevit v prvi dobi kot večletni odbornik, v poslednjih letih pa kot plemeniti podpornik v vseh ozirih. Bil je prvi slovenski župan v Tržiču. Zupanoval je v najtežji dobi od l. 1912. do 1921. Kot mož dela se je v zadnjih letih sicer umaknil od osebnega političnega udejstvovanja, posvetil se je pa z vso ljubeznijo delu v naših katoliških dobrotelnih in gospodarskih organizacijah: zraven je dvignil tudi s svojim amom.

Gospodarstvo

Avstrijski gostilničarji, kavarnarji in hotelirji obiščejo ljubljanski velesejem

Lani so obiskali slovenski gostilničarji, kavarnarji in hotelirji skupno graški velesejem, letos pa nameravajo njih kolegi iz Avstrije vrniti ta obisk. Obisk organizira Zveza gostilničarskih združenj iz Stajerske in Gledu in je po dosedanjih informacijah računati na več sto posetnikov.

Posetniki bodo razdeljeni v tri skupine in bodo ločeno potovali, vendar pa je njih skupni prihod v Ljubljano določen za torko dne 5. junija ob 17.22 uri popoldne, kjer bo slavnostni sprejem in jim bodo dodeljena prenočišča. Z gostbo bodo nato gostje odkorakali do hotela Union, kjer je razhod. Gostje bodo v skupinah večerjali v raznih ljubljanskih restavracijah, pri svojih kolegih. V sredo dne 6. junija popoldne se vrši skupni ogled ljubljanskega velesejma, nato sledi kosilo v raznih restavracijah; popoldne ogled Ljubljane z avtomobili, ogled raznih vinskih trgovin in ideji ter drugih zanimivosti. Zvečer poslovilna slavnost na vinskem oddelku ljubljanskega velesejma.

Avstrijski gostje se bodo deloma udeležili dvodnevne izlete v Ljubljano po železnici, deloma pa z avtomobili. Druga skupina pa po daljša svoje bivanje v Sloveniji v svrhu ogleda Bleda in drugih prirodnih kraškov Gorenjske, nakar se povrnejo čez Korosko v domovino. Tretja skupina se udeležila obiskov velesejma, nakar se v četrti odpre v posebni vagonih čez Karlovec na Sušak, kjer se ukraja na ladjo. Na potu po našem Jadranu obiščejo otok Krk, Split, Šibenik in se vrnejo na Sušak ter odtoč preko Zagreba in Maribora v domovino.

Obisk stajerskih gostov bo zelo zanimiv in upamo, da se obštevno udeležijo njih sprejema ter jim bo v vsakem pogledu uslužno. Potovanje po naših krajih organizira Jugoslovanska zveza za tujski promet v Ljubljani v zvezi z velesejmsko upravo.

SOMBORSKA BLAGOVNA BORZA.

Iz poslovnega poročila Somborske kmetijske borze za 1927 posnemamo, da je lani znašal vs njen promet 9279 vag. v vrednosti 160.7 mil. Din (1926 10.225 vag. za 249.4 mil. Din). V primerjavo navajamo, da je lani znašal promet novosadske borze 14.213 vag. za 323.5 (1926 12.388 vag. za 292.6) mil. Din; največ prometa je imel Sombor v pšenici (2388 vag. za 69.4) in v koruzi (6031 vag. za 137.5 mil. Din). Borza je lani imela 232 članov, od tega iz Sombora 102 in 5 senzalov. Pri razsodišču je bilo lani rešenih tožb za 6.9 mil. Din (1926 5.3). Dohodki borze so lani znašali 0.67 (1926 0.8) mil. Din, čisti dobiček pa 16.382 Din napram izgubi za 1926 v znesku 39.710 Din. Imovina borze znaša 0.143 mil. Din.

Smith & Meynier, tvornica papirja, Zagreb (Sušak). Po izvedeni valorizaciji investicij znaša kapital 15 (prej 10) mil. Din. rez. fondi pa 5 (3) mil. Din. Investicije so se napram 1926 povečale od 19.1 na 28.2 mil. Din, zaloge od 12.9 na 14.9, dolžniki pa od 4.5 na 4.8 mil. Din, med pasivi pa upniki od 24.4 na 28.9. Izguba za 1926 je znašala 111.706 Din, za lani pa 192.829 Din.

Obšni zbori: Stavbna družba, d. d. Beigrad-Ljubljana 27. jun. ob 16 v prostorih Agrar. i ind. banke v Beogradu (bilanca 1927; volitve; prenos sedeža); Jurja grofa Thurneskega jeklarna na Ravni, d. d., 14. jun. ob pol 16 v Mariboru (pisarna dr. Leskovarja; bilanca 1927; dopolnilna volitev uprave).

Tržna poročila

Ljubljana, dne 26. maja 1928.

Les. Lesni trg v Sloveniji je prav živahen. Povpraševanje je razmeroma znatno, v gotovih vršah pa manjka blaga. V splošnem moramo ugotoviti, da se naš les vedno bolj uveljavlja na svetovnih tržiščih. Slovenija, ki je svoj čas dobavljala blago samo v Italijo, je prišla sedaj sama brez posredovanja v Belgijo, Grčijo, Nemčijo, Madžarsko, Francijo, Holandijo, Anglijo in Južno Ameriko. Naš les se pojavlja v vedno večji meri v Spaniji, le iz Hrvaške gre celo v Severno Ameriko, Avstralijo in Kitajsko. Vedno več pozornosti se posveča prekomorski kupitji, ki pa zahteva le velike količine; te se lahko zberejo pri naših producentih. Slovenija postaja vedno bolj uvaževana v lesni trgovini, kar priznavajo tudi Italijani. Specielno je omeniti povpraševanje Sušaka (za Francijo) za vsako količino desk, rezanih parat. itd. 12, 15 in 18 mm; za brzojavne drogove je še vedno velik interes tako via Sušak, kakor severna meja (Prevalje, Jesenice). Kakor je bilo prej povpraševanje za orehov les, se je pojavilo sedaj tudi povpraševanje za trd javor, brst, jesen in jelšo. Največji predmet kupitje so pa trami gotovih dimenzij, monte blago gre le malo. Povpraševanja ni mogoče niti kriti. Tramov za stavbne svrhe 7/9, 5/10 je težko dobiti. Tendence je v splošnem zelo dvorsta; tudi italijanska poročila ugotavljajo najvišjeji tržni položaj. V Milanu notirajo ta teden: smrekovi plohi 180-200, trami 180-195, deske I. 460-500, II. 320-350, III. 240-260, morali 4 m 280-300, mceesen deske I. 600-630, II. 400-420, III. 250-260, topol deske 240-300, bukovina nar. deske merk. 340-380, parjene deske 650-690, hlodi 22-24, kostanj deske merk. 240-400, brst deske merk. 450-490 lir fko vag. Milan. Drva notirajo v Milanu 160-165 lir.

Zito. Na svetovnih tržiščih je bila ta teden opaziti dvorsta tendenca. Ze v sredi tedna je chieška baisse prenehala. Kakor vse kaže, na večje padanje chieških cen ni misliti. Včeraj dne 25. t. m. so notirali v Chicagu (v oklepajih notacije 18. t.m.): pšenica maj 149.50 (147.625-147.75), julij 151-156.875 (149.625-149.75), koruza maj 101.875 (102.625), julij 103.75 (105.625), rž maj 134.75 (132.50), julij 127.375 (129.50), oves maj 65.875 (63.50), julij 56.75 (55.375). Na domačem tržišču je položaj skoro neizpremenjen. V pšenici je malo ponudbe in cena je slaba. Sedaj notira v Bački 360-392.50 napram 365 prejšnjo soboto. Čvrstejša pa je koruza, ki se je napram pret. tednu uvrstila od 297.50 na 300-302.50 v Bački,

nadalje Sušak 318. Inzulanka se ponuja po 390 Kotoriba, pa ni zanjo interesa. Moka se drži v Novem Sadu na 480, 85, 90. Nadalje se je podražil oves; za baški oves se zahteva 270-275 napram 270 prejšnjo soboto. Za rž je malo povpraševanja in se ponuja ceneje. Madžarska rž se ponuja po 375-880 Kotoriba. Na domačem tržišču ni pričakovati prav znatnih izprememb; momentano se le malo kupuje; vse pričakuje ameriško blago, za katerega računajo, da pride šele koncem tega meseca.

Mariborski trg. Na svinjski sejem 25. t. m. je bilo prignanih 344 svinj in 1 jagnje, prodanih je oilo 265 kom. Cene so bile sledeče: prašički 5-6 tednov 90-125, 7-9 tednov 175-225, 3-4 mes. 350-450, 5-7 mes. 460-500, 8-10 mes. 550-650, 1 leto 1000-1200 Din po kom., kg žive teže 10-12.50, mrtve 15-16 Din. — Na današnji trg so bili dovozi znatni. Speharji so pripeljali na 26 vozeh 25 zaklanih svinj, nredalje so kmetje pripeljali 6 voz krompirja, 6 sena, 4 slame in 3 škupe. Cene so bile za zaklane prašiče 15-17.50, za krompir 1-1.25, seno 75-130, slama 50-60 Din, škop 1.50 Din.

Steklo in porcelan. Konecetracija v naši steklarski industriji je dovršena. Vse podjetja razen zaječarske steklarno so v rokah Zedinjenih tvornic stekla v Zagrebu. Tovarne so dobro zaposlene. Sedaj je omogočeno zagrebski družbi diktirati cene in, kakor poročajo iz Zagreba, je pričakovati povišanja cen. Cene so sedaj: steklo za okna 88, ornametno 110, žično 130, porcelanski krožniki, dvojno močni 8 Din.

Keže in usnje. Položaj na tržišču je miren, ker je spomladna sezija pri kraju. In je oživite pričakovati šele v jeseni. Sedaj notirajo: goveje kože lahke 19-21, težke 21-23; telečje z glavo in nogami 30-33, brez glave in nog 36-40, croupni brez glave in nog 70-80, vratovi 36-45, kravje usnje rjavo 85-95, črno 80-95, pitlingi rjavi 50 do 115, črni 90-115, blankusnje 70-80, boxcalf črn 20-28, mešan 28-35, gov. box 15-20, mešan 18-24 Din za kvadratni čevlji.

Jajca. Položaj je neizpremenjen. Blaga je dovolj, posebno Nemčija je preplavljena z jajci iz Rusije. V Italijo in zapadno Evropo ne gre nič našega blaga, znanjšal se je tudi naš izvoz v Švico. Cene so pri nas v nakupu po 0.80-1 Din za kom.

Kovine. Z izjemo bakra, ki gre gor, ni znatnih izprememb. Včeraj so notirali v Londonu (v oklepajih notacije 18. maja): baker kasa 64.19 (62.75), 3 mes. 64.19 (63.06), cin kasa 230 (231), 3 mes. 229.75 (230.50), cink 25.875 (26), 3 mes. 25.375 (25.625).

Borza

26. maja 1928.

Ta teden beleži ljubljanska borza rekorden devizni promet: 27.3 mil. Din napram 20.75, 16.8, 18.8 in 19.6 v prejšnjih tednih. Največ se je trgovalo s Prago (vsak dan po 1.3-1.5 mil. Kč), kakor tudi prejšnji teden. Te velike nakupe Prage je pripisovati sedaj dospelim obveznostim v Kč za manufakturo uvoženo v februarju in marcu. Devizni tečaji so se razen Curiha vsi ta teden uvrstili in zaključili teden po višjih kurzih kakor prejšnji. Kakor običajno je Narodna banka krila gros potrebe, privatno blago pa je bilo vsak dan zaključeno v manjših količinah v devizah Trst in Newyork, v četrtke Berlin, v petek pa Budimpešta.

Na efektivnem tržišču je postalo mirnejše; tečaj bančnih papirjev so se le neznatno izpremenili; edino Prastrediona nadaljuje svoj dvig; ta teden je tečaj skočil od 825 na 851-855. (Včerajšnji tečajnico je popraviti, da so zaključki Prastredione bili 840, 850, 843, 847.50, 852.50.) Pričakovati je, da bo tečaj še nadalje naraščal, saj je donos te delnice pri tečaju 850 še vedno 9.04% in zanimanje za ta dober papir znatno. Nadalje je v Zagrebu velik interes za Srpsko banko. Jungo je notirala za dec. termin 91.50-93 brez prometa. Narodna banka je iskana in tečaj narašča. Za Lj. kred. je manj zanimanja. V Ljubljani je bila za ključena po 128 v Zagrebu den. 126, blago 130. Industrijski papirji so ta teden zamarejeni. V Ljubljani je prišlo do zaključka v Trboveljski po 525. Zanimivo je, da so po daljšem prestatku zažele v Zagrebu notirati delnice Nihaza: 3-10, seveda brez prometa. Splošno so industrijske vrednote čvrstejše kakor prejšnji teden. Na Dunaju se je Trboveljska do četrtka uvrstila od 66.90 na 67.20, v petek pa popustila na 66.50, tudi Kranj. ind. je čvrstejša. Ruše ta teden na Dunaju niso notirale: poročali smo že o zvišanju dividende po izvedeni valorizaciji od 8% na 9%. Državni papirji so bili ta teden neenotni: 7% invest. pos. je v teku tedna izgubila na kurzu, vojna škoda je bila neznatno čvrstejša, v večji meri pa so se uvrstili agrari. Tendence za vojno škodo je neenotna in ni pričakovati prav posebnih izprememb v kurzu v prihodnjih tednih.

Za blago glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Zagreb (Prosti promet.) Berlin 1360, Curih 1095, Dunaj 799.50, London 277.45, Newyork 56.83, Pariz 223.75, Praga 168.40, Trst 299.25-299.375.

Curih. Belgrad 9.13125, Berlin 124.25, Bukarešt 3.2175, Dunaj 73.02, London 25.335, Newyork 518.875, Pariz 20.43, Praga 15.3775, Trst 27.3425, Sofija 3.2175, Madrid 89.85.

Trst. Belgrad 33.41-33.45, Curih 365-367, Dunaj 264.25-270.25, London 92.66-92.69, Newyork 18.95-18.98, Pariz 74.75-74.80.

Praga. Devize: Lira 177.75, Belgrad 59.40, Pariz 133, London 164.75, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176, Berlin 7.42, London 277.25.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Zagreb. (Prosti promet.) 7% invest. posoj. 92.50 bl., vojna odškodnina 450, agrari 57-58.

Trst. Adria 200, Assicurazioni Generali 6925, Cosulich 206, Riunione adriatica 3220, Tripcevich 239, Split cement 256, Trž. Lloyd 537, Dalmatia 139, Oceania 98.

BLAGO.

Budimpešta (terminska borza), 26. maja. Tendence čvrsta. Pšenica okt. 30.90, 30.89, zaklj. 30.89-31, marec 32.98, 33.06, zaklj. 33.06-33.08, rž okt. 26.00, 26.70, zaklj. 26.68-26.70, marec 28.34, 28.50, zaklj. 28.48-28.50, koruza julij 29.06, zaklj. 29.

Za duha in srce

Pismo iz Zagreba

Je nekaj paradoksalnega v našem hrvaškem kulturnem življenju. Dočim se ustanavljajo tolike nove revije in g. Vereš sanja zopet o veliki novi reviji »Nova Stampa«, pa »Hrvaška Matica« ustanavlja svoje glasilo »Hrvaška Smotra«, čakajo naši književni redaktorji na kakšen dostojni izdelek, kakor ozelbi na sonce, in, marljivi kakor so, so se zatekli k natečajem, da odpomorejo temu pomanjkanju. Če imamo toliko filmskih Miss v vseh mestih in trgih naše lepe domovine, zakaj ne bi po natečajih našli tudi književnikov? Kdo ve, morebiti bo kdo imel srečo, pa naj si že bo v opisovanju belgrajske Glavnjače! Duhovite so te naše visoke glave v raznih književnih redakcijah. Postavili so termometer na žilo naših književnikov, ter opazivši, da kri pravilno ne cirkulira, so pribežali k terapiji v obliki natečajev — dobrih honorarjev. Kdor nekaj napiše, bo dobil pare, a vi veste, da so pare zapeljive i za naše boheme. In lotijo se peresa. In kako bi ne, ko jim obetajo tako lepe stvari, kakor je n. pr. letovanje na Plitvičkih jezerih ali v kakem primorskem kopališču! In vse to za en esejček ali pa kakšno novelo. In zato jag prosim gg. Kelemino, dr. Franca Čibeja in dr. Vodnika, da se potrudijo, razrešiti uganko o motivih književnega ustvarjanja. Morebiti bodo prišli do novih epohalnih odkritij.

DOMAČE DRAME.

Nekega dne sem vam nekaj namignil o naši spoštovani Taliji. Rekel sem, da nimamo domače drame. Med tem, da ne bi zapadel v napako, v katero pri nas zapada spoštovani urednik »Vijenca«, kateri piše »o sloju sredine i njenem sloju«, moram priznati, da smo imeli en nepozaben večer. Dajala se je Krležina »Vagonija«. Skoda, da niste videli, kako divno so odigrali ta komad zagrebski igralci. Ze dal časa nismo videli umetnosti v taki obliki. Zmankalo je sape za sedem večerov naši publiku in vsi so prevzeti gledali del zagrebskega življenja, ki nam ga je genialno podal Krleža. In da bi videli gospo Podgorsko! Ona je svojo vlogo odigrala s tolikim umevanjem in močjo, da ji publika ni dala oditi s pozornice. V sredo smo, hvala Bogu, imeli spet večer domačih avtorjev. Medtem pa sem se že skesal za to besedo: Hvala Bogu! Gosp. dr. Katič, ki se krije pod psevdonimom Lukše od Orsana, in g. Mirko Dečak, urednik zagrebske »Večernice«, sta mislila, da bi napisali dramo isto, kakor sestri in pripovedovati kakšno sladko povest. Pa je v teh aktovkah vse na glavo postavljeno. Imamo tam osebe, za katere ne vemo, dali so žive ali mrtve. Treba bi bilo poklicati voz resnice postaje, da se v bolnici konstatira, kaj je prav za prav s temi osebami. Kritika je enodušno odklonila te tri aktovke, razen »Hrvače« in Tipografskega tiskara. No, pa ta kritika je, oprostite, itak za kuharice...

NOVI SIROLIN ORATORIJ.

Najbrže Vam je znano, da slavi Društvo sv. Jeronima letos svojo 60 letnico. Naš proslavljeni skladatelj g. Božidar Sirola je za to proslavo napisal nov oratorij »Poslednje obhajilo sv. Hieronima«. Libreto je napisal naš književnik dr. Vladimir Deželič ml. Libreto se bo dotiskal te dni v okusni opremi z iniciali in črkami iz IV. stoletja po Kr. Včeraj je bila audicija v Društvu sv. Hieronima. Skladatelj je izvajal svoj komad na pianinu pred izbranim občinstvom in glasbenimi kritiki. Dejanje oratorija se odigrava v Betlehemu, kjer je sv. Hieronim osnoval tri samostane, pred njegovo smrtjo. V smrti borbi ima realno videnje in prejme sv. obhajilo iz rok Zveličarja samega. Oratorij je spisan za bas-solo, mešani zbor, orkester in orgle. Delo je razdeljeno v osem stavkov: Priporočanje duše, delo želje, upanja, ljubezni, vere, kesanja, obhajilo, in konča s hvalospelom, ki ga je skladatelj napisal v obliki veličastne fuge. Elita zagrebske glasbene publike je izrazila svoje veliko zadovoljstvo nad uspehom in umetniško silo tega dela. Oratorij je izdelan v popolnoma drugem stilu in obliki, nego je znani avtorjev oratorij o sv. Cirilu in Metodu, kar dokazuje veliko izrazno in dinamično sposobnost g. Sirole. Razen tega je napisan bolj enotno in bo brez dvoma dosegel velik uspeh. Njegova izvedba se pričakuje z velikim zanimanjem. Bo dne 30. septembra ob svečani proslavi 60 letnice Društva sv. Hieronima, izvajalo pa bo oratorij »Koloz«, a dirigent bo Slovenec g. Kumar.

Kaj bi Vam še povedal? V naši javnosti se je začela polemika ob povedu izvolitve novega odbora Hrvaške Maticе. Toda iz tega vpitja se ne bo rodilo nič. Vpijejo namreč samo neki samostojno-demokratski pisarji. Drugo jim ne preostane, pa se jim more poslati samo — sožalnica. Disky.

Petie na deželi

Stiško pevsko okrožje je priredilo na praznik 17. maja v Društvenem domu v St. Vidu svojo prvo pevsko prireditev. Peto je šest zborov posamič in skupno. Mešani zbor s Krke je

vodil šolski upravitelj Intihar. Peli so dve pesmi: prva Hochreiterjeva »Pastirica Jerica« je segla v srednjem stavku skoro malo nad zbor, zato je bil pa zbor Klemenčičevi »Oj pogledite ptičke« popolnoma kos. Zbor je lepo ubran, glasovi že izvežbani, zvone in so enotno ubrani. Pojo na pamet. Mešani zbor iz Stične je še zelo mlad po življenju, a tudi mlad po močeh; med moškimi glasovi ima pevce, ki so komaj dobro šoli odrasli. Vendar je pokazal zbor izvrstno disciplino, peti so pod spretnim vodstvom ž. g. priorja Fiedlerja vse na pamet v okusni interpretaciji in brezhibni intonaciji. Zbor je na poti najlepšega napredka. Iz Smihela je prišel številčen šibek zbor, ki pa se je s primernima pesmama prav lepo postavil. Če bi si mogel pridobiti še nekaj glasov, bi se mogel lotiti tudi težjih pesmi. St. Jernej je poslal svoj dobro ubran moški zbor, 12 fantov, ki so peti zelo zvočno. Njihov pevovodja (Sedej) je spreten, okreten in temperamenten. Zboru se pozna, da ni začet in da se redno vežba. Motilo je le prebogosto trganje glasbene fraze. To je žalost že tu in tam tudi na kmete — iz mest. Pa ni posnemanja vredno, ker ni prav in ni lepo. Zbor je v izvrstnih rokah in se more lotiti tudi težjih stvari. Peli so na pamet. — St. Vid ima številčen mešani zbor, ki poje zelo okusno, povsem disciplinirano. V vsem zboru je popolna enotnost, zlit je v lepo celoto, tako da se more pokazati na vsakem odru. Njegov pevovodja Zagar je mlad, agilen, sila zmogen. Zbor mu zato sledi na vsak mig. Ker pojo brez not, je pažnja v zboru naravnost vzorna. Zužemberčani so prišli z moškim zborom. Zboru manjka prožnih tenorjev, zato se čuti ta zavest v vsem zboru. Nekaj pevcev kaže že precej vaje, zbor pa bi kazalo ojačiti z novimi pevci, da bo zmogel tudi višino in bo polneje zvenel, ker je bil tudi bas v nižini šibek. V skupnem zboru so izginile vse podrobne pomanjkljivosti, petje je bilo pestro, zelo okusno izdelano, v čisti intonaciji, pravilni ritmiki in lepem glasovnem sorazmerju. Zbor je dosegel najboljši uspeh in nas je po vsaj pravici iznenadil. Vodil je skupno petje Požun iz Zužemberka.

To je bila prva prireditev v okrožju, a ni kazala niti sence tega. Zbori so nastopali zelo dostojno, mirno, naravnost samozavestno. Peli so po večini na pamet, kar je posebno pripomoglo k lepemu uspehu. S tem nastopom so Dolenjci pobili na mali vse očitke, da so zaspani, da nimajo smisla za organizacijo, ne za lepo umetnost. Nabito polna dvorana Društvenega doma je sledila petju z večjim umevanjem in je pravilneje ocenjevala trud naših pevcev, kot ga ocenjuje večkrat naše »boljše« mestno občinstvo. Prvi korak je bil odločen, temelj je trden, zato bo nadaljnje zidanje gotovo trajno. Tega želimo iz srca našim vrlim pevcem in pevkam. B.

Knjige in revije

Novo francosko delo o Balkanu. V založbi Librairie Delagrave v Parizu je izšla politična studija Jacques Ancel-a: »Les Balkans face à l'Italie«. Isti pisatelj je poprej izdal: »Manuel de la question d'Orient« in »Peuples et nations des Balkans«.

Epohalni pronalazak na polju lečenja bolesi i rasti kosa.

Stolječina je več človečansko misljenja, da ako uvene koren kose, da je onda propala i sama kosa. Epohalni pronalazak na polju lečenja bolesi i Ozbiljni in svrsishodni opiti, koji se temelje na znanosti, ostali su do sada potpuno nepoznati. Danasnja moderna kemija producira neprestano nove izume, koji do sada neizlečivim držane bolesi, leče potpuno sigurnošču.

Jedan neocenljiv uspeh znanstvenog napretka je nedavno u promet doneto Friedler-ovo sredstvo za pospešenje rasta kose »Gamma«. Ovo sredstvo je izmedju desetina hiljada »čudesnih sredstava« jedino, koje je doneto u promet na temelju pravog znanstvenog i lečnickog opita, posle 600 sa potpunim uspehom lečnicki kontrolisanih pokusa. Osim pospešenja rasta kose leči »Gamma« sa potpunom sigurnošću i u najkraće vreme sve bolesi kose kao: porut (pitiriasis), ispadanje kose (alopecia) i moljčavost kose (alopecia seborrhoica), koje odstranjuje već posle 3-4 uporabe. Njegovo nedostizivo delovanje očituje se u tome, da rastava oko korena kose sakupljene roznate žljezdane slojeve, kroz to oslobodjava korenje kose od pritiska i ponova osposobljava za život.

Pogrešno je bilo dosadanje tvrdjenje, da je izumro koren kose, pošto je ovo korenje bilo samo sprečeno u razvijanju svoje životne funkcije. Iz gornjega se stoga jasno razabire epohalno značenje Friedlerovog »Gamma« sredstva za kosu. Jednom od važnih faktora jugoslavenske lečnicko-kemičke industrije, firmi Kolar i Gabrić iz Subotice uspešno je, da dobije generalno zastupstvo odnosno stanicu za punjenje ovoga artikla nenatkriljivog značenja za celu državu SHS.

Lukas Schumi naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Konrada, Arturja, Alfreda in Amalije poroč. Bayer, vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest o smrti naše nepozabne, ljubljene soproge, mamice, tete, svakinje in tašče, gospe

Amalije Schumi

zasebnice

ki je dne 26. maja 1928, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb naše nepozabne mamice se bo vršil v ponedeljek dne 28. maja 1928 ob 1/4. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. maja 1928.

Mestni pogrebni zavod.

Srednji devizni tečaji na ljubli. borzi od 21. IV. do 25. V. 1928.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
21.	1359.75	1095.—	799.50	277.44	56.82	223.70	168.40	299.35
22.	1360.—	1095.—	799.60	277.44	56.82	223.70	168.40	299.35
23.	1360.50	1095.—	799.60	277.50	56.82	—	168.35	299.30
24.	1360.50	1095.—	799.50	—	56.83	—	168.35	299.25
25.	—	1095.—	799.75	277.48	56.83	—	168.45	299.25

O senzaciji Poljšakovega zdravljenja v Celju

G. Fran Poljšak

Zadnje tedne mnogi naši in tudi inozemski listi pišejo o posebnih iznajdbah strokovnega učitelja g. Poljšaka v Celju. Iz Celja se je razširil glas, da je g. Poljšak iznašel sredstvo, s katerim hitro in uspešno zdravi razne bolezni, ki so doslej splošno veljale za neozdravljive ali težko ozdravljive.

Ta izreden pojav je v vsej naši javnosti zbudil ogromno zanimanje. Nekateri označujejo delo g. Poljšaka kot navadno mazaško početje, drugi pa so vsi polni trdnega zaupanja v njegova zdravila in ga hvalijo na vsa usta.

Mi nočemo o tem izreči nikakega svojega mnenja. Po svoji častniški dolžnosti hočemo le obveščati javnost o tem dogodku in njegovem razvoju odpiramo svoje predale vsem in vsakemu, da se tudi o tej stvari izjavi.

Doslej smo popolnoma molčali o vsem tem. Ker pa so glasovi o celjskem zdravljenju vedno gostejši in močnejši, moramo svoje čitatelje obveščati o njih. Danes prinašamo izjave g. Poljšaka in nasprotno mnenje zdravnice dr. Sossove. Naj javnost sliši takoj oba zvona.

Razgovor našega poročevalca z g. Poljšakom.
V javnosti in tudi v časopisu se je pojavila vest, da ste iznašli sredstvo za zdravljenje raka in še nekaterih doslej neozdravljivih bolezni. Ali mi lahko daste o tem izčrpana poročila?

Rade volje Vam ustrezem in sem Vam na razpolago. Razumeli pa boste, da je še prezgodaj izdajati potankosti o mojem izumu in da je preje treba rešiti še mnogo vprašanj (zaščita izuma, sanatorij)!

Ali mi lahko navedete podrobnosti o slučajih ozdravljenih?

Na to vprašanje je g. Poljšak orisal 34 slučajev ozdravljenj z njegovo metodo. So to slučajji raka na obrazu, v maternici, na ženskih prsih, v želodcu in v dvanajstniku. Dalje je ozdravil slučaje kostne tuberkuloze, lupus erythematosus, lupus vulgaris, psoriasis, kroničnih ekcemov, sykosis, Basedovske bolezni in še nekatere slučaje. Za posamezne slučaje je g. Poljšak Vašemu dopisniku predložil obširen material: rentgenološke izvide, diagnoze zdravnikov, fotografije in razne svečočbe. Izmed številnih slučajev navajamo sledeče posebno zanimive:

1. slučaj je bila ubožica s tuberkulozo (lupus erythematosus) po vsem obrazu. Koža je bila za prst debela in rdeče vijoličasta. Ust ni mogla več odpirati in se je le s težavo hranila. Ob jedi je koža vsled natezanja popokala, radi česar kri, gnoj in kraste. Zdravila se je po vseh mogočih bolnicah, tako tudi v Gracdu, a bilo je vse brezuspešno. Od žalosti in obupa se je hotela usmrtiti, a vedno ji je notranji glas to zabranil. Z mojimi sredstvi je ženska popolnoma ozdravela v 15 tednih in od avgusta lanskega leta ne kaže več nobenih znakov bolezni.

2. slučaj ozdravljenja je bil kronični ekcem na nosu in licih ter čelu gospodične, ki je v celih 6 let brezuspešno iskala pomoči na Dunaju in v Gracdu pri raznih profesorjih ter specialistih. Jaz sem jo ozdravil popolnoma tekem 8 tednov in od aprila 1927 se bolezni ni ponovila.

3. slučaj: Nadzornik policije je skozi 15 let bolehal na želodcu in imel silne bolečine. Vsa zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Ozdravel je v 8 tednih.

4. slučaj: 50 let stara mamica z rakom na maternici. Zdravila se je že v Gracdu, kjer so jo obsevali z radijem, a brezuspešno. Ozdravela je popolnoma v 12 tednih.

5. slučaj: Rak v želodcu, diagnosticiran po dveh rentgenologijah, primariju bolnice in drugih zdravnikih. Pri nameravani operaciji je primarij-kirurg izjavil pacientovemu bratu, akademsko naobraženemu človeku, da je slučaj neoperativen in da bi pacient v slučaju operacije na želodcu umrl takoj ali pa gotovo v nekaj dneh. Istočasno so mu zdravniki prisodili le še dva meseca življenja. Po mojem zdravljenju je ta težko bolni mož v 6 mesecih ozdravel tako, da lahko daleč na okoli hodi, je, ima apetit in dela vsa dela. Preje omenjena dva rentgenologa sta se čudila, da mož še živi. On je popolnoma izven nevarnosti in lahko radi prejšnje bolezni živi še 40 let.

12. slučaj: 16 letna gospodična je trpela že 4 leta na psorijazi. Brez uspešno je iskala pomoč pri zdravniških-specialistih. Ozdravela je v 6 tednih in se ji od septembra p. l. bolezni ni več ponovila.

13. slučaj: Rak na nosu, Bolnico so operirali. Bolezen se je obnovila. Na razpolago diagnoza bolnice in treh zdravnikov. Pri meni je ozdravela v 8 tednih in od novembra lanskega leta ni več sledu o bolezni.

14. slučaj: Dvakrat brezuspešno operirani rak na ženskih prsih je popolnoma zdrav in bom imel v kratkem na razpolago fotografijo.

16. slučaj: Tuberkuloza na obeh rokah. Bolezen stara že 32 let. Bolnik ni mogel z rokami in prsti gibati. Zdravil se je v mnogih bolnicah brez uspeha. Zdravniki so videli pomoč le v amputaciji obeh rok. Po zdravljenju 4 tednov more gibati s prsti in rokami, po 5 mesecih je zdrav popolnoma.

17. slučaj: Kronični ekcem na vratu gospe, bolezni stara 13 let, gospa je iskala leka pri specialistih v Trstu in Zagrebu ter pri nebroj zdravnikov zaman. Ozdravela je v 3 tednih tako, da od decembra lanskega leta ni več sledu bolezni.

21. slučaj: Lupus erythematosus na obrazu in vratu. Bolnika je brezuspešno zdravil prof. Matzenauer v Gracdu in drugi specialisti. Pri meni je ozdravel v 6 tednih.

24. slučaj: Rak na prsih 61 let stare ženske v velikosti malega kročnika. Po zdravljenju skozi 4 tedne se je rakasti izrastek brez življenja odluščil, po nadaljnjih 4 tednih se je rakasto mesto izčistilo, v naslednjih 4 tednih se je začela rana krčiti in celiti. V kratkem bo bolno mesto fotografirano kot popolnoma zdravo.

27. slučaj: 36 letni mojster je imel kostno tuberkulozo (deformacija carpalnih in metacarpalnih kosti). Zdravil se je v bolnici, kjer je bil brezuspešno operiran. Ni mogel gibati ne s prsti ne z roko. Sedaj giblje brez težav v vse strani. Roka ne kaže nikake otekline in je po 3 mesečnem zdravljenju močna.

29. slučaj: Basedovska bolezen (Glatz-Augen, morb. Basedowi). Bolezen stara 21 let, srčni utrip 110-120, oči močno odprte, debelo gleda, dihanje težko, vrat ima obseg 45 cm. Po 2 mesečnem zdravljenju ima vrat le še 40 cm v obsegu, srce bije normalneje, oči gledajo mirno, dihanje olajšano.

31. slučaj: Rak v želodcu. Pacient je bil operiran, odstranili so mu skoro ves želodec in prestavili odhod iz njega. Nato se je pojavil rak v dvanajstniku. Po zdravljenju 2 mesecev se počuti dobro, ima apetit, ne čuti več nikakih bolečin in se vidno pomlajuje.

34. slučaj: Kostna tuberkuloza na roki. Zdravil se je v bolnici brezuspešno, roke ni mogel gibati, niti ni mogel držati male teže 1 dkg, otekline zelo močne. Po zdravljenju 2 mesecev giblje z vso roko, jo obrača na vse strani in nemoteno izvršuje svojo obrt.

Mislím, da je za enkrat dovolj naštevanja slučajev. Poudarjam, da lahko vse paciente predstavim in na njih dokažem objektivnost mojih trditev.

Ali pa se ni bati povratka bolezni odnosno ali niste takih povratkov že imeli?

Imam preparat, ki zanesljivo kontrolira, če je bolezen še v telesu. Ako je bolezen še v telesu, se mesto, na katero preparat položim, zgnoji, če je ni več, ostane mesto intaktno. Moj preparat ima lastnost, da izvleče bolezenske kali ne pa jih poriva na znotraj, kakor mnogo preparatov, ki so v prometu.

V kakih oblikah uporabljate zdravilo?

Bolezen primem z vseh strani, odznotraj in odzunaj. Več za enkrat ne morem povedati, ker je tudi v postopku skrivnost mojega izuma.

Ali uporabljate za vse te vrste bolezni isto metodo in ista sredstva? Ali more biti Vaša metoda uspešna pri zdravljenju kostne jetike, ki ima svoje oglišče v notranjosti uda in se manifestira v delni ohromelosti in oteklini dotičnega uda (roke, noge)?

Sredstva so za vsako vrsto bolezni drugačna. Metoda mora odgovarjati bolezni in navedi pacienta. Moja metoda zanesljivo ozdravi tudi kostno jetiko v notranjosti. Našel sem Vam že take slučaje in to so sami težki slučaji. Ohromelost izgine v vseh slučajih.

Ali ste radi lečenja imeli že kakše sitnosti z oblastjo in na čigavo prijavo?

Radi lečenja me je naznanila sodni in upravni oblasti zdravniška zbornica. Večina gg. zdravnikov se je postavila napram meni v pozo neizprosnega nasprotnika, je jih pa tudi lepo število, ki z mojím izumom simpatizirajo. (Vaš poročevalec se je lahko o tem uveril na podlagi vpogleda v pisma teh zdravnikov.) Med simpatizerji so tudi vseučiliški profesorji. Razlog nasprotovanja vidim le v egoističnem in materialističnem vzgojnem sistemu na vseh šolah tega veka.

Kaj sodite o članku, ki je pred kratkim izšel v celjski »Novi dobic in ki ima očitno namen omalovaževati Vaše hotenje?

Članek izvira iz one miselnosti, ki si jo je pisec pridobil v šolah preje omenjenega značaja. Mala »Nova doba« mojegá hotenja ne more diskreditirati, ker so uspehi znani danes že po svetu. Tudi člankar, ki ga vsi dobro poznajo, tega ne more doseči.

Slišati je, da je ministrstvo za narodno zdravje dovolilo ustanovitev posebnega sanatorija v Celju, na katerem bi se vršilo lečenje po Vaši metodi? Koliko je na tem resnice? Kaj je v svrhu organizacije tega sanatorija že ukrenjeno? Ali so se pojavile kakšne težave in s katere strani? Za katere bolezni bo mogoče v sanatoriju iskati pomoči? Ali mi lahko poveste podrobnosti glede uprave in organizacije sanatorija? Kdaj upate sanatorij otvoriti?

Res je, da je ministrstvo v načelu dovolilo koncesijo za tak sanatorij zdravniku g. dr. Vilimeku in naročilo velikemu županu, da ugotovi, če so predlagani prostori za sanatorij primerni. Po tej ugotovitvi se morajo vsi akti vrniti ministrstvu. Slišal sem, da je v teku močna protiakcija. Kdo je za, ali je to sploh mogoče in kako triki igrajo svojo vlogo, bomo še videli. Mislím pa, da ne more nihče ustaviti vala, ki je v gibanju. Samo še bolj se bodo nasprotniki blamirali. Dela bodo govorila! V sanatoriju se bodo zdravile vse rakaste, tuberkulozne in kronične bolezni, ki veljajo drugje za neozdravljive. Gosp. dr. Vilimek bo vodil zdravniški posle, jaz pa ostalo. Sanatorij se otvori takoj, čim bo posloplje sanatorija (vila Regina) kolavdirano in bo koncesija definitivno podeljena.

Kake posebne želje imate glede javnosti? Javnost bi se morala bolj zanimati za to, ki reže v njeno meso. Ako vidi krivico, naj govori in naj se ne boji pokazati na tega, ki dela krivico in ki ne dela za človeštvo!

Kaj nameravate, ako ideje sanatorija ne bi mogli realizirati? Nepremostljivih težav ne vidim. Ako bi ideje sanatorija ne mogel udelestiti, odidem v inozemstvo, kjer me sprejmejo z odprtimi rokami. Ravno danes je bil pri meni gospod iz Nemčije, ki mi nudi na razpolago vsak kapital, če odidem v Nemčijo in tam vodim sanatorij za zdravljenje kostne tuberkuloze.

Z ustanovitvijo sanatorija v Celju bi bilo le malemu delu trepih mogoče izkoristiti Vašo iznajdbo. Ali nimate namena izkoristiti svoje iznajdbe človeški družbi v taki obliki, da bo okoriščenje z njo čim najbolj in vsakomur dostopno?

Rad bi dal svoje preprate vsemu človeštvu na razpolago. Če kdo tega ne dovoli, so to gotovo gg. zdravniki. Obstoji pa tudi pravilnik, glasom katerega more dobiti patent na medicinski izum samo zdravnik in lekar, ne pa tudi lajik. Ko se pravilnik popravi in ko bodo moji preparati mednarodno zaščiteni, jih bom izročil javnosti.

Odgovor na „Epohalna izvajanja na polju zdravstva“

Dne 12. in 19. maja 1928 po Kr. r. sta izšla v »Slovenskem Narod« dva članka, katera obravnavata »epohalno« iznajdbo strokovnega učitelja g. Poljšaka v Celju in to zlasti glede na »velepomembno iznajdbo sigurno uspešnega sredstva proti raku, tbc. kože itd.«

Ker doslej nihče izmed zdravnikov ni odgovoril na ta dva za XX. stoletje res epohalna članka, naj mi bo dano, da samo v kratkem omenim par stvari:

Vsak izobraženec danes ve ali bi moral vedeti, da je rak (carcinom) novotvorba (ein Neugebilde) zločestega značaja, sestojča iz celic lastnega telesa. Ta novotvorba je nastala v človeškem telesu prav za prav brez vzroka, nima namere ozdraviti sama od sebe in njena maligniteta se izraža v tem, da spodrivajo karcinomatozne ali rakove celice zdravo tkivo, to je zdrave celice v človeškem telesu in da včasih preje, včasih pozneje napravljajo tako zvano metaslazo (Versprengung), to se pravi, da se skupina karcinomatoznih celic odtrga od matere (od primarnega raka) in da te celice, prenešene bodisi potom lymphne ali krvnega obtoka povzročajo na drugem koncu človeškega telesa zopet novotvorbo z vsemi svojstvi prvotnega raka.

Časi, v katerih so znanstveniki mislili, da povzroča neki bacilus raka, ti časi so že davno minili. Bodimo veseli, da so te porodne bolezni že končane. Znanstveniki svetovnega slovesa različnih narodnosti so tekem zadnjih sto let nepobito dokazali, da bacilus raka ne obstoji. In ker ne obstoji, ga ni mogoče uničiti niti z mazilom, niti z balzamom, niti z tavčentrozami ali drugimi rastlinami. Kdor še danes trdi, da je bacilus vzrok raku, ta je prespal znanstvene izjave tekem zadnjih sto let na polju raka in s tem je tudi vsak razgovor odveč.

Rak je novotvorba, nastala iz skupine karcinomatoznih celic, torej lokalna, in se da trajno ozdraviti edino le potom lokalne operacije, kar je razumljivo vsakemu lajku. Seveda mora biti rak dejansko lokalni, to se pravi, operirati ga moramo pravočasno, dokler ni napravil še metastaz.

Vsak drug razgovor o raku v javnih časopisih je ljudstvu kvaren. Zakaj? Ker bolnik, bolan na raku, z zdravljenjem pri mazačih, konjedercih in konjederkah, zamudi tisti čas, v katerem bi se ga lahko trajno ozdravilo potom včasih male, neznatne operacije.

Vsaka novotvorba pa prej ali slej lahko razpade, tako tudi rak. Če leži ta n. pr. globoko pod kožo, predre kožo in napravi se gnojna, umazana, obložena rana, kjer mrgole Strepto- in Staphylococci ter glivice najrazličnejše sorte, kakor jih najdemo pri vsaki drugi gnojni rani. Tak umazan gnojen iztok raz-

Poročevalec pripominja.

Po končanem razgovoru je g. Poljšak povabil Vašega poročevalca v stanovanje ene svojih pacientk. V mali podstrešni sobici leži v postelji gospodična kakih 25 let stara. Bolnica kot tudi njena že osivela mama naju pozdravita z izredno prijaznostjo, pri čemer titulirata g. Poljšaka s »Herr Doktor«. Bolnica leži radi kostne tuberkuloze v levem kolenu. Iskala je pomoči že vsepovsod, končno so ji dali nogo v mavčev zavoj. Pomagati ji ni mogel nihče. Gosp. Poljšak jo zdravi šele par dni. Pogledava koleno. Je močno otečeno. Obvito je z obližem, pri luči temnorjave barve, močno zaudarjajočega vonja. Gosp. Poljšak tolmači: To mazilo bo izvleklo iz kolena vse bolezenske kali. V treh tednih bo bolnica hodila brez težav. Po nekaj mesecih bodo znaki bolezni popolnoma izginili. Bolnica je polna veselega upanja in z vidnim ganotjem pripoveduje, da čuti doslej nepoznano olajšanje in da lahko s kolonom že giblje. V oči pade izredna ljubeznivost, s katero g. Poljšak občuje z bolnico. Gosp. Poljšak je priporočil Vašemu poročevalcu, da si ogleda bolnico tekem zdravljenja večkrat.

Od te pacientke je vedel g. Poljšak Vašega poročevalca k neki že ozdravljeni dami. V razgovoru z omenjeno ozdravlo damo (je to v razgovoru omenjeni 17. slučaj) je Vaš poročevalec lahko ugotovil, da je inteligentna dama iskala skozi 13 let pomoči vsepovsod brez uspeha. Gosp. Poljšak jo je ozdravil, kol sam pravi, v 3 tednih popolnoma. Preje po kroničnem ekcemu deformirani vrat je sedaj lep in čist in nihče ne bi mogel reči, da je bil ta vrat pred pol leta še nosilec odurne in težke bolezni.

Ce zberem vse vtise sestanka z g. Poljšakom, bi lahko rekel: Dejstva so tu, katerim kot laji kne vem razlage. Gosp. Poljšak govori o svojem izumu z absolutnim optimizmom in s popolno vero v uspeh. Ob takem pojavu po mojem ne gre zapirati oči, niti ga ovirati. Ako bi se kdajkoli izkazal škodljiv vpliv dela g. Poljšaka, je še vedno časa dovolj za obračun. Tudi ne more biti tisto zlo večje od hudih bolezni, za katere gre.

Širja nepopisen smrad in proketo žalostno je, če je n. pr. žena s prsnim rakom tako dolgo odlašala, da je začel isti gnojno razpadati.

Sedaj je misliti samo na to, kako omejiti sekrecijo (iztok), odstraniti smrad, kar lahko dosežemo s posipanjem z ogljem ali z balzamom ali z mazilom ali z rastlinami, kar bo tudi g. Poljšak zadel. To pa ne zovemo zdravljenje raka, to lahko imenujemo: omejitvev sekrecije in smrdu gnojno ulceriranega razpadlega raka. Če enkrat iz tega nastane res lepa, čista brazgotina, je treba vendar nekaj tudi vedeti o razvojih, ki se vrše v globini in v ostalem telesu na raku obolelega.

Toliko na kratko, kar se tiče raka.

Da je lupus tuberkuloza kože, ve marsikdo in temu ali onemu je tudi znano, da imajo velika mesta, n. pr. Dunaj, posebne bolnice za obolele na lupusu (lupus stacies), ki se praktično pečajo z zdravljenjem te bolezni potom ultravioletnih žarkov itd. Tako zdravi tudi dermatološki oddelek ljubljanske splošne bolnice lupus s prav lepim uspehom, kar nam lahko pokažejo dobre slike tega zavoda. Dermatologom dana beseda, da o tem kaj več poročajo, kakor tudi o zdravljenju psoriasis in drugih kožnih bolezni.

Kamnik, dne 25. maja 1928.

M. U. dr. Elza Sosa.

61 italijanskih vojni letal.

v Milan, 26. maja. (Tel. »Slov.«) Eskadrila 61 italijanskih vojni letal je danes startala v smeri proti Sardiniji, odkoder bo letela dalje na Baleare. Namesto opazovalcev so se vkrcali v letala zrakoplovni atašeji Združenih držav, Anglije, Francije in Španije in številni časnikarji.

Gospodarska literatura

KNJIGA »BRZOJAV IN TELEFON«

(sestavil g. Ivan Napotnik, sekretar rav. p. in brz. v Ljubljani)

bo obsegala brzojavne naprave, galvanske člene, sekundarne člene, naprave brzojavne proge, Morsejev brzojav, pomožne aparate, vključitev uradov, napake v aparatih, preiskovanje vodov, kabelski, hughes, daljnogledni, boudot, Siemens strojni in radio brzojav s 116 slikami. Tiskalo se bo samo toliko izvodov knjig, kolikor se jih bo naročilo. V I. delu s 43 slikami je podana in razložena fizika in tehnično mehanični deli, brzojavni in telefonski členi in aparati kar najbolj preprosto in razumljivo. Knjiga nudi pojasnila, ako, kdaj in kje se napaka pojavi, kako se zasleduje in odpravi. Brez težave bo čitatelj spoznal priprave brzojavnih in telefonskih aparatov. Odjemalcem bo knjiga dobrodošla in jim služila istočasno kot pomožna knjiga o brzojavnih in telefonskih postajah. Koristila bo vsakemu privatnemu telefonskemu naročniku. Knjiga stane 42 Din. Kdor še knjige ni naročil, naj se takoj pisмено zglaš. Prijave sprejema g. Karel Čeh, sekretar ravnateljstva pošte in brzojava v Ljubljani.

Nikar ne kupujte akumulatoriev, ako ne poznate znamke „VARTA“

Veliko Vam koristi

če si omislite

kolo

ali

šivalni stroj

znamke **GRITZNER** in **Diamant**

edinolet pri

JOS. PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.
15 letna garancija. Pouk voženja brezplačen.

Pensionat in komercij. učilišče za inozemce

WIEN, IL Taborstrasse 29.

Perfektne priučitve nemščine, izobrazba v knjigovodstvu, korespondenci, trgovskem računstvu, trg. vedi in gospodarski geografiji (z diplomom). Traja od 1. julija do 31. januarja — Celotni honorar S 2200.— (v treh obrokih) — Prospekti.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4

(popreje pri Belem volu)

Obreštuje

hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamčijo poleg rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52.000.000—

Vabilo

XX. sejo uprav. odbora »Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani«

ki se vrši dne 6. junija 1928 ob 15. uri (3. uri) popoldne v sejni dvorani »Zadružne Gospodarske banke«, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 10, I. nadstropje.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika XIX. seje upravnega odbora.
2. Poročilo ravnateljstva o poslovanju v XVII. upravnem letu.
3. Poročilo pregledovalnega odseka.
4. Odobritev računskega zaključka za upravno leto 1927.
5. Slučajnosti.

Janez Debeljak s. r.,
t. č. predsednik uprav. odbora.

Sladkogorska tovarna lepenke in papirja

d. z. o. z.

Sladki vrh

Izdeluje rjave (patent-) lepenke in vse vrste ovojni papir.

Pošta: Št. Ilj v Slov. gor. Telefon št. 1.
Brzjavlj.: Sladkogorska.

Automobilni promet vsako uro Ljubljana - Št. Vid.

TVORNICA POHIŠTVA

ANDREJ KREGAR

ST. VID-VIŽMARJE, nasproti kolodvora

Priporočam se Vam, da si pri nakupu ogledate v novih izloženih prostorih najmodernejše pohištvo lastnega izdelka. Ogleda o se tudi lahko kratni izdelki, ki bodo razstavljeni na Ljubljans. velesojmu od 2.—11. junija. Prevzema in izdeluje se po lastnih in danih načrtih. Obisk mogoč vsak dan. — Ceniki na zahtevo, cene zmerne.

AKO RABITE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, KATALOGE ALI PROSPEKTE I. T. D., TODA SE NE MORETE ODLOČITI, V KAKŠNI TEHNIKI NAJ SE IZDELAJO,

BLAGOVOLITE SE OBRNITI

VEDNO NA NAŠE PODJETJE. — V VSEH TEH VPRAŠANJH VAM JE DRAGE VOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA LJUBLJANA

UMETNIŠKI GRAFIČNI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE MODERNE GRAFIČNE PANOGE VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO PO ZMERNIH CENAH. — PRORAČUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO

OFFSET-TISK • KAMENOTISK
KNJIGOTISK • UMETNIŠKI TISK
ČRKOLIVNICA • KNJ. GOVEZNICA

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je danes zjutraj po kratki bolezni umrl predragi brat in stric oziroma svak, gospod

Anton Sbuelz

železniški nadrevident v p.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 28. t. m. ob 2 pop. izpred hiše žalosti Jan. Trdinova 8, na pokopališče k Sv. Križu. Blagemu pokojniku bomo ohranili topel spomin!

Ljubljana, dne 26. maja 1928.

Rodbine Truden, Kos, Malalan.

Ljubitelji kraškega terana

kateri se je poprej točil v restavraciji »Ljubljanski dvor« po 40 Din, se sedaj toči pri »Mikliču«, nasproti glavnega kolodvora, po 24 Din, Refoško in Chianti po 40 Din liter, kakor tudi vsa druga tuzemska samo pristna in najboljša vina v Ljubljani, po najnižji ceni.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solčnikov in sprehajalnih palic. Popravila točno in solidno

Prvovrstna ala

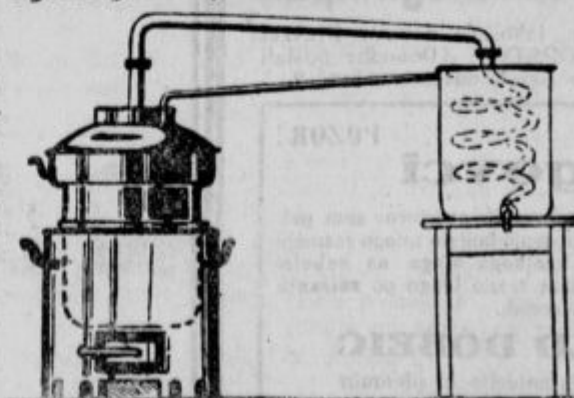
Praška šunka

kakor tudi ostalo suho meso in slanino priporoča **IVAN GREGORIČ I DRUG**, tvornica praške suhomesnate robe, Križevci — Hrvaško. Zahtevajte cenike!

Nova Jugometalija družba z o. z.

tovarna kovinastih izdelkov

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18.

Najboljši kotli za žganjekuho francoskega sistema.

Zelo ekonomični.

Izvršuje vsakovrstne pločevinaste izdelke.

Za potovalno sezono

priporoča kovčke, torbe, nahrbtnike itd. v veliki izbiri vseh vrst in tudi v vseh cenah **Ivan Kravos, Maribor** Specijalni kovčki in torbice za potnike in vzorce se izdelujejo v lastni torbarski delavnici, na Slomškovem trgu št. 6.

Mnogo lahko zasluži

kdor prevzame v svojem kraju zbiranje za „Jubilejne Zbornike“. Ponudbe naj se pošljejo

„Matici živih in mrtvih S. H. S.“
Beograd - Miloša Vel. 17.

Hotel „Jadran“ Pension Selce, Hrv. Primorje

razpolaga s krasnimi zračnimi sobami razgled na morje, teresa v hotelu za solnène kopeli, blizu kopališča. Vodi se prvovrstna v Sloveniji dobro znana kuhinja. Tožijo se prvovrstna vina, solidna postrežba. Razpolaga tudi s lepimi privatnimi sobami.

Se priporočata

Ivan in Justa Pečnik lastnika

Kupujem hrastove prage (švelerie)

2-60 m, 25/15 cm skozi celo leto.

Prevzemajo se pragi vsak mesec na nakladalni postaji in plačajo v gotovini. Ponudbe naj se pošljejo na

Poštni predal 167 - Sušak

Kadar kupujete štrange, vrvi, uzde, afre, špago in druge vrvarске izdelke

kupujte samo najboljše blago, ki ima privezano takole rudečo znamko:

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dobrega moža, skrbnega očeta in svaka

Alojzija Mušiča

višjega davčnega upravitelja v pokoju

je došlo toliko izrazov sočutja od vseh strani, da se nam je nemogoče vsakemu posebej zahvaliti. — Njim vsem, kakor tudi onim, ki so nepozabnega spremili na zadnji poti, veljaj ta zahvala. — Posebno zahvalo dolgujemo spoštovanemu drugemu pokojnikom za njih častno spremstvo in venec.

Rodbini MUŠIČ, CLARICL

MALINOVEC Orangeade, Citronade

malinov sukus in ekstrakte za krahlerje

izdeluje v najtinejših vrstah in prodaja po zmernih cenah

„ALKO“

tvornica konjaka, likerja, ruma in sadnih sokov

LJUBLJANA.

Več luči!

In prenovil boš obličje zemlje

V času, ko po poduhovljenju življenja kliče, sv. Duha iščimo!

V času, ko po materializmu razdejano človeštvo obnavljamo, Njegove luči in resnice prosimo!

V trenutkih, ko za svoje moči v tem delu trepetamo, z Njegovo milostjo in močjo se krepiamo in po viharju, ki čisti, zahrepenimo!

V času, ko iz razcepljenosti »kulture« in hinavščine civilizacije v preprostost in otroškost hrepenimo, da smo po Njem otroci božje, živo verujemo!

V hrepenenju, da bi zagledali močne osebnosti, v svetnike božje, vzgojene od sv. Duha, svoj pogled obrnimo!

V dobi rekordov tehnike in atletike na tiho izvrševanje stanovskih dolžnosti in skritih žrtv, ki jih Duh božji v dušah vrši, nikar ne pozabimo!

V dobi telesnih tekem spretnosti, moči, lepote, za lepoto duha in srca milost božjo sv. Duha prosimo!

V dobi socialne bede in socialnih bojov svojo ljubezen do zatiranih in ljubezni sv. Duha krepiamo!

V času splošne izobrazbe, pa tudi površnosti, zmede pojmov in »znanstvenega« napuha, sv. pismo, knjigo sv. Duha na kolenih berimo!

Iz Njegove moči živimo in prenavljali bomo najprej sebe pa obličje zemlje!

Duh božji v Cerkvi

Na prvi binkoštni praznik so bili zbrani apostoli v dvorani zadnje večerje, ko so prešli sv. Duha v podobi gorečih jezikov. Pa so se razšli po vesoljnem takrat znanem svetu, proti severu in jugu in vzhodu in zapadu. Sv. Duh je vodil njihova pota, sv. Duh čuval nad čistostjo Kristusovega evangelija, da ni nikoli nihče oskrnil čistosti Odršenikove blagovesti, da so vsi ti preprosti močje najgloblja verska vprašanja brez vsake zmote pojasnjevali vernikom: vse je vodil isti božji Duh. Prvo zborovanje so imeli apostoli v Jeruzalemu, molili so in premišljevali, potem pa zapisali rezultate svojih posvetovanj s takimle uvodom: »Odlučil je Sveti Duh in mi z njim, da vam ne nalagamo nobenega bremena več kakor te le potrebne reči.« In do danes vodi Duh božji katoliško Cerkve.

Pa je čudno tako vodstvo, zelo čudno in nerazumljivo. Kaj pa Aleksander VI.? Saj vendar ne morete tajiti njegovih moralnih zablod, ko zgodovina o tem poroča. In še o drugih papežih beremo čudne reči. Pa papeske volitve! Saj vsi vemo, da bi bil moral postati poglavar katoliške Cerkve kardinal Rampolla; Avstrija je vložila veto in ni dobil krmila v roke. Pa to še ni najhuje; kaj pa v srednjem veku! Je takrat tudi vodil Cerkve sv. Duh, ko so pri volitvah za najvišje mesto tolikokrat človeške strasti igrale veliko vlogo? Ali pa pozneje pri nastavljanju škofov. Vlada jih je

imenovala, večkrat veri prav malo naklonjena liberalna vlada, ki ni poznala verskih nauk, ne nalog katoliškega škofa in če bi jih bila, je gledala le na svojo korist, ne na korist Cerkve. Berite zgodovino zadnjih par stoletij. Mar ni res, da so na škofovskih stolicah večkrat sedeli vladni možje brez pravega cerkvenega duha? Pa pravite, da Cerkve vodi Duh božji? In še več takih reči bi lahko spomnil, tudi iz novejšega časa.

Ne morem na vse te stvari z enim stavkom podrobno odgovoriti. Le toliko povem: V Cerkvi je treba dobro ločiti, kaj je delo božje, kaj delo človeško. Saj nihče ne trdi, da bi ne videli v Cerkvi človeškega elementa; a tudi božjega nikar prezreti. Res je, da je bilo par mož na Petrovem stolu, katerih življenje ni bilo brezmadežno, četudi je število mučencev in svetih spoznavcev veliko večje; tudi ne tajimo, da so včasih nesveti ozirali vplivali na volitev papežev, tako da Cerkve božje niso vodili vedno osebo najplemenitejši močje; katoličani vse to priznavamo. Vemo pa tudi to, da nikoli ni bilo nikogar od Petra do Pija, ki bi bil učil svoje vernike verske ali moralne zmote in v tem vidimo nevidno delovanje sv. Duha. Prav te človeške slabosti delovanje božje le še osvetljujejo in potrjujejo.

Tudi nič ne tajimo, da bi od časa do časa na posameznih škofijskih stolicah ne bili sedeli možje, ki niso bili na mestu. A katoliška Cerkve je kljub temu ostala edina in sveta in vesoljna. Čim bolj se nam razkriva v Cerkvi človeška slabost, tem bolj čutimo skrivnostno moč Duha, ki vse oživlja, ozdravlja, vodi in ohranja. Povsod isti nauk, isti zakramenti; vsi imamo od Kristusa do danes istega vrhovnega poglavarja: zato, ker Cerkve vodi sv. Duh.

Vrednost življenja

Spoštovanje do življenja gine.

Od tega, kako mislimo o cilju življenja, zavisi, kako ocenjujemo življenje samo. Ako je najgloblji smisel življenja totranski užitek te ali one vrste, čemu še živeti, ako življenje ne nudi človeku ničesar? Le dosledno je, če se brezbožni človek obupano vprašuje, je-li življenje sploh vredno življenja. Materialistični duh je prevzel duše in zato ni čudno, če pokajo samokresi in se praznijo strupene steklenice. Samoumori se množe, da že skoro pojema javni čut za njih grozoto. Dogaja se prav po globoki misli Gregorija Velikega: Ko človek zemskih dobrin nima, mu vžigajo močno željo po sebi; ko pa jih strastno uživa, ga napolni s presitostjo in gnusom.

Prava vrednost življenja

Najgloblji smisel in absolutno vrednost življenja odkriva človeštvu Marija. Ni bila premožna, ni zavzemala v družbi vplivnega in častnega mesta, ni bila obdana od sijaja razkošja in uživanja, ni posegala v tok političnega življenja, njeno ime ne blesti med učenjaki in kulturniki tedanje dobe. Po mislih

tostranske morale bi bila med najbednejšimi in njeno življenje bi življenja ne bilo vredno. A sodobnice Marijine — od sodobnikov občudovane, zavidane in češene so pozabljene, Marija pa živi češčena v vseh stoletjih in veličana od narodov zemlje. Zakaj? Kot Gospodova služabnica je živela le Bogu, stremela le po enem: po pravem izpopolnjenju in po čim višji bogopodobnosti. Brezmadežna je vzvišena nad greh in naravno slabost, vsa blesteča v lepoti velike kreposti življenja. Vseh ljudi je Marija edina solčno čista, živa istinitost v sijaju pravne popolnosti in veličine. To daje Marijinemu življenju vso veliko vsebino in vrednost.

Nravno, krepkostno življenje je prva in bistvena človekova naloga in daje človeškemu življenju absolutno vrednost. V luči Marijinega življenja ima večnostni pomen vsako, tudi najbednejše in najslabotnejše življenje, večnostno vrednost vsak hip življenja.

Življenje žene enakovredno.

Božji načrti so do podrobnosti polni globine. Zato ni slučaj, da je Brezmadežna žena in ne mož. Z živo istinitostjo svojega življenja in svoje pravne višine priča Marija človeštvu, da je najvišji življenski poklic žene prav isti kakor moža. Njavno življenje je bistvena naloga človeka, moža in žene. Brez moža ali ob možu, toda neodvisno od njega se mora žena povzpeti do istih pravniških višin kakor mož. »Vsi ste otroci božji po veri v Kristusu Jezusu... Tukaj ni Jud, ne Grk; ni suženj, ne prost, ni mož, ne žena. Zakaj vi vsi ste eno v Kristusu Jezusu« (Gal 3, 26. 28).

Nravnost daje življenju žene isto bogato vsebino in neminljivo vrednost, kakor življenju moža, Cerkve dviga na oltarje svetnike in svetnice, mladeniče in mladenke-device, može in žene, očete in matere. V svojem najvišjem zvanju žena za možem ne zaostaja. V pravem življenju dobiva njena osebnost najjačji izraz, žena zadošča sama sebi. Mati ne more biti iz sebe, postane-li zakonska žena, ne zavisi le od nje. Biti naravno visoka, biti popoln človek, popoln kristjan, to zmora sama s svojo voljo, močno po milosti, ki je njena osebna last, katere ji ne more vzeti nihče. Edino v pravosti je ženi zajamčena tista neodvisna samostojnost, ki jo zahteva njena osebnost. Naj bi nekatere žene še tako rade izbrisale vsako razliko med možem in ženo, naj še tako občutijo odvisnost od moža, trud njihov je zastoj. Narava je narava in ni dano ne možu ne ženi, da bi jo izpremenil. Delitev dela pod enotnim vodstvom, tako je pisano od narave v najmanjšem organizmu in vesoljstvu, v posameznem človeku in v človeški družbi. Popolna enakost je le tam, kjer ni razlik. Mož in ženo loči spol, ki je telesen. Enaka si moreta biti le po duši. »Duša nima spola« (sv. Ambrož). Zavest take enakosti zveni iz besede mučnice Julite: Me smo iste narave kakor mož in prav tako kakor on ustvarjene po božji podobi.

Telesna različnost med možem in ženo ima svoj veliki smoter. Ker je človeška narava enotna, se odraža ta različnost tudi v duševnosti. Moška duševnost, ženska duševnost, obojna je potrebna in naravna, zato mož nima pravice, da baha s svojo, ne žena, da je svoje žalostna. Ker milost gradi na naravi, zato se možka in ženska svojstvenost javlja tudi v pravem življenju in daje krepkostnemu življenju svojstvene poteze. Marija je najplemenitejša žena, ženskost je na nji oplemenitena v

najvišje višine. Isto potrjuje duševnost svetnic. Najvišji poklic človeka je biti popoln človek, najvišji vzor moža popoln, pravi mož, najvišji vzor žene popolna, plemenita žena.

Ako žena v ostriosti mišljenja, v sijaju ustvarjanja navadno ne dosega popolnoma moža, ji more vera dati modrost, ljubezen do bližnjega dejavnost, ki presega vodo in dela kulture. Če je njeno življenje po fizični moči revnejše, po stiski in boleznih bogatejše, se sme tolažiti in dvigati z obljubo apostola, da je milost v slabotnem najmočnejša, da čim bolj tare zunanega človeka, se tem bolj obnavlja od dneva do dneva notranji človek (Mausbach).

Srbski duhovnik v obrambo katoliške cerkve.

Radič pogosto ob najrazličnejših prilikah napada katol. cerkev. On je v tem oziru veliko hujši in bolj grob kot najzagrizenejši slovenski liberalci. Tako je v svojem predavanju, ki ga je pred kratkim imel v Belgradu, rekel tole: »Kjerkoli je katoliška cerkev močna, tam je mrak. Pri pravoslavni je — ne zamerite mi — še huje. V katoliških zemljah je odstotek analfabetov ogromen, a v pravoslavni pokrajini je še ogromnejši.«

Na to Radičevo gorostasnost odgovarja v »Vremenu« srbski pravoslavni duhovnik, ki mirno, a ostro brani katoliško in pravoslavno cerkev pred takimi podtikani brezverske politične agitacije. Tako-le pravi:

»Z gornjimi besedami je krivično napadana katoliška cerkev, ali še bolj pravoslavna. Priznati se mora, da sta obe ti dve cerkvi močan činitelj v duhovnem in moralnem življenju našega naroda in njegove močne države.

Ni resnično, da je mrak tam, kjer je katoliška cerkev močna. V Belgiji je katoliška cerkev zelo močna, pa je vendar Belgija ena najprosperitnejših držav v Evropi. Francija je bila in je močna katol. država, a kdo more govoriti o mraku v njej?

Ali je bilo ono nedavno radičevsko uničevanje divnih vinogradov v Hrvatskem Zagorju dejanje svetlobe? Na vsak način je veličastna katoliška katedrala v Zagrebu dokaz svetlobe in luči. Ali naj spomnim še na veličastno katedralo slavnega Strossmayerja v Djakovu? Slovenija je v moralni in materialni kulturi ena najnaprednejših pokrajin naše države, in vendar je v njej katoliška cerkev zelo močna.

Ni prav, da se je začelo v našem javnem življenju rušiti vse naše avtoritete, ne da bi dvigali nove, boljše. Narod in država bi mogla postati žrtev moralne anarhije in končno plen tuje politične oblasti.

Tako pravoslavni duhovnik o katoliški cerkvi. Če je med nekdanjimi samostojneži, sedanjimi radičevci še kdo, ki je katoličan, ga bo sram, da mora pravoslavni duhovnik učiti njegovga voditelja spoštovanja resnice in cerkve.

Za poletno sezono

se priporoča trajno kodranje, vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah.

M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode
Ljubljana, Sv. Petra cesta. — Telefon 3385.

„Prijetelj zdravih“ „Tolažba bolnih“

so lahko nazivali že naši stariši in dedje pravi lepodiseči „Fellerjev“ bol ublažuječi

„ELSA-FLUID“

tako so nazivali več kot 30 let njegovi zvesti odjemalci to priljubljeno narodno sredstvo in kozmetikum, ter v mnogih zahvalnih listinah priznavajo, da se imajo zahvaliti edino pravemu Fellerjevemu „Elsafluidu“, ako so se obvarovali pred prehladom, kihanjem, influenco, gripo, kašljem, hripavostjo, kakor tudi da niso trpeli na pomanjkanju spanja, nervozi in slabosti.

Kaj je vzrok vsem tem težavam? V največji meri je krivo nezadostno negovanje telesa in slabi obtok krvi! Toda s čim se telo najbolje neguje in na kak način se krvotok najneškodljiveje in najugodnejše pospešuje? Potom otiranja, mazanja in pranja s pravim „Fellerjevim“ Elsafluidom, kateri je prirejen iz sokov raznih zdravilnih rastlin, in koja uporaba zunanja kakor tudi notranja prija žledu in vsemu ostalemu telesu. Poizkusite! Kmalu bo Vaše razpoloženje veselo, Vaš tek izvrsten, volja do dela se bo ojačila, čutili se boste osveženi in pomlajeni! Toda kje si boste nabavili ceno pravi „Fellerjev“ Elsafluid?

V lekarnah in vseh tozadevnih trgovinah, kjerkoli boste zahtevali. Povsod boste plačali za poizkusno steklenico 6 Din, za dvojno 9 Din, za specialno steklenico 26 Din. Ali njo naročite direktno po pošti, stane z omotom in poštno vred 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 62 Din. Nasprotno 27 poizkusnih ali 15 dvojnih ali 6 specialnih samo 139 Din.

Naslov označite jasno: Lekarnar
EUGEN V. FELLER, Stubica Donja, Elsatrg 134
Hrvatska.

Cefir za srajce!

Najnovejši vzorci!

A. & E. Skaberné
LJUBLJANA

40 dobrih zidarjev

se sprejme na stavbi

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15

Zelo znižane cene!
Dvokolesa novi modeli 1928, motorji, otroški in igračni vozički, najnovejši silvalni stroji in pnevmatika Michelin. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, silvalnih strojev itd. Prodaja na obroke. — Ilustrovani ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Luče — Savinjska dolina

Naznanjaja

vsem letoviščarjem, turistom in ljubiteljem prekrasnih savinjskih planin, da sva z novim letom 1928 prevzela

HOTEL OJSTRICA

in vse tujske sobe na novo opremila. Sveža topla in mrzla jedila kakor tudi prvovrstna štajerska vina vedno na razpolago. — Od 15. maja dnevno auto-zveza.

Priporočata se
Josip in Anica Boltin.

Mirkovič: »Gospod kolega, v tej seji še nisem videl, da bi bili usta odprli.« — Živkovič: »Motite se, kolega, med vašim govorom se mi je večkrat zdehalo.«

*

Zdravnik: »No, kako je danes? Ali ste se držali mojega navodila ter pili vročo vodo eno uro pred zajtrkom?« — »Sem, gospod doktor, toda več kot deset minut je nisem mogel piti.«

Pred razmahom radiofonije v Jugoslaviji

V primeri z drugimi državami, ki imajo milijone in stotine radio-naročnikov, stoji naša država s svojimi 14.000 naročniki precej v zadnji vrsti. Vzroka za tako nizko število nikakor ni iskati v tem, da bi se naši ljudje za radio ne zanimali, ampak v glavnem v tem, ker dosedaj še nismo imeli lastnih oddajnih postaj, ki bi govorile v našem jeziku, prinašale naše pesmi, našo godbo in naše govore. Šele zadnje leto so se naše vlade zavedle velikega pomena, ki ga ima radio v tem, da seznanja inozemstvo z našo državo, nje kulturo in umetnostjo, kakor tudi v tem, da v notranjosti države širi izobrazbo, pospešuje gospodarstvo ter opravlja važno prosvetno službo. V začetku tega leta je sklenila namreč vlada tri pogodbe, potom katerih si je zagotovila obrat treh velikih radio oddajnih postaj v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu.

Za Ljubljano je vlada sklenila pogodbo s Prosvetno zvezo, ki bo prevzela državno oddajno postajo za 10 KW v Domžalah v svoj obrat ter bo organizirala ter oskrbovala celotni spored postaje. Ob tej priliki ponovno poudarjamo, da bo morala vse stroške tehnične in organizatorne dela tako postaje v Domžalah kakor tudi vseh naprav v Ljubljani nositi Prosvetna zveza. V njeno breme padejo tudi vsi stroški za vzdrževanje in obnovo raznih sestavnih delov — skratka, celotna rešitev. To poudarjamo vsled tega, ker zagrebški časopisi večkrat indirektno napadajo ljubljansko oddajno postajo, češ, da je od države prekomerno favorizirana. Te svoje pritožbe naslanjajo na zmotno informacijo, da bo nosila vse stroške za tehnični obrat postaje država in da ostane Prosvetni zvezi le še skrb za spored. Take pritožbe smo čuli n. pr. ravno pretekli teden na obnem zboru zagrebškega Radio-društva. Našim kolegom v Zagrebu zaupamo, da so proračunani obratni stroški samo onega dela postaje v Domžalah na mesečnih 50.000 Din, kar pri 1500 naročnikih, kot jih ima sedaj naše območje, ni nikakor zavidanja vredna situacija.

Namen ljubljanske postaje je javna radiofonska služba in sicer: širjenje dnevnih novic, vremenskih, borznih, gospodarskih in industrijskih poročil; reklama, prirejanje glasbenih koncertov, prenašanje opernih in dramskih predstav in nazadnje širjenje prosvete in umetnosti s pomočjo radiofonskih predavanj.

Po pogodbi mora trajati spored vsaj 2 in pol uri na dan, od katerih mora biti vsaj ena ura prvovrstne glasbe, a ne n. pr. gramofonske plošče. Poleg tega ima država pravico, da oddaja na stroške Prosvetne zveze vsak dan eno uro. Obrat postaje nadzoruje poštni uradnik, ki ga plača Prosvetna zveza. Za pokritje stroškov dobi Prosvetna zveza 60% od naročnine za vse aparate v območju ljubljanske poštne direkcije. Če bi imela postaja čisti dobiček, ima država pravico, vzeti od tega dobička zase do 50%. Veljavnost te pogodbe traja 15 let.

Podobna pogodba je bila sklenjena s Delniškim Radio-društvom v Belgradu, ki ga tvorijo odlični zastopniki belgrajskih denarnih in trgovskih krogov. To društvo mora do konca oktobra tega leta postaviti v Belgradu oddajno postajo jakosti vsaj 6 KW. Postaja bo tipa Marconi. Postaja mora biti zgrajena tako, da jo bo mogoče povsem jasno slišati na dvoelektronski aparat v razdalji 500 km.

Namen postaje je isto, kot v Ljubljani. Tudi to društvo dobi 60% naročnine, toda ima mnogo večje področje, namreč: Srbijo, Črno goro, Vojvodino, del Bosne in Hercegovine in

Dalmacije. Ta veliki teritorij pa se deloma paralizira s tem, da bo društvo moralo samo nositi stroške za zgradbo, kar je šlo v Ljubljani na račun države.

Postaja bo najbrž postavljena na zgradbi Akademije znanosti. Na strehi bosta dva 25 m visoka stolpa z anteno, spodaj pa oddajna aparatura in tudi studio. Postaja bo imela zveze z opero, dramo, opereto, univerzo in najbrž tudi z narodno skupščino. Tako bomo lahko s pomočjo belgrajske oddajne postaje poslušali govore naših poslancev. — Tudi ta pogodba velja 15 let.

Pogodba z zagrebško postajo daje iste ugodnosti v pogledu naročnine in trajanja koncesije Radio delniškemu društvu v Zagrebu. Istočasno je bilo dovoljeno zagrebški postaji povečati svojo oddajno energijo od 350 na 700 vatov. Od prvega aprila naprej oddaja zagrebška postaja s to povečano močjo, vendar je ta energija za Zagreb mnogo prešibka. Mnenja smo, da Zagreb ne sme imeti 15 krat slabotnejše postaje kot Ljubljana in 10 krat slabotnejše kot Belgrad, ampak je treba, da pride tudi Zagreb do enakomočne postaje. Sedanja zagrebška postaja se kljub pojačanju pri nas v Sloveniji na splošno zelo slabo čuje, kar je deloma krivda preslabe energije, deloma pa neugodno izbrane valovne dolžine. Pač pa prihajajo iz mnogo bolj oddaljenih krajev poročila, da je tam Zagreb prav dobro čuti.

Če bo belgrajsko društvo moglo držati pogodbo, bo otvoritev belgrajske postaje 1. novembra. Otvoritev ljubljanske postaje je predvidena na 1. september. Postaja je sicer dovršena že sedaj in prične družba Telefunk, ki gradi postajo, v kratkem že s poizkusnimi oddajami. Treba pa bo precej časa, preden se spravi celotna, dokaj komplicirana aparatura v harmonično obratovanje in preden se izvežba potrebno osebje. Poleg tega pa vsled kratkih večerov in vsled atmosferskih motenj ni primerno, da bi postajo otvorili v poletju. S prvim septembrom pa se otvori nova »radio sezona« in tedaj bo stopila Radio Ljubljana v eter s polno energijo in celotnim sporedom.

Program ljublj. radiopostaje

Prosvetni program.

Severni narodi so napravili velik korak naprej, ko so pred 10 leti ustanovili tako zvané »Ljudske visoke šole«. Te šole so zrastle na livadah prosvetnih in izobraževalnih organizacij. Vsaka zdrava organizacija raste, se razvija, če je organsko urejena in nudi gotovo stalnost. Slovenci smo zaostali na tem polju. V prvih poveljnih letih je nacionalni val zagrnil vse organizacije. Nastala je kriza v kulturnem življenju, katere se dandanes ni povsem minula. Centrale kulturnih organizacij so večinoma premagale prve ovire, postavile so si cilje, izbrale so si pota, ki vodijo do gotovih ciljev in si razdelile teren. Ne more se pa ustaliti pravo življenje na prosvetnem polju po deželi. Gotova društva delajo s polno paro. Kjer niso spali zadnjih 10 let sanjane pravičnega, tam danes na kmetskem odru igrajo Hamleta, Beneškega trgovca itd. Na priprostem delavskem jeseniškem odru doni opera. Do 500 predavanj, opremljenih s filmom in slikami je bilo v zimski sezoni v letih 1927/28 po naših društvih. Da bi zavetelo po celi Sloveniji, zlasti po oddaljenih krajih, po gorskih župnijah čim boljše prosvetno življenje, zato smo segli po Radiju, ki ima dostop v vse kraje Slovenije, v vse države Evrope. Po-

tom te moderne naprave, bo vzdrževala »Prosvetna zveza« »Ljudsko visoko šolo«. V programu ima 360 predavanj, iz higijene, sporta, skrb za zdravje, biografije, živalstva, rastlinstva, kemije, fizike, domovinoznanstva, tehnike, zgodovine, državnoznanstva, pravoznanstva, nacionalne ekonomije, sociologije, vzgoje, literature, slovenske umetnosti, glasbe, modroslovja, veroslovja itd. Sodelovanje so obljubili naši odlični znanstveniki; univerzitetni profesorji, srednješolski profesorji in drugi. Tako bo tudi ta vrzel spopolnjena in na lastni način rešena naša »Ljudska visoka šola«.

Jezikovni tečaji se bodo vršili štirje: Srbohrvatski, francoski, nemški in laški. Vpeljane bodo posebne ure za kmete, posebne za delavce. Prve bodo vodili strokovnjaki za kmetijstvo, druge pa Delavske zbornice. Poleg dnevnih novic, katere bodo dvakrat na dan pošiljale naši časnikarske agencije, bodo tudi vremenska naznanila, borzna poročila, tržne cene, časovna naznanila. V interesu sleherne kulturne institucije, cerkve, šole, občine, društev pa tudi posameznikov je, da si že za bodočo sezono preskrbijo sprejemnih aparatov.

Glasbeni program

bo brezdvoma najvselejša točka dnevnega programa. V najbolj zakoniti vasi boš poslušal pri opoldanskem obedu lahko godbo. Večer za večerom bodo spopolnjevale program opere, koncerti, solisti, zbori, orkestri. Odprla se bo pot v svet naši narodni pesmi. Kako težko čakajo na to pesem naši izseljenci v Franciji, Nemčiji, Holandiji in Belgiji? Kako vesele bodo Slovenke v Aleksandriji, naši uradniki v Belgradu. Subotici in drugod, ko bodo zvečer slišali našo narodno pesem, ki najlepše in najtesneje druži in veže srca sinov in hčera našega naroda! Poleg narodne pesmi bo zastopana tudi umetna, poleg svetne tudi narodna. Tudi na glasbenem polju so pripravljene sodelovati vsi naši umetniki in umetnice, naši zbori, ki so že tolikrat ponesli slavo naše pesmi preko meja, naši glasbeni zavodi, odlična godba dravske divizije itd. Tako bo tudi glasba, ta božja poslanka lepe umetnosti našla pot med najširše sloje.

Novi zakonski predpisi o radioaparatih

Kot znano, mora vsakdo, kdor si hoče nabaviti radio-aparat, vložiti zato posebno prošnjo na pošto ravnateljstvo v Ljubljani. Prošnja se lahko vložijo na vsaki pošti, kjer se tudi dobe potrebne tiskovine. Za vsak aparat je treba plačevati naročnino, ki znaša mesečno 25 Din ali letno 300 Din. 60% te naročnine ali mesečno 15 Din od aparata bo dobila pri nas Prosvetna zveza za kritje stroškov obrata. Ker bodo stroški za obrat in vzdrževanje postaje ter za spored ogromni (preračunani so na več kot 100.000 Din mesečno), za to je obstoj postaje mogoče le tedaj, če bomo imeli veliko število naročnikov in če bodo vsi tudi plačevali. Če povemo, da imamo sedaj le okrog 1500 plačujočih naročnikov v Sloveniji, vidimo, da za začetek ne bo niti četrtina izdatkov kritih za naročnino. V interesu razvoja radiofonije v Sloveniji je torej, da bomo imeli čimmanj »radio-kontrabantarjev«, t. j. lastnikov aparatov, ki ne bi bili prijavljeni. Oblasti imajo strog nalog za sledovati take »kontrabantarje«. V tem pogledu je bil sprejet letos v finančnem zakonu posebni člen 253, ki se glasi:

1. »Kdor brez dovoljenja instalira radio-telegrafske ali radio-telefonske aparate, ga

kaznuje minister pošte in telegrafa s trikratnim zneskom letne naročnine za uporabo sprejemnih radio-aparatur. Aparat se mu odvzame v korist države. Denarna kazen se izterja tudi prisilnim potom.

Za prestopke drugih zakonskih predpisov pri instaliranju nedovoljenega radio-aparata odgovarja lastnik po dotičnih zakonskih predpisi.

Oseba, ki prijavi koga, ki je brez dovoljenja instaliral radio-aparat, dobi eno tretjino od trikrat plačane letne naročnine po tem členu. Istočasno »radiokontrabantar« plača torej globo vsaj 900 Din ter se mu zapleni aparat v prid države, poleg tega pa se ga izroči (namreč kontrabantarja) še sodniji ali upravnemu oblastvu v kaznovanje.

Druga točka imenovanega člena 253 pa ščiti lastnike radioaparatur pred vsemi davščinami, taksami in dokladi in se glasi:

2. »Radioaparati, ki so nameščeni na podlagi pravilnika o sprejemnih radio-aparatih za privatno uporabo, se ne sme obdavčiti z nobenimi drugimi taksami ali davki, razen z onimi, ki jih predpiše minister pošte in telegrafa v sporazumu s finančnim ministrom.« — Razen od poštne ministra predpisane naročnine na radio-aparat ne more torej ne občina, ne oblast ali kakšno drugo upravno telo naložiti na radio nobenih doklad.

Italijanski strah pred našimi radiopostajami

Leta 1924. je izdala italijanska vlada naredbo, po kateri se prepoveduje instalirati sprejemne radio-aparate zasebnikom, ako nimajo posebnega dovoljenja krajevnih, političnih in vojaških oblasti. Ta naredba velja le za »osvobojene« kraje, torej za Tirolsko, Goriško, Trst, Istro itd. S kraljevskim dekretom od 29. decembra 1927, to je v času, ko so bila dela za ljubljansko radio-postajo v polnem teku in ko se je pripravljala zagrebška oddajna postaja za povečanje svoje oddajne energije, je bila ta naredba še poostrena in raztegnjena na nekatere nove kraje, tako na Reko, Zader, Kastel Novi in otok Lastovo. Samoobsebi se razume, da tistega »posebnega dovoljenja političnih in vojaških oblasti« ni deležen noben Jugoslovian.

Da pa bi jugoslovanske radio-valove, ki bi morda kljub prepovedi zašli v Italijo, paralizirala, bo postavila Italija v Trstu veliko oddajno postajo z jakostjo 7 KW. Ta postaja bo baje nosila izzivajoče ime »Radio Adria«.

Mi pa kljub temu nismo pesimisti in upamo, da bo ideja mednarodnega zblizanja, svetovnega bratstva in miru, ki jo zastopajo že skoro vse svetovne radio-postaje, zmagala tudi v Italiji nad birokratizmom in pretiranim šovinizmom.

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreé

Broširan Din 60—, vezan Din 76—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Moj radio

Janko Mlakar.

Na stara leta sem postal — ponočnjak. Preteklo je že mesec dni, odkar hodim redno o polnoči, izredno pa po polnoči spat. Vsega tega je pa kriv moj — radio.

Povedati moram, da sem jako muzikalen. Igram sicer samo na en instrument, namreč na gramofon, to pa izborno. Smelo lahko trdim, da sem v tem virtuoz. Dobil sem že ponudbe za razne turnee. Ker pa nisem niti lakomen, niti slavoohlepen, ostanem rajši s svojo umetnostjo lepo doma. Po kosilu si zaigram kake poskočne, da bolj prebavljam, po večerji pa melanholične, da lažje zaspiam. Pravzaprav spada to, vsaj kar se spanja tiče, v polpretekli čas; kajti odkar imam radio ... Toda naj povem vse lepo po vrsti.

Obesil ga mi je na vrat, namreč radio, gospod Kajbiz, tisti, ki ima svoj »laboratorij«, tam v Nikodejskem domu. Po neki seji me je vlekli v svoj brolg in me posadil na stol: »Sedaj pa poslušajte!«

In jaz sem poslušal: »Carmen« iz Rima, »Tannhäuserja« iz Katovic, »Hoffmannove pripovedke« iz Berlina, Beethovne valčke iz Dunaja, Straussovo sinfonijo v K duru, opus 99 iz Langenberga, slednjič za nameček pa še razne folkstroelne, venstepe in tanke iz vseh mogočih mest in krajev. Ko sem se ob eni po polnoči vseprijazno »muzike« guglal proti domu, sem spoznal, da je zoper to pijanost posest radia edini lek. Spoznanju je Kajbiza, naj se še ne produciram z radijem, doma lep šestecven »tropadyne«. Isti dan sem pa postal tudi — ponočnjak.

Izprva sem imel več prijaznih neprilik in prijetnih razočaranj.

Navzlic blagohotnemu nasvetu gospoda Kaibiza, naj se še ne produciram z radijem,

sem priredil pred izbranim občinstvom koncert. Ako bi bil kak poročevalec poročal o obisku, bi bil gotovo zapisal, da je bila soba do zadnjega kotička napolnjena, dasi je bilo prostora še za kakih pet suhih oseb. Med povabljenici sta bila tudi moja stara prijatelja Arželj in Prasko. Ker sta oba še v nagajivih letih, sta sedla tik k meni, da sta imela bližje do kondenzatorjev, reostatov, potenciometrov, sploh do tistih gumbov, ki se dajo tako lepo vrteti, in katere sta tudi vrtila, če sem ju le za hip izpustil iz oči. Ostalo občinstvo se je razdelilo po sobi in željno pričakovalo, kdaj se »začne«.

Ker se je opera »Turandot« v Milanu (1. točka bogatega vsporeda) pričela še le ob 21. sem skušal poslušalec vpeljati nekoliko v radijeve skrivnosti.

»Vidite, dekleta, (stara navada iz šolskega službovanja), ako zvežem akumulator in anodno baterijo z aparatom, pa zagore takoj lučke. Arželj in Prasko od gumbov roke proč in stopila sem, da se kaj naučita.«

»Da, lučke že gore,« vzklikne veselo Prasko in zavrti še za slovo en kondenzator za nekaj čez sto stopinj.

»Ako pa iztaknem to spojko iz kumulatorja in se dotaknem z njo baterije, ugasnejo vse cevke, oziroma »elektronke«, kakor se imenujejo uradno.« Pri tej priliki mi vzame Prasko spojko iz rok in jo pritakne k bateriji in — elektronke so sicer najprej lepo zasvetile, nato pa so res ugasnile, kar je Arželj z veseljem ugotovil.

Prasko, kaj si naredil, pripravil si me ob 600 Din kakor bi pihnil, kajti cevke so pregorele.«

Med občinstvom je sedaj nastalo splošno ogorčenje nad »nesrečnim otrokom«, ki mi je hitel zatrtjevat, da mi vedel da bodo »lučke pregorele«.

Ali zdaj ne bo nič »pelo«, so me povpraševali vsi po vrsti.

»Pač, imam k sreči še šest novih elektronk. Navajen sem namreč, da dam k novi obleki narediti vselej še drugi par hlač, da jih oblečem, če se mi ene raztrgajo. Tako sem kupil tudi za radio nadomestne elektronke.«

»A tako, potem je pa dobro,« oddahnilo se je občinstvo.

Mene je pa jeza zgrabila, in malo je manjkalo, da me ni premagala. Da sem se jaz prehladil za šest stotakov, jim ni bilo prav nič mar, samo, da bo »pelo«.

Na mizi je bilo vse pripravljeno: zvočnik, antena in druga ropotija; tudi »lučke« so zopet gorele v veliko Arželjevo in Praskovo zadovoljnost.

»Tako, sedaj boste slišali opero iz Rima, pravim samozvestno in zasučem kondenzator na določeno stopinjo.«

»Rrrr...« se je zadrli zvočnik.

»Kaj je pa zopet to?«, vzkliknem presenečen; ali se iz elektrarne sliši brnenje strojev ali kaj! Tramvaj to ni, kajti ta poka, kakor z bičem.«

Skrbno ogledam radio in baterije, zvočnik in drugo, toda bilo je vse v redu. A vkljub vsemu je brnelo kar naprej brez najmanjšega presledka.

»Počakajmo malo,« sem skušal druge in sebe potolažiti; »morda se kdo masira, saj bo kmalu nehal.«

In tako smo čakali kake pol ure, ko se Arželj oglasi: »Gospod profesor, čemu so pa te prazne luknjice.«

»Zato, da — lahko vtakneš svoj jezik vanje,« sem hotel reči, pa sem obmolnil. Kar toplo mi je postalo, kajti zapazil sem se se sedaj, da sem pozabil priklopiti — an-

teno. Hitro vtaknem tiste banane v luknjico in »zapelo« je, da je kar bučalo.

»Ker smo prvo dejanje opere že zamudili, je to najbrže introdukcija v drugo dejanje,« sem hitel razlagati. Da bi bil vsaj molčal! Kajti takoj nato je godba prenehala in napovedovalec je zaklical: »Praha«. Jaz sem pa mislil, da smo v Rimu! Tisti večer nisem uganil nobene postaje. Ako sem napovedal, da slišimo Milan, smo poslušali Langenberg, in ko sem slovesno zatrdjeval, da smo v Stuttgartu in da poslušamo »Dolarško princezino«, je takoj nato godba prenehala in napovedovalec je naznanil, da se je v — Frankfurtu končalo zadnje dejanje Trubadurja.

Občinstvo se je izborno zabavalo...

Po deseti uri je električna nehala s svojim pokanjem, zato se je pa jel nekdo v bližini z električnim aparatom masirati in radio je pel v enomer brrr... To je trajalo brez presledka do enajstih. Potem je pa postalo mirnejše in slišali smo jasno različne jazz-bande, v kolikor so nam to dovolili prepogostni »fadingi«. Vsak hip se je val izgubil, in te pavze so postajale vedno daljše in bolj pogostne, tako da je bila nazadnje vsa godba sestavljena iz samih pavz.

Krog polpolnoči je začelo zopet nekaj brniti. Kaj je bilo to, nisem mogel ugotoviti. Nehalo je šele, ko se je začel naslednji dan. Takrat je utihnilo pokanje, rrrjenje, bzzzenje, brnenje sploh vse, tudi aparat. Naj sem še tako sukal reostate, kondenzatorje in potenciometre. (Prasko in Arželj sta mi pri tem vneto pomagala), naj sem še tako pretikal stikala na baterijah, radio je ostal trdovater in molčal.

Naposled se je občinstvo naveličalo. Zahvalilo se mi je za »izredni umetnostni užitek«, ki sem ga mu »blagovolil nakloniti«, in

Naznanilo preselitve

Prešernova ulica št. 4

(zraven Frančiškanske cerkve)
(vis a vis Mestne hranilnice)

H. Suttner, Ljubljana 2

Zaloga ur, srebrnih in zlatih predmetov
Lastna protokolirana tovarna ur v Sviči

Birmanska darila po nizkih cenah

Kovinska ura z verižico . . . od Din 58 naprej
Srebrna ura z verižico . . . od Din 290 naprej
Srebrna zapesna ura . . . od Din 218 naprej
14-kar. zlata zapest. ura . . . od Din 380 naprej

3-letna garancija

Velika izbira, nizke cene, točna postrežba

Cenik zastoj in poštnine prosto!

Razpošiljalna trgovina se nahaja na

Dunajski cesti števil. 1. B.

**ZOLČNI
KAMENČKI**

Interesantno brajuro o
uspešnem
zdravljenju
zračnih kamnov
vam pošlje brezplačno
lekarstvo pri Odrešeniku
Prigali, Vyšehradská tř.
Píšte koho.

Opozorilo in posebno obvestilo

da so danes naj-
boljše izdelane
harmonike
prve jugosl.
izdelovalnice
Fr. Kucler
Ne kupujte po-
prej drugih har-
monik, dokler
niste videli naše
na nov model iz-
delane, na kate-
re se da veliko
lažje in mnogo
boljše igrati, kot
na vsako drugo.

Oglejte si jih na razstavi na Velesajmu, ki bo od 2.—11.
junija, in prepričali se boste da so res najboljše harmonike

od prve jugoslov. izdelovalnice harmonik

Franc Kucler, post. Drenovgrič, p. Vrhnika.

Ne kupujte harmonik od tujk iz inozemstva; kupujte
pravo domače delo!

TELEFONSKI APARATI

za avtomatično telefonsko
centralo so dospeli

IVAN BOGATAJ

konces. elektrotehnično podjetje

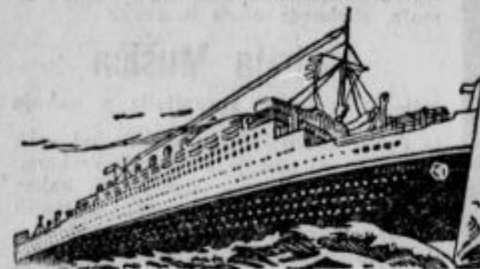
Ljubljana, Kongresni trg 19

(poleg Nunske cerkve)

Cosulich Line-Trust

Najnov. svetovnozn. ekspresne motorne veleladje
Saturnia in Vulcania

24.000 ton — 21 milj hitrosti na uro
Brzovozni promet preko Atlantskega oceana
iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahtevajte takoj brezplačno in točno pojasnila:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo in Prekmurje
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13.
(Prva cesta desno od kolodvora.)

Trgovina gradbenega materiala d. d. Braunovič
i drug, Zemun, potrebuje

2 vagona slovenskega apna

franko vagon Zemun, takojšnja dobava. Prevzel
bi eventualno ZASTOPSTVO. — Ponudbe poslati
do 25. maja ulica Kej 5. novembra broj 9.

POZOR! POZOR!

Trgovci

Radi pomanjkanja trgovskih prostorov sem pri-
morán, opustiti delno svojo bogato zalogo raznega
galanterijskega in kratkega blaga na debelo:
vsled tega odprodajam razno blago po znižanih
cenah.

OSVALD DOBEIC

Veletrgovina galanterije in pletenin

LJUBLJANA, Pred Školijo 15

OPALOGRAPH COMPANY BERLIN

Generalno zastopstvo za SHS

Zagreb, Matzova ulica 15

Opozorja

vse posestnike Opalograph aparatov!

Nepotvorjene Opalograph-kemikalije, dobivajo se samo pri že navedenem gen. za-
stopniku ali pri doli označenih trgovinah. Naše kemikalije in potreščine nosijo
globus kot zaščitni znak. Vse druge potreščine in kemikalije, katere se vam po-
nujajo za delo na našem aparatu, pa ne nosijo našega zaščitnega znaka, so potvo-
rjeni, torej za delo nerabni.

Originalne Opalografije kemikalije dobite le pri:

LJUBLJANA: LUD. BARAGA, Selenburgova ulica 6.

ZAGREB: M. Tasch, Beris avičeva 20.

BEOGRAD: Jelfa M. Pavlović & Co., Knez Mihajlova 41.

MARIBOR: Ivan Legat, Vetrinjska 30.

OSIJEK: Ferdo Maudič.

NOVI SAD: Mil. Ivkovića nasl. Djorje Ivković ml.

Reform-steklenice

so za konzerviranje sadja in povrtnin

najboljše in naicenejše

Glavna zaloga za celo Jugoslavijo pri tvrdki

Lovro Pelovar, Ivanjkovci.

Istotam se dobi Zupančev. knjiga

Konzerviranje sadja in vsakovrstnih povrtnin

za domačo uporabo.

Ceniki na zahtevo.

Trgovina Marija Rogeli

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

priporoča krasne otroške obleke

za birmo od 60 Din, ženske bluze

od 45 Din, ženske obleke od 75 D.

Zadnje novosti. — Velika izbira.

Nabavite si kolo svetovnega slovesa

Peugeot

Nedosegljiva trpežnost

Naiprec' znejša izdelava

Od 1000 d'inarjev naprej

Zahtevajte cenik gratis in franko in oglejte si zaloge pri samoprodaji
in glavni zalogi za celo kraljevino

Erik Breuil

Celje, Kralja Petra c. 45

Ljubljana, Dunajska c. 30

Naši podzastopniki za Slovenijo:

Justin Gustinčič, Maribor,

Ignaci Bock, Slov. Bistrica,

Mathias Krall, Čakovec.

Mirko Pečar, Sv. Pavel pri Preboldu,

Štefan Lamut, Vransko,

Kavarna-restavracija

Zdraviliški dom na Bledu

o Binkoštih otvorjena

Jazz-band — Dnevno dvakrat koncert vo-
jaške godbe — Dobra meščanska kuhinja,
— Izbrana vina — Nizke cene — Sobe v
sosednih vilah in okolici — Šole in dru-
štva po predhodnem sporazumu znaten
popust — Informacije daje radevolje in
se za številni obisk najtopleje priporoča

Berta Cerne

Po zelo znižanih cenah

prodaja

manufakturna trgovina

Dolček & Marini

Maribor

Gospodska ulica št. 27.

moško sukno, damsko sukno,
hascha. Crep-de-chine, umetno
svilo, Foulard svilo, volnene
delene, podelene, cefirje, ba-
tiste, etamine, najrazličnejše
platno za perilo in posteljnino
i. t. d.

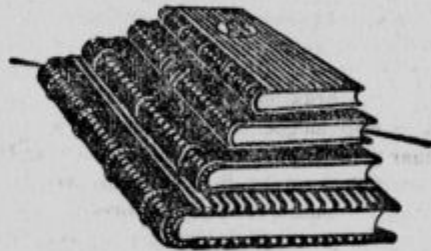

Tridesetletna izkušnja dokazuje,
da so naše in aparati znamke
„WECK“ za vkuhanje najzanes-
ljivejši in radi tega naicenejši.

Tovarniška zaloga „WECK“ pri
tvrdki „FUCTUS“, Ljubljana,
Krekov trg 10/1.

Celje: Josip Jagodič. — Maribor: Karl Lotz.

Vsakovrstne trgovske knjige, štruce,
mape, noteze, herbarije, odjemalne
knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!

Na debelo!

Na drobno!

Anton Janežič,

Liubljana, Florjanska ul. 14.

Knjigoveznica in črtalnica trgovskih
knjig.

Kontaktno žago

(POLNOJARMENIK), iščem v najem ali nakup.
- Detajlne ponudbe je poslati čimprej na oglasni
oddelek „Slovenca“ pod „Žaga polnojarmenik“.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Konista, Dubsky in Krstič

tvornica ogledal in brusenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38. telefon 343

Zagreb, Beograd, Osi. ek. Središčnica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portaino steklo, mašinsko
steklo 5—t mm. ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah kakor tudi brušene
prozorne šipe izbočene plošče, vstekljanje
v med. Pina. navadna ogledala.

V MARIBORU Na Glavnem trgu šte-
vilka 9 — pri tvrdki

Franjo Majer

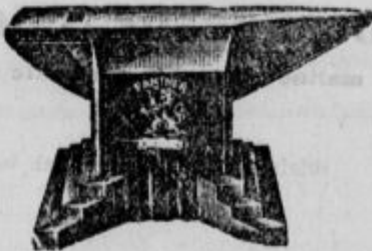
si nabavite za pomladansko in poletno sezono
zelo ugodno najmodernejše blago za damske
PLASCE in KOSTUME — Za moške obleke pa
dobro češko in angleško blago.

Vulkan in Turške kose

se dobijo v trgovini železnine

Koražija

Maribor, Aleksandrova cesta 42.

Priporočam tudi izvrstne brusne
kamne, motike, vile za gnoj in
steljo, srpe, grobne križe, vsako-
vrstno železje, traverze in apno
po nizki ceni. Solidna postrežba.

Ako prenesete vodo, prenesete tudi Lux

Za vse fine tkanine!

Naši izseljenci na Francoskem

Paris, dne 24. maja.

Vse kaže, da bodo naše naselbine v Franciji postale nekaj trajnega, po zgledu naselbin v Westfaliji, Severni Ameriki in Kanadi. Lahko se na splošno trdi, da bomo Slovenci morali računati za dolgo dobo let s stalnimi slovenskimi delavskimi naselbinami v Franciji. Pred to resnico ne smemo zapreti oči, če nam leži na tem, da obvarujemo naš po širnem svetu raztreseni rod narodnega pogina in ga narodnostno in moralno zaščitimo.

Nestalni delavci

Značilno je za jugoslovansko emigracijo v Francijo to, da se deli v dva popolnoma različna dela: prvi del je nestalni, ni navezan na noben kraj, na nobeno delo, ter se premika iz enega dela dežele v drugega, nima med seboj nobene kohezije. To so delavci, ki nekoliko časa delajo na polju, potem gredo popravljat ceste, se javijo k zidarjem, sprejemajo delo na progi, pristaniščih, povsod, kjer se jim nudi, so brez naslova, spijo enkrat v barakah, drugič v hotelih in zopet po tesarskih kolibah v gozdovih, kjer so našli delo. Ta del jugoslovanske emigracije v Franciji tvorijo največini Srbi in Hrvati. S tem ni rečeno, da so to nepošteni delavci ali vagabundi, saj je znano, da pride velik del prihrankov, ki se vsako leto pošiljajo iz Francije v domovino, ravno od teh emigrantov, od katerih so mnogi zelo varčni ter se zadovoljujejo s slabo hrano, samo da nekaj prihranijo za svojo družino. Seveda spadajo v to kategorijo tudi številni izseljenci, ki se potikajo po Franciji brez pravega cilja, ker so ali domovino zapustili radi osebnih neprilic ali radi bojazni pred vojaško službo, ali pa s skrito mislijo, da jim bo mogoče polagoma na kakšen način priti v prekoceanske dežele. Ti so navadno brez pravih papirjev in so postali nadloga za francoske, kakor tudi za naše konzularne oblasti.

Stalne kolonije

Drugi del naših naseljencev tvorijo stalne kolonije, ki so v pretežni večini slovenske. Slovence se je vedno selil v skupinah, šel v svet tudi z družino ter gledal, da je ostal, kolikor mogoče v stiku s svojimi sorojaki. Tako so nastale naše naselbine v Severni Ameriki, temu družinskemu discipliniranemu čutu se imamo zahvaliti za nemške kolonije, in zopet je ista socialna zavest, ki je slovensko kri v Franciji spravila v skupne naselbine. Le redko kedaj se sliši o Slovincu, ki bi kot posameznik delal kje daleč od drugih po kmetijah ali gozdovih.

Tako lahko trdimo, da bo ona emigracija, ki je nestalna, polagoma izginila sporedno z gospodarskim izboljševanjem v Evropi, stalna, torej slovenska emigracija bo pa ostala tam, kjer se je sedaj naselila. Morda bo številno včasih slabša, včasih močnejša, a ostala bo. Kakor se je splošno omenilo, bo moral slovenski narod v domovini začeti misliti na te svoje brate, predno bo prepozno. Naj torej sledijo v naslednjem imena naših kolonij, ki bodo služila za orientacijo onim, ki se bodo hoteli zavzeti za ta del naše slovenske krvi.

I. Severna Francija.

Slovenske naselbine so osredotočene okrog središča premogokopne industrije v Lens-u. Naši slovenski rudarji živijo v mestih Lievin, Bruay en Artois, Sallaumines, Merchin, Mericourt Douai. Vse te kolonije so v krogu okoli mesta Lens. Tam štejeemo družine, ki so v Franciji že več kot sedem let, ter so se že zelo udomačile, prilagodile razmeram, ter za enkrat popolnoma opustile misel, da se kedaj vrnejo. Po večini imajo družine lepe delavske hišice, v katerih lepše in udobnejše stanujejo, kakor bi mogle doma. Jezikovne težave ne delajo več mnogo preglavic, ne zato, ker so se naučili francosčine, ampak zato, ker živijo v skupinah ter jim francoščine skoroda sploh ni treba v navadnem življenju. Mladina, ki obiskuje izključno francoske šole, pa se materinemu jeziku rapidno odtuja in je brez vsakega ugovora popolnoma sigurno, da bo ena generacija zadostovala, da se nam ta del popolnoma odtuji, če se s pomočjo pogodb ne najdejo pripomočki, da se bo mogla njihova narodnost ščititi.

II. Ob francosko-sarski meji.

Ravno tako močne naselbine se nahajajo ob francosko-sarski meji in sicer zopet v središču lorenske premogovne industrije. Središče tvorita mesti Merlebach-Freyming z mnogimi že starimi slovenskimi družinami. Na desno in na levo od te kolonije se vrstijo: L'Hopital, Creutzwald, Stiring-Wendel, Petite Roselle. Povsod tvorijo stalno središče lepo število družin s številnimi otroci. Tudi tukaj so stanovanja sorazmerno veliko boljše nego v domovini in življenjski nivo je, in to vključno nasprotnim trditvam, znatno boljši nego je nivo delavca v Sloveniji. V teh krajih je še nemščina zelo v porabi, zato naše delavce jezikovno vprašanje še manj straši, ker so ali že od doma prinesli nekoliko pojmov nemškega jezika, ali pa so dopotovali iz Westfalske s popolnim znanjem tega jezika. Otroci sicer hodijo v francoske šole, a te so iz narodnostnega stališča manj nevarne, ker se otrok uči francoščine le v šoli, na ulici pa govori nemški, doma pa slovenski. Nevarnost obstoji le v tem, da se po tem sistemu naši otroci sploh ne bodo privadili nobenemu jeziku, ter da bodo zaostali v izobrazbi.

III. Brijska kotlina.

Železna ruda v okolišču brijske kotline je privlekla nase veliko slovensko delavsko skupino. Zdi se, da ta kolonija vsebuje najstarejši rudarje v Franciji, ker niso redki oni, ki so se tam naselili že pred vojsko, ko so ti rudniki še ležali ob francosko-nemški meji; našli so se delavci, ki so se tam oženili ter živijo v tem kraju že nad 20 let. Centrum teh naselbin se ne more določiti. V splošnem bo prav, če se trdi, da so natočene po celi industrijski deželi med mestom Thionville in pa med središčem luksemburške težke industrije v Esch-u. Glavne naselbine so

sledeče: najstarejša je v Aumetz tik ob luksemburški meji. Malo nižje se nahaja naselbina v Hayange in Algrange. Potem, v bivši stari Franciji zelo močne naselbine v Tuquegnieux, Mancieulles, Mont Bonvilliers, in ob progi Thionville-Luksemburg naselbine Hetange Grande, Ottange in naprej v Veliko Kneževino. Ravno v v tem delu so se koncentrirali naši brati iz Primorja, katere je italijanski režim prepodil iz domovine. Najbolj narodnostno zaveden je brez dvoma ta del slovenskih naselbin. Otroci sicer hodijo v francoske šole, a doma jih starši pridno navajajo k slovenščini.

IV. Centralna Francija.

Najmanjša naselbina se je zatekla v centralno Francijo — zopet v rudnike — ter zasedla La Machine in Montceau les Mines. Ti so najbolj oddaljeni od drugih Slovencev v Franciji ter že radi tega bolj drže skupaj. V narodnostnem oziru velja isto kot za naselbine v Severni Franciji. Če ne bo pomoči, se bodo zgubili. Te naselbine ležijo nedaleč od proge, po kateri se vozijo slovenski romarji v Lourdes, torej je s tem dana prilika rodoljubom, da na poti h Materi Božji gredo obiskat tudi njene sinove.

S tem bi bil podan površen pregled o naših naselbinah. Števila sicer ni mogoče natančno dognati, a lahko se trdi, da ima Severna Francija okrog 9000 slovenskih prebivalcev, Lorena 4000, brijska kotlina 4500. Centralna Francija v departementu Nievre ne šteje več nego 1000 slovenskih duš.

Organizacije

Rekli smo, da je za slovenske emigrante značilno, da se selijo vedno v skupinah, ter da zasedajo kolonije v skupinah. Druga značilna prikažen, ki izključno velja le za Slovence, je dejstvo, da se takoj organizirajo. Tako je nastalo že lepo število različnih društev podpornega, izobraževalnega in zabavnega značaja. Veselo znamenje za to, da Slovenci ljubijo red in disciplino. Žalibog so ponekod izseljenci prinesli seboj iz domovine naše zastarele in za zapadno mišljenje nemogoče politične pojme. V severni Franciji so kolonije ohranile skupnost v društvenem pogledu, navzlic nekaterim poizkusom, da se tudi tam uvedejo politična nasprotna. Najslabša v tem pogledu je Lorena. Edino Stiring-Wendel je znal ohraniti princip delavske skupnosti ter se zadovoljil z enim samim lepo uspevačim podpornim društvom Edinost. V brijskem odseku pa obstojajo v društvenem pogledu ne toliko takozvana kulturna nasprotna, kakor dejanske težave, nastale radi tega, ker so naši primorski in goriški bratje vpisani kot Italijani. Sledi lista slovenskih društev:

Za severno Francijo: Društva svete Barbare v Lievin, Bruay en Artois, Sallaumines; Slovensko podporno društvo Ilirija v Douai; Slovensko prijateljsko društvo v Erchin-u; Slovensko društvo šahistov v Lievin-u. Vsa ta društva so se v februarju združila ter ustanovila Zvezo slovenskih delavskih društev s sedežem v Lievinu. Na čelu te zvezne organizacije stoji nam Slovincem že iz Westfalije znani rodoljub in organizator gospod Vincenc Tuhtar.

Za Loreno: Društva Edinost v Creutzwald, L'Hopital, Merlebach, Stiring-Wendel; Društva Svete Barbare v Creutzwald, L'Hopital in Merlebach. — Slovensko pevsko društvo Triglav v Stiring-Wendel.

Za železne rudnike (Briey): Slovensko tamburaško društvo v Aumetz-u; Slovensko delavsko društvo v Aumetz-u.

Tako imajo naše slovenske naselbine v Franciji vsega skupaj 13 podpornih društev, ki delavce in člane v nezgodi podpirajo, ter pomagajo tudi vdovam ponesrečenih članov. Od teh 13 društev ima 7 društev svoje zastave, dve drugi jih pa bosta dobili v najkrajšem času.

Dvoje društev ima popolni tamburaški zbor. Eno društvo (Lievin) pa lepo knjižnico. Društva v splošnem lepo delujejo. Izkazalo se je, da je povprečno vsako izplačalo letne podpore nad 1000 frankov, ter priredilo več veselice, iger in skupnih nastopov.

Toliko o društvenem življenju. Razveseljivo je, da so Slovenci prinesli s seboj v tujino veselje do društvenega življenja, do društvene samopomoči; samo eno senčno stran bi omenili, namreč to, da je včasih preveliko navdušenje za društva znamenje medsebojnega nesporazuma. In to boli, če pomislimo, da smo v tujini le tuji. Kadar se bo posrečilo zanesti med naše naselbine oni duh, ki je združil delavce v Severni Franciji, potem bomo mogli reči, da je organizacija dobila delokrog, na katerem bo mogla koristiti svojim članom.

Kakšna pomoč je potrebna našim kolonistom?

Kakšne odpomoči bo treba za naše naselbine? Vprašanje je zelo praktično ter za enkrat ne dopušča teoretiziranja. Naše naselbine potrebujejo kulturne in gospodarske pomoči.

V kulturnem oziru se nam zdi najvažnejše vprašanje nastavitve stalnih misijonarjev. Mi nalašč rabimo ta izraz, ker bo služba duhovnika v pravem pomenu besede misijonska. Medtem, ko se je radi požitljivosti posameznih duhovnikov posrečilo urediti to vprašanje za severno Francijo, se kljub velikemu pritisku in radodarnosti kompanij, ki žele domačih duhovnikov, ni mogla najti rešitev za Loreno. Tako duhovniki le sporadično pridejo v te kraje, od leta na leto, predvijo naselbine v hitrem diru, ter ne morejo nuditi kaj stalnega in solidnega. Ljudje si želijo svojih duhovnikov. Marsikatero moralno gorje bi se preprečilo, če bi enkrat to tragedijo mogli spraviti s sveta. Slovenski duhovnik je ob enem duhovni oče, h kateremu se vse zateka v potrebi, nadalje je pa on tudi slovenski učitelj, kakor je bil zaščitnik materinega jezika v jezikovno ogroženih krajih naše domovine. V tem pogledu bi nujno rabili dve moči, od kojih bi se ena naselila v Merlebach-u, druga pa v železnih rudnikih,

Nadalje bi naša društva rabila od doma knjig, pesmaric, igre, a osobito knjig in zopet knjig! Poizkusi so pokazali, da francoski Slovinci s poželjivostjo sega po slovenski knjigi. Kolikim mladeničem in mladenkam, katere prosti čas v nedeljah moralno žene v propast, bi bila slovenska knjiga ohranila veselo srce! Jugoslovanska Matica je velikodušno pomagala enemu društvu, da je kupilo tamburaške instrumente. Te tamburice razveseljujejo celo dolino. Kaj če bi se našli drugi enaki dobrotniki?

Potrebovali bi tudi svoje učitelje, a ta želja je tako neuresničljiva v danem položaju in brez konvencije, da je boljše, da se sploh ne omenja

Gospodarska odpomoč

V pogledu gospodarske pomoči se mora najprej opozoriti na brezpogojno potrebo delavske konvencije med Francijo in Jugoslavijo. Vse, kar je dovoljeno reči o tej točki, je to, da se je podpisanje konvencije zavleklo predolgo, tako dolgo, da je to odlašanje zelo težko zagovarjati. V vseh resolucijah, ki so jih društva sklenila ter pustila tudi objaviti v časopisju, zveni samo ena želja: sklenite konvencijo! Morebiti ima že to ime samo večjo magično moč, kot bi jo imela konvencija v istini, a vendar se ne da zanikati, da bi bila delavska pogodba mnogim našim delavcem, ki so se ponesrečili pri delu ali deloma ali smrtno, prihranila veliko gorja. Kadar se bo v bodočnosti sklepala pogodba, bo po našem mnenju zelo težko uvesti v besedilo pogodbe klavzulo, ki bi ščitila vse nezgode, ki so se pripetile v dobi osmih let, odkar imamo tako močno emigracijo v Franciji. In vendar bi pravica zahtevala, da se tudi ti prošli slučajji poravnajo!

Cesar država ne more dati, pa naj ustvari privatna iniciativa. Na polje zasebnega udeleževanja, rodovitno polje, spada predvsem organizacija zadružništva po naših naselbinah. Slovenci v domovini dobro vemo, koliko se imamo zahvaliti našim zadrugam, bodisi hranilnim in posojilnim zadrugam, ki so rešile našega kmeta ter so odgovorne za procvitanje mnogih kulturnih institucij ter za izobrazbo mnogih izmed naših intelektualcev, bodisi konsumnim društvom, ki so na svoj način pripomogle delavskemu stanu, da si je razmeroma izboljšal svoj položaj ter se osamosvojil iz železnih klešč trgovske konkurence. Iste dobrote bi se naj dale tudi našim emigrantom v tujini. Brez dvoma je vprašanje tukaj težje rešiti, ker se te kolonije nahajajo daleč od naših zadružnih central, a z njihovo voljo b se vendar le dalo toliko doseči, da se Slovenci v tujini spravijo na tir zadružnega življenja, ker pozneje bi si pomagali sami.

Najprej bi se morale ustanoviti denarne zadruge, ter pozneje z njih pomočjo še druge. Po našem mnenju bi bilo neobhodno potrebno, samo če vržemo en pogled na zemljevid naših naselbin v Franciji, da se ustanovi Hranilna in posojilna zadruga v severni Franciji, ter druga v Loreni. Hranilnice in posojilnice so potrebne ne morebiti radi kapitalne moči, ki bi jo polagoma ustvarjale, — to je postranski pomen teh zadrug, — ampak mnogo bolj zato, da bi vplivale vzgojno na naše ljudi, ki se v tujini še bolj kot doma radi vdajajo nepotrebnemu trošenju težko pridelanega denarja. Zato pa mora biti domač zavod, v katerega bodo imeli ljudje zapiranje. Veliko jih je, ki so svojo lahkovernost napram drugim enakim institucijam drago poplačali. Hranilnice in posojilnice bi bile važen moralni vzgojni faktor v naselbinah, to je eno, a pozneje bi lahko postali močni kulturni zavodi, ki bi skrbeli za vzgojo obrtnikov v svojem okolišču, pomagali začetnikom pri ustanovitvi podjetij ter skušali skrbeti tudi za šolanje naše mladine v tujini. Saj vendar naš slovenski rudar ne sme biti oče samo otrok-rudarjev. S pomočjo hranilnic in posojilnic pa bi se ustanovili razni konzumi, ki bi v čisto francoskih krajih lepo uspevali. Zadrugne pekarnice, zadrugne mesarije, zadrugne točarne piva in vina, polje zadrugnega delovanja se odpira in se razširja v daljavo.

Na tem polju bo treba začeti delati z vso vmo in z veliko požrtvornostjo, tudi z začetnimi žrtvami, kajti kar loči francoske kolonije od ameriških, je dejstvo, da se slednje niso znale gospodarsko osamosvojiti.

Tukaj je torej par paberkov iz francoskih slovenskih naselbin. Morda bodo zbudili kakšno zanimanje ter priklicali k nam kulturne in gospodarske delavce!

Danes zvečer kopeli za noge

Ako imate bolečine v nogah, raztopite se danes zvečer 1—2 žlički soli sv. Roka za noge v lavorju tople vode in kopljite svoji trudni nogi 10 minut v njej. Polagoma izgine nadeženo pečenje, izginejo praske in utrujenost nog. Ta kopel zdravi tudi bolečine, ki jih povzročajo ozki čevlji. Odstranjanje najtrdnjavne se zmazrine in zelo nadežno srbčico. Če držite nogi dalje časa v vodi, se zmešča kurja ošesa in druga mesta otrdele kože tako, da se lahko odstranijo brez noža. Sol sv. Roka za noge krepi najbolj občutljive noge in jih spravi v red tudi za slučaj največje zaemarjenosti, in sicer tako, da zopet lahko hodite, se poljubno vdajate športu ter lahko na enem mestu stojite, ne da bi čutili najmanjšo utrujenost ali bolečino. Veliki zavoj sv. Roka soli za noge velja 16 Din. Dobi se v vsaki lekarni in drogeriji. Ako ni v zalogi, obrnite se na naslov:

Gregorič - „Sanitas“ - drogerija - Ljubljana

vprašanje, kaj nadškof misli o pravkar sklenjenih ustavi, je le-ta odgovoril, da so njene določbe, kolikor se tičejo Cerkve, krivične in nasprotne cerkvenim postavam. Dva dni potem je »Universal« objavil nadškofovo izjavo z izmišljenim dodatkom, da hoče nadškof sezvati škofovsko konferenco, ki naj izdela reformne predloge k tem točkam ustave. Sicer bi to ne bilo po evropskih pojmihi nič krivičnega, toda § 130 Callesove konstitucije prepoveduje duhovnikom kakršnokoli diskusijo o obstoječih postavah. Nadškof je zato od lista zahteval, da neresnično poročilo demantira, uredništvo pa je naložilo dotičnemu žurnalistu, da ima iti k nadškofu prosit odpuščanje, obenem pa od njega dobiti primereno točno izjavo k predležnemu predmetu. Urednik je nadškofa na kolenuh prosil, naj mu odpusti, srčno dobri starček mu je tudi odpustil, lastne pismene izjave k ustavi pa ni dal, marveč samo žurnalistu diktiral, da obstoječe zakonske določbe v cerkvenih zadevah za Cerkve niso sprejemljive. Drugi dan je »Universal« ponovil svoje prvotno laž, češ, da je nadškof ponovno napovedal škofovsko konferenco! Nato je Calles izjavil, da ga je nadškof dvakrat izzval, da zato ne more ostati pasiven, in je izročil zadevo državnemu pravdniku. Toda ta je bil v zadregi, kajti zakonodavec je pozabil k določbam ustave, v kolikor so bile nove, pridejati kazensko sankcijo. Zato je Calles zdaj izdal svoje znane proticerkvene odredbe. Kakor se vidi, je bila stvar čisto inscenirana s pomočjo laži in lokavosti.

V katakombah samostana »El Carmen« v S. Angeles je Wankowicz videl kup razmetanih kosti. Spremljevalci so mu povedali, da so vojaki iz sovrashtva razbili krste in meniške kosti iz njih pometali ter oskrunjali. V tem duhu se je začelo in se nadaljuje preganjanje katoliške Cerkve v Mehiki.

Preganjanje se nadaljuje

Ker so se gospodarske razmere v Mehiki zadnji čas zelo poslabšale in v deželi ne more priti do potrebnega miru, se zdi, da vlada misli na pomiritev s Cerkvijo, dasi ji je zelo težko ugrizniti v to kislno jabolko. Nek emisar Obregona, ki bo sledil Callesu, kateri mora letos odstopiti, je navezal stike z mehiškimi episkopatom v inozemstvu. Medtem pa preganjanje traja dalje.

Začetkom maja so deportirali na otoke Tre Marie v Pacifiku, žalostno kazensko kolonijo, patra Ireneja Leyva, češ da je bil v zaroti proti vladi. Preiskave ali sodbe ni bilo. Kljub temu so duhovnika, ki vsako krivdo odklanja, z 90 navadnimi zločinci deportirali.

V istem času so v Vera Cruz izgnali p. Pedra Sarrento Zenona in 11 usmiljenih sester iz Španske, dasi je španska vlada zanje intervenirala. Sestre so se izključno bavile z nego bolnikov.

Koncentracijski tabori - Nepopolne grozovitosti

Newyorška »America« priobčuje celo serijo grozodejstev Callesove vlade od decembra 1. l. do marca 1928. Najhuje stvari, poročala list, se godijo v koncentracijskih taborih.

Callesova vlada zganja nedolžne ljudi s kmetov v te tabore samo radi tega, ker se zvesto drže katoliške vere in cerkve. Taki tabori se nahajajo v Tepetitlanu, kjer je koncentriranih 13 tisoč ljudi, v Acatio (7000), v San Julian (6000), v Capilla de Guadalupe (5000), San José de Gracia (4000), San Francisco de Asis (2500). Če vojaki obkolijo vas, da prebivalstvo izžene v tabor, vas najprej izplenijo, potem pa zažgo, ženske oskrunijo, starce in bolnike, ki ne morejo hoditi, postrele. Niti otrokom Callesovi poživljeni vojaki ne prizaneso!

Koncentracijski tabor se nahaja tudi v dolini Guadalupe, kjer je največje Marijino svetišče v Mehiki. Tu vojaki polove romarje, ki se jim zde nevarni za državo. Koliko ljudi, ki je po tej dolini romalo k Materi božji, se ni več vrnilo domov! Ene so postrelili, druge odgnali v tabor.

Zanimivo je, da so vsi omenjeni žurnalisti in listi, ki se bavijo v zadnjem času tako intenzivno z razmerami v Mehiki in jih na podlagi dejstev ostro obsojajo, protestantovski ali versko indiferentni. To je znak, da se je javna vest kulturnega sveta vendarle zbudila. Največ zaslug ima za to katoliški irski žurnalist Mac Culagh, ameriški Kolumbovi vitezi in duhovni urad takozvane Catholic Welfare Conference, ki so tako dolgo apeli-ali zlasti na ameriško in angleško javnost, da se je zganila.

Nepriistranske priče o preganjanju kristjanov v Mehiki

Kaj pravi ugleden angl. žurnalist protestant

Pred nekaj časom je »Daily Express« objavil pismo, v katerem neki ugledni angleški katoličan očita angleškemu tisku, da namenoma molči o preganjanju katoličanov v Mehiki kakor ameriški listi, ki so bili zato podkupljeni; namenoma je tudi časopisje prezrlo papeževo encikliko o mučeniškem trpljenju mehiških katoličanov. V odgovor na ta očitke je »Daily Express« naročil svojemu ameriškemu dopisniku g. Masonu, naj takoj odpotuje v Mehiko na anketo. G. Mason je proučil razmere na licu mesta in se nato vrnil v Združene države, odkoder je poslal poročila svojemu listu. Poročila so zbudila na Angleškem pravo senzacijo. »Daily Express« dobiva dnevno zahvale od katoličanov in protestantov, da se je zavzel za tako sveto stvar. O verodostojnosti teh poročil ne bo mogel dvomiti niti najtrdovratnejši nasprotnik katoliške cerkve.

G. Mason je imel razgovor s predsednikom Callesom, ki mu je priznal, da je dal pomoriti okoli 50 »revolucionarnih« duhovnikov. »Vojaška samovlada v Mehiki«, piše Mason, »vodi s pomočjo policije proti katoličanom tako široko zasnovano proticerkveno politiko, kakršne svet do danes še ni uresničil; med tem vzdržujejo katoličani proti uzurpatorski vladi organiziran upor, ki v mnogih deželah onemogočuje industrijo in povzroča oblastvom velike skrbi. To bi bila glavna poteza položaja v Mehiki; toda dejstva ostanejo splošno prikrita, ker se vsakdo boji javno kritizirati vlado.

V tem trenutku ni cenzure, toda obstoji paragraf 33. mehiške ustave, ki je še hujši. Ta daje vladi pravico, da lahko takoj izžene tujca in sicer brez vsake utemeljitve. Tujcem, med njimi tudi dopisnikom inozemskih listov, je prepovedana objava vesti, ki jih smatra vlada za škodljive. Mehikanci sami pa se bojijo ječe pod diktaturo, ki je nad zakonom. Govoril sem z različnimi ljudmi v Mehiki. Ko mi je tujec dal informacije, je takoj pristavil: »Ne omenite mojega imena, sicer me takoj izženejo in mi ne pustijo urediti niti trgovskih poslov.«

Calles in njegove metode.

Z najbolj bridkimi občutki navdaja katoličane Calles; njegov značaj ga dela nepopustljivega, pa naj zasleduje te ali one cilje. Takoj ob svojem prihodu sem slišal Mehikance govoriti o »Turku«. Med duhovščino je namreč razširjena domneva, da je treba Callesovo proticerkveno politiko pripisovati podedovanju mohamedanskim vplivom. Mehikanci so mi zatrjevali, da so prišli Callesovi predniki iz Levanta in da je Calles član levantinskega kluba. Vprašal sem Callesa, ali je to res. Odgovoril mi je: »Ne, jaz sem Mehikanec po svojem starem očetu, ki je bil Španec«. Tudi nekatere južnoameriške diplomate sem vprašal za mnenje; nekateri so mi rekli, da je Calles sirskega pokolenja, drugi so menili, da je armenskega izvora.

Splošno prevladuje mnenje, da je treba preganjanje katoliške cerkve pripisovati protikršćanskim vplivom na razmere v vladi, kakršne so se pojavile po konfliktu v avgustu l. 1926. Duhovniki se ne marajo pokoriti proticerkvenim zakonom tiranije in radi tega ne smejo opravljati službe božje v cerkvi. Prav tako je po zakonu prepovedano vsakomur opravljati službo božjo izven cerkve. Na tisoče duhovnikov pa bere kljub temu sv. mašo, podeljuje zakramente sv. zakona in sv. poslednjega olja ter vodi pogrebne sprejeme zasebno in proti zakonu. To delajo v veliko osebno nevarnost, zakaj vlada vrže v ječo in naloži visoke globe vsem duhovnikom, ki jih pri tem zasači. Prav tako aretira policija laike, ki so se zbrali k molitvi izven cerkve; toda ljudstvo kljubuje vladi in opravlja verske dolžnosti v zasebnih stanovanjih, dasi mu je tajna policija vedno za petami. Vladni uradniki sami prisostvujejo službi božji, kakor se državni uradniki v Združenih državah ne zmenijo za prepoved alkoholičnih pijač. Vlada je tudi katoliška poslaništva inozemskih držav opozorila, da ne smejo duhovniki maševati v poslaniških poslopjih. Ob priliki smrti italijanskega generala Diaza je pre-

jelo italijansko poslaništvo opozorilo, da bo katoliški duhovnik, ki bi opravil zadušnico na poslaništvu, takoj aretiran, ko zapusti poslaništvo, zadušnica je bila radi tega odložena. Posebno pri pogrebu čutijo verniki pomanjkanje duhovnika. Včasih pa uredijo duhovniki tako, da sledijo pogrebu oddaleč, v zadnjem času navadno gredo skrivaj na pokopališče in pokropijo grob.

Junaške žene.

Po vsej deželi se opravljajo molitve, ki jih vodijo laiki, ti molijo rožni venec naprej, drugi odgovarjajo. Posebno ženske so zelo podjetne in vodijo molitve za povratek duhovnikov. Vstaja proti vladi je po večini v ženskih rokah in prvič v zgodovini Mehike so ženske zavzele samostojno stališče in dalejo iniciativo. Tudi na državne uradnike vplivajo, da so bolj usmiljeni. Seznanili so me z žensko, ki je rešila 52 življenj. Nikdar ne bom pozabil prizora v stolnici v Cuernavaci. Videl sem bogato oblečeno ženo, ki je držala otroka in klečala pred oltarjem ter molila rožni venec; ljudstvo je odgovarjalo. Bile so to po večini same bose Indijanke, le velikega Indijanca v srcaji sem videl med njimi. Deklice so klečale na klečalnikih, blizu oltarja je smrčal pes. Po cerkvi so letali ptici ven in noter in frfotali v solnčnih žarkih. Le redko vodijo molitve, možje, samo med velikim tednom so tudi moški organizirali molitve. To pustijo ženskam, ker vedo, da bi jih policija takoj aretirala, ako bi se preveč izpostavljali.

Med policijo, ki išče vernike in verniki, ki opravljajo molitve tajno, je večer boj. Vohuni krožijo po deželi, da bi koga zasačili. Za vsakega dobijo 10 šilingov. Pripovedujejo se razne zgodbe, kako je bila policija speljana na led. Posebno na veliki četrtki je napravila policija mnogo preiskav, ker je vedela, da se verniki na ta dan radi zbirajo. Ti so pa bili prej o tem obveščeni in so opravili molitve že na veliko sredo ponoči. Pozneje sem videl sobo, kjer je tisti večer prisostvovalo službi božji 200 ljudi.

Med katoličani vedno bolj raste pravi mučeniški duh, ki ga neusmiljenost vojaštva in policije še podžiga. Med njimi krožijo razne knjige, izmed katerih sem dve sam videl. Prvi je naslov »Mehikanski mučenci 1926-27« in popisuje življenje 60 oseb, med njimi 12 duhovnikov, ki so bili umorjeni, druga knjiga »Eno leto preganjanja« vsebuje imena 32 duhovnikov, ki so bili ustreljeni od septembra 1927. Na podlagi podatkov, ki so mi jih dali katoliški uradniki, je bilo umorjenih 600 katoličanov poleg tistih, ki so padli na bojiščih.

Krutost in samovoljnost policije.

Policija vdira v zasebna stanovanja, dasi je to protizakonito. Policijskega načelnika mesta Mexico generala Roberta Cruza nazivajo Mehikanci »poglavarja-inkvizitorja«. Ta je absoluten avtokrat in stanuje v krasni palači. On vodi aretacije, sodišča in nalaga kazni ter prejema globe; razprave se vršijo tajno. Navada je, da se samovoljno nalagajo globe ljudem, ki so bili pri maši ali so se dali katoliško poročiti ali pa so klicali duhovnika na pogreb. Globa se odmeri po premoženjskih razmerah kaznjence in gre do 100 šilingov do 1000. Tudi revnim aretirancem se naložijo globe, ker policija ve, da bodo verniki zanje nabrali denar. Potrdila o vplačanih globah se ne izdajajo in kdor vpraša po njih, je zasledovan radi nezaupanja do ustave vlade.

V Mehiki ni strogo centralizirane vlade, državna zavst še do danes ni vzbujena. Radi tega vladajo od dežele do dežele čisto drugačne razmere v državni upravi; krajevni poglavarji nasilja še povečajo. Tako je n. pr. glavar dežele Tabasco prisilil duhovnike, da se poročijo. Tako postopanje še bolj razburja katoličane.

Mučenje žensk

Policija posebno nadzira ženske, a ugotovil sem samo en slučaj nasilne smrti ženske. Ko je policija vdrla v nunski samostan v Ejutli in javila sestram, da se morajo takoj izseliti, je bila ena izmed njih bolna in se ni mogla dovolj hitro dvigniti iz postelje. Tedaj je planil po njej policaj s palico in jo pobil do smrti. Grdo ravnanje z ženskami v ječah; v mestu Mexico je ječa, ki ima

tudi podzemne celice. Te so vlažne in umazane, da je groza. Nabral sem številno imen ljudi, ki so v teh ječah trpeli a prizadeti so me prosili, naj jih ne objavim, dokler ne zapustijo Mehike, ker se bojijo novih preganjanj. Lahko omenim gospo Josipino Montes de Oca, nečakinjo škofa de Oca v San Luis Potosi. Zadnje jesen je bila aretirana pod obtožbo, da se je udeležila komplota proti vladi. Spravili so jo v ozko celico, ki je služila za prehod med dvema velikima celicama, v katerih so bili zaprti sami moški. Policaj je niti za trenutek ni pustil same. Celica je bila polna mrčesa, gospa je morala spati na golih deskah. Bila je zaprta 33 dni, a obleke še ni smela menjati; ko je zapustila ječo, je morala obleko zažgati. Policija je hotela od nje podatkov o Ligi za obrambo verske svobode in ji grozila, da da ustreliti sina, ako ne izda katoličanov. Končno je bil general Cruz pripravljen izpustiti jo, ako plača globo 200 šilingov. »Kje naj vzamem toliko denarja?« je vzkliknila gospa. General Cruz je odgovoril: Ne skrbite toliko za to. Katoliške žene v Mexico imajo dosti denarja! Usmiljene žene so res zbrale zahtevani denar, nakar je bila škofova nečakinja izpuščena; v ječi je težko zbolela; neka druga gospa je bila tudi zaprta v podzemski celici med samimi moškimi, dokler ni plačala globo 100 šilingov. Tretja gospa je bila aretirana, kjer je sprejela pod streho tri nune. Morala je plačati globo 1000 šilingov. Neki 58-letni gospod je bil poslan v preganjanje na zapadno obal Mehike med same zločince; vrnil se je težko bolan in pokvarjen za vedno. Policija je zaprla nekega 72-letnega starčka, ne da bi navedla vzrok; plačati je moral globo 200 šilingov. V začetku so se katoličani branili plačati globo, a pozneje so se vdali, ker so jih v ječi še bolj mučili. Kaj se zgodi z denarjem, ki ga prinesejo globe, policija ne pove. Splošno prepričanje pa je, da ga policija zapravi in da se največ aretacij izvrši samo zato, da bi policijski uradniki z globami obogatili. To se ne dogaja samo v mestu Mexico, ampak po vsej državi.

Razgovor s škofom.

V svojem drugem poročilu piše g. Mason: »Položaj, ki je nastal v Mehiki radi spora med vlado in katoliško cerkvijo, je eden izmed najresnejših po zrušitvi generala Diaza. Nekaj podrobnosti o tem divjaškem stanju je svetu znanih; nekateri primeri odkrivajo stanje, kakršnega zapadna Evropa še ni videla.

O stališču vlade sem poročal v svojih razgovorih s predsednikom Callesom in generalom Obregonom. Po velikih težkočah se mi je posrečilo ugotoviti tudi stališče druge strani in sicer potom škofa Mignela de la Mora iz San Luis Potosi, ki je sedaj tajnik škofov, ki so skriti v različnih krajih Mehike. Škof de la Mora biva tajno v mestu Mexico; ker ga policija stalno zasleduje, da bi ga vrgla v ječo, je prisiljen večkrat menjati skrivališče. S pomočjo nekega uglednega katoličana smo določili sestanek; bil sem opozorjen, da riskiram veliko, ko se spuščam v razgovor s prelatom, ki je obtožen veleizdaje. Sestanek se je vršil ponoči, ker ne gre škof na ulico podnevi. Ko sem prispel, me je škof čakal v neki mirni ulici. Sprejel me je zelo prijazno in mi povedal, da mu je list »Daily Express« znan in da je vesel, da more razložiti svoje stališče potom tega lista. Škof de la Mora je 53 let star, moč krepke in gibčne postave; nosil je civilno obleko, ker je vlada prepovedala duhovnikom stanovsko obleko. Govorila sva samo eno uro. Njegova beseda je bila zaupna in mirna in nikdo bi ne mislil, da je temu človeku policija stalno za petami; tako malo se je zmedel za nevarnost, ki mu je pretela.

Škofje in duhovščina se ne vtikajo v politiko in ne netijo upora.

»V mesto Mexico sem prišel januarja 1927.« je izpregovoril »da prevzamem posle tajnika škofovskega odbora; javno sem živel do aprila 1927, ko je vlada sklenila, da me aretira in stavi pod obtožbo upora. K sreči sem bil pravočasno o nameri obveščen in prav ko je prišla policija po me, sem ušel. Od takrat se vedno skrivam.

Absolutno ni res, da bi jaz ali kateri izmed škofov uporniško delovali ali da bi ščuvali čete na boj zoper vlado. Nekateri člani Narodne lige za obrambo verske svobode so nas vprašali, ali imajo katoličani pravico braniti se proti vladnim protikatoličnim ukrepom. To vprašanje nam je bilo stavljeno kot zasebnim državljanom, ne kot škofom. Mi smo torej odgovorili kot zasebniki: »V tem, da se katoličani upirajo preganjanju, ne moremo videti nič slabega.« Do tu smo šli in nič več. Polno odgovornost za aktivni odpor katoliških čet nosijo laiki. Mi škofje ne damo nikakih navodil ali nasvetov za vojne operacije.

Vprašal sem škofa, ali velja to tudi glede škofa Orocozo y Jimenez v državi Jalisco, ki je eden izmed najhujših. Škof je odgovoril, da to velja tudi glede njega. »Kaj se mi škofje in duhovniki razumemo na vojaško vedo? Prav nič. Iz Mehike je bilo izgnanih 22 škofov, sedem jih je zdaj iz mesta Mexico in šest je razkropljenih po državi. Vsi se skrivamo. Mi smo vsi tu, da vodimo cerkvene zadeve in vzpodbujamo ter tolažimo trpeče katoličane. To je edino naša naloga. Nobena vlada ne more uspešno prepovedati celemu narodu verskega nauka. Cisto res je, da mi nalagamo duhovnikom, naj zasebno mašujejo, delijo tolažbo umirajočim in opravljajo druge verske pobožnosti na zahtevo vernikov v zasebnih stanovanjih; toda to ni nikako izdajstvo napram Mehiki, čeprav je proti odredbam mehiške vlade.

Mučenci.

Vprašal sem škofa de la Mora, ali želi morda zanikati večne trditve, da je bilo z uporniki prijetih tudi več duhovnikov na bojnem polju. Odgovoril mi je: »To je res, le v nekaterih slučajih, toda ti ne nastopajo kot borci, ampak kot vojni kurati. Vlada je dala pomoriti okoli 50 du-

hovnikov, odkar je izbruhnilo to gibanje. Večina izmed teh niso bili prijeti na bojišču, ampak v svojih farah, in postreljeni so bili, ne da bi bili sojeni. Mnogi so bili strašno trpinčeni pred usmrtnitvijo. Patra Sabas Reges iz Totalona so položili nad goreč ogenj ter mu zasadi v telo bajonete. Tako so ga mučili tri dni, dokler ga niso ustrelili. Patra Jose Maria Roblez iz Tecotlana so počasi davili, dokler ni izdihnil. Patru Pedro Esquela iz San de Los Lagos so polomili roke in noge in mu postavili ogenj pod noge, predno so ga usmrtili. To so le nekateri slučajni izmed mnogih.

»Jaz sem osebni sovražnik Kristusovi«

Mi moramo prenašati to mučeništvo, ker se borimo za versko svobodo. Mehikanska vlada hoče nasilno zatreti svobodo in katoličani se temu upirajo. Ni res, da se katoliška cerkev v Mehiki vtika v politične zadeve. Katoliška cerkev se ni udeleževala političnega življenja po ustanovitvi mehiške republike. Mi smo prejeli stroga navodila od sv. očeta, naj se ne vmešujemo v politične zadeve, in mi smo se temu ukažu vedno pokorili. Nam ni na tem, da postavimo kako stranko na vlado. Res je, da so mnogi katoličani kot državljani v opoziciji proti sedanji vladi, toda katoliška cerkev ni zavzela tega stališča. Vlada nas preganja, ker je sedanja državna uprava proti duhu stalnosti, ki ga predstavlja katoliška cerkev. Nobena prejšnja republikanska vlada ni storila takih uprepov kakor Calles. To se je zgodilo, ker je Calles trdovratnež, ki se veže z boljševidizmom proti vsemu, kar brani katoliško cerkev. Predsednik Calles je torej sovražnik katoliške cerkve in krščanstva. Sam je večkrat dejal: »Jaz sem osebni sovražnik Kristusovi.« On skuša zakrivati ta vzrok s tem, da nas je razvpil za upornike. Tudi Rimljani so imenovali prve krščanske mučence upornike in s tem skušali opravičiti preganjanje, prav tako kakor dela Calles sedaj. Prav nobenega važnejšega razloga ni, da se označajo katoličani v Mehiki za upornike, kakor v rimskih časih.

Katoliška cerkev zahteva le svobodo.

Velika razlika je med tistimi, ki se upirajo vladi z namenom, da bi jo strmoglavili v politični revoluciji, in tistimi, ki se upirajo vladi, ker skuša zatreti versko svobodo. Mi ne delamo drugega, kakor da stremimo za upostavo verske svobode v Mehiki. Prisiljeni smo biti opustiti službo božjo v cerkvah, ker so poskusili, da se cerkev podvrže popolnoma vladi, proti kanonskemu pravu. Opozoril sem škofa, da mi je Calles izjavil, da s katoliško cerkvijo ni mogoče razpravljati, ker stoji na stališču, da je nezmotljiva. Škof mi je odgovoril: »To ni res. Katoliška cerkev je nezmotljiva samo v dogmatičnih in moralnih zadevah. Nikakor si ne usva nezmotljivosti v zadevah discipline in v razpravljanju o dogodkih. Katoliška cerkev se je vedno prilagodila novim razmerah, če te niso bile proti njeni ustavi.«

Sporazum?

Na vprašanje Masona, da li smatra škof sporazum za mogoč, je slednji odgovoril:

»Sporazum je mogoč. Prepričan sem, da se bo našel; toda dvomim, da bi prišlo do sporazuma, dokler bo Calles predsednik. To je trdovraten človek. Kdorkoli naj mu sledi kot predsednik, ne bo imel njegovih osebnih predsodkov; in če bo na strani tistega, ki bo sedel na predsedniškem stolu, več odkritosrčnosti, bo mo sporazum dosegli.«

V tretjem poročilu izraza g. Mason prepričanje, da bodo finančne in gospodarske razmere prisilile Callesa, da odneha. Dejanski upor je onemogočil vso industrijo, tujci ne morejo nalagati denarja v mehiškansko industrijo, vojna proti katoličanom stane letno 3 milijone šilingov. Verjetno je, da pride pod pritiskom industrijskih krogov do sporazuma.

Poljski liberalni žurnalist o Callesovih metodah

Poljski žurnalist Melhior Wankowicz je izdal v založbi Roj v Varšavi knjigo z naslovom »W kosciach Meksiku« (V mehiških cerkvah). Založba ni katoliška, ampak izdaja večnoma knjige socialističnih pisateljev, Wankowicz sam je versko popolnoma indiferenten. V uvodu k svoji knjigi pravi: »Cortez in Montezuma, Juarez in Maksimilian, Calles in nadškof Mora del Rio so mi enako mar.« On samo pripoveduje, kar je videl. Wankowicz je bil v Mehiki od oblasti simpatično sprejet in je dobil vpogled v vse, tako da tudi s te strani nima vzroka biti proti Callesu.

Wankowicz tedaj označuje Callesov režim kot tiranski. Največ vpliva na vlado ima komunistična delavska organizacija »Crom«. Ko je Angležinja, neka miss Evans, odpustila nekatere delavce, člane »Croma«, so člani te organizacije obkrožili njeno hišo, njo privezali na rep konju in ga pognali, da je kmalu nesrečnica bila le brezoblična masa krvavega mesa. Naravno, da je v tem duhu tudi politika Callesove vlade nasproti Cerkvi. Minister Morones je na javnem predavanju skrunil Kristusa, minister za notranje zadeve Tejedo, je na žurnalistovo vprašanje, koliko duhovnikov bi vlada maksimalno pustila bivati v Mehiki, odgovoril, da če bi šlo po njegovem, sploh nobenega. Calles sam je Wankowiczu v intervjuju dejal, da »duhovščina ljudstvo samo poneumnjuje.«

Zanimivo je, kaj Wankowicz pripoveduje o začetku preganjanja. Vidi se, da se je začelo z uprav orientalsko prevaro. Dne 5. februarja 1926 se je zgledil pri nadškofu Mehike Mora del Rio (ne zamenjati s tajnikom episkopata, o katerem govori »Daily Express«). Nadškof je med tem tem pred kratkim umrl v preganjanju v San Antonio Texas (USNA) urednik največjega mehiškega lista »Universal« v svrhu intervjuja. Na

odklo. Da sem tudi jaz imel kaj od tega »animiranega« večera, se je Arželj zapletel v enteno in vse žice potrgal. Prasko je pa (da ni zaostal za Arželjem) prekučnil zvočnik na tla in za nameček vanj stopil. Obljubila sta mi pa, da še prideta, ker je »tako zabavno grunbe vrtneti, da jaz potem mešam — postaje.«

Drugo jutro, oziroma isti dan, sem pozval gospoda Kajbiza, naj pregovori radio, da bo pel, ali naj ga pa vzame s seboj v Niko-dejski dom, kjer se je rodil.

Gospod Kajbiz je pa stvar takoj uredil. Najprej je napolnil akumulator, kajti brez elektrike dela radio same »fading«, nato je pa napeljal novo anteno in napel na zvočnik drugo membrano.

»Kar se pa tiče bzzzenja in brnenja, sem slišal, da sta v vaši bližini dva električna aparata, eden za masažo, drugi pa za pobarvanje prahu. Za pokanje in prasketanje je seveda odgovoren tramvaj. Ako odpravite vse te motnje, bo radio deloval izborno.« Tako mi je rekel gospod Kajbiz in odšel.

Jaz sem se pa takoj odpravil »motnje odpravljat«. Najprej sem se pogodil s tistim, ki se je masiral. Dal sem mu 4000 Din, da je šel v Dubrovnik revmatizem zdraviti; zato mi je pa izročil aparat za masažo s slovesno obljubo, da se nikdar ne bo več v mojem obližju masiral. Sicer mi je nekoliko žal za tiste štiri tisočake, ki sem jih nameraval posejati

po ledenikih, pa naj bo. Saj itak ne morem od doma, odkar imam radio. Zato sem tudi odpovedal vse večerne obiske in izstopil iz vseh društev, ki imajo zvečer seje.

Aparat za pometanje (električno metlo) sem zasledil pri nekem uradniku. Kupil ga je na 999 obrokov. V njegovi soprogi sem spoznal nekdanjo svojo učenko, in tako smo se hitro sporazumeli. Ker mlada gospa nima dekle (tesni budget ji tega luksusa ne privoščil) in je poleg tega zelo zaposlena s sportnimi dolžnostmi (nogomet, lahka atletika itd.) je moral njen mož svažiti stanovanje in sicer zvečer, oziroma ponoči, ker je cel dan zaposlen. To motnjo sem s tem odpravil, da sem prevzel od njega »električno metlo« z ostalimi 998 obroki vred, s katero hodi sedaj moja služkinja snažiti njegovo stanovanje, seveda po dnevu. Tako mi sedaj radio nemo-teno poje in vriska, samo tramvaj včasih nekoliko zaprasketa. Toda tudi glede tega sem že storil potrebne korake. Pogajam se namreč z njegovimi lastniki »Seimens in Helskar« da po solnčnem zahodu ne bo električna več vozila, in tako se bomo vsi radioamaterji odahnil in nemoteno živeli svoji umetnosti. Seveda bom moral družbi za to uslugo precejšnjo odškodnino plačevati za odpali zaslužek. Ker nimam sam potrebnih gromnih sredstev, nameravam vsako zadnjo nedeljo v mesecu določiti za cvetlični dan...

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglaševalca plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 2328.

Službe iscejo

Absolvent
drž. trgov. šole, sedeset let, vsa pis. del. ital. ter srbohrv., deloma poljskih ter gozdnih del. išče mesta na veleposlovstvu ali večji trgovini na deželi. Ponudbe na upravo pod: "Vsako delo" štev. 4473.

Prodajalka
starejša moč, vajena mešanih trgovin, išče mesta, event. za voditeljico kake podružnice. Vajena kuha in vsega gospodinjstva; prevzame tudi gostilno na račun. Ponudbe pod šifro "Poštena, delavca" 4647.

Uradnik
7 letno prakso v lesni stroki, absolvent slov. trgovske šole, več vseh pisarniških in lesnih manipulacijskih opravil, zmog. prejemalec vseh vrst lesa, dobro uveden med lesnimi trgovci Slovenije, Hrvaške, Bosne in Slavonije, perfektno slovenščine, hrvaščine, nemščine in italijanščine v govoru in pisavi; išče odgovarjajoče mesto. Ponudbe pod "Zanesljiv" na upravo lista v Mariboru.

Dekle
za dežele, vajena šivanja, kuhe in drugih del, išče službo. Naslov: Francka Pirnat, Ponikve, Dobropolje.

Učenec
išče mesta v trgovini ali pri urarju. Alojz Luršak, Pragersko.

Prodajalka
z večletnimi spravevali, poštena in zanesljiva, želi mesto za takoj ali pozneje. Cenjene dopise na upravo "Slovenca" pod šifro "Poštena" št. 4767.

Prodajalka
pridna in poštena, izurjena v trgovini z mešanim blagom, želi premeniti mesto, najraje v kako večjo trgovino v Ljubljani. Cenji ponudbe na upr. "Slovenca" pod "Pridna".

Zakonski par
brez otrok išče mesta na graščini ali lesni industriji. Naslov: Huttig, Celje, Glavni trg 12.

Čevljarški pomočnik
išče dela, nastopi takoj. Ladovik Debeljak, Zalogstna gora, p. Mokronog.

Službodobe

Pečarski pomočniki
ali pokladatelje osteklenih plošč (filislegarije), sprejme Ivan Zaplotnik, pečarski mojster, Radovljica 8.

Zobotehnik
asistent - se sprejme. Ponudbe z zahtevno plačo in podatki o dosežanih uspehih se pošlji na "Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani", Miklošičeva cesta.

Kapelnika
za rudniško godbo išče rudnik v Mežici. Vrtil bi službo računovodje v meznem oddelku in poleg tega vodil in vezbal rudniško godbo. Prosto stanovanje, prosta kurjava, vrt. Ponudbe z dokazili o usposobljenosti in zahtevki glede plače na upravo lista pod "Rudniški kapelnik" štev. 4777.

Klepar, pomočnika
in vajenca sprejem. - Burger Vinko, Ribnica, Dolenjsko.

Vajenca
za slikarsko in plesarsko obrt sprejem takoj. Vso oskrbo ima pri meni. Jernej Vamberger, slikar in plesarski mojster, Cerklje 30.

Dekle
pridno, pošteno, vajeno kmetijskih del, se sprejme k dobri kršč. hiši blizu Ljubljane. Naslov: pove uprava lista pod št. 4484.

Kuharico
mlajšo, zdravo, katere ljubi red in snaznost in bi opravljala vsa domača dela, sprejme samec. Ponudbe pod "Takoj ali ju-lija" štev. 4743.

Vajenec
za čevljarstvo obrt se takoj sprejme. Franjo Kristan, čevljar, Celovška 81, Sp. šiška.

Vajenca
iz poštene družine sprejem v učno dobo s hrano za ključavničarsko obrt. Nastop 1. junija. Dopise na upr. lista pod "4918".

2 vajenca
krepka, iz Ljubljane ali bliž. okolice takoj sprejme proti plači Jakob Babnik, vodovodni instalater, Ljubljana, Škofja ul. 15.

Natakarico
(gospo ali gospodično) z osebno pravico za gostilno ali kavarno kot kompanjono v dobro idčo restavracijo sprejem. - Ponudbe pod "Zmožnost" št. 4621 na upravo lista.

Izučena moč
ki bi samostojno upravljala majhno trgovino na deželi, se išče: gospodične, ki bi znale nekoliko šivati, imajo prednost. - Sprejme se tudi pridna in poštena DEKLICA od 16 let, kot učenka, ki bi imela veselje do trgovine. - Ponudbe pod: "Samostojna učenka št. 4624" na upravo "Slovenca".

Zastopnik

spretno, agilno za obročno prodajo srečk išče do-narni zavod. - Zasluzek fiksen in proti proviziji. Ponudbe je poslati na upravo "Slovenca" pod šifro Sigurna eksistenca.

Zastopniki (-ce)
vpeljeni, za uvedeni predmet, se sprejmejo proti fiksnim plači in proviziji. - Ponudbe s priložo 5 Din v znamkah za prospekte poslati upravi Slovenca pod "Vesten" štev. 4707.

Družabnika (-co)
sprejem. Event. odstotnim podjetje. - Ponudbe pod: "Brez pasiv" upravi "Slovenca".

Do 500 Din dnevno
agilnim tudi več, sigurnega zaslužka, ki si ga vsak dnevno sam pridriži, nudimo damam in gospodom kot zastopnikom. - Brez kavcije. Kraj neomejen. Za stroške, pojasnila in drugo poslati 10 Din v znamkah na upravo "Merkur", Ljublj.

Pozvedbe

Izgubila
se je taska "aktovka" med št. Vidom in Ljubljano. Najditevi naj sporoči ozir. jo izroči proti nagradi na naslov Ivan Seunig, Tacen.

Prireditve

Koncert
danes in jutri v gostilni Amerika na Glinah. Igra godba Gradašca.

Zrebanje
efektne loterije prostov. gasilnega društva Zalog-Sp. Kašelj se preloži od 28. maja na 3. junija 1928. Po zrebanju velika vrtna veselica poleg gasilnega doma. K obilni udeležbi vlnudno vabi odbor.

Stanovanja

Majhna soba
prazna, v mestu, se vzame v najem s 1. junijem. - Poizve se pri upravi lista pod št. 4432.

Sobico
oddam, najraje šivilji, ki šiva po hišah. Ponudbe na upravo pod "Čedno".

Stanovanje
komfortno s 5 sobami in pritlikinami se odda s 1. avgustom v novi palači. Cenjena vprašanja na: Ljubljana, pošt. predal 85.

Stanovanje
soba in kuhinja, se odda s 1. avgustom. Ponudbe na "Slov." pod št. 4745.

Na stanovanje
se sprejme gospodična. Maribor, Slovenska ulica 16, prtlj. vrata 3.

Stanovanje
se odda v najem takoj, obstoječe iz 2 sob in kuhinje ter kleti. Slov. kat. izobraževalno društvo Dol pri Ljubljani.

Do smrti
oddam sobo in hrano s popolno oskrbo, starejšemu solidnemu gospodu ali gospej za 50.000 Din. Ponudbe na glasni oddel. "Slovenca" pod "Ugodno".

Sostanovalec
sprejem v sredini mesta za 150 Din. Poizve se v upravi lista pod št. 4801.

Soba v podprtiličju
v Gledališki ulici 8 odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani.

Prazno sobo
večjo za pisarno, v sredini mesta iščemo. Ponudbe na upravo lista pod "Pisarna takoj".

Sostanovalko
sprejem. Poizve se v trgovini, Privoz 8.

Solčna soba
s štedilnikom v podprtiličju v novi vili ob Martinovi cesti se odda. Cena 300 Din. Naslov v upravi pod štev. 4807.

Kupimo

Polnojarjenik
malo rabljen, 45-55 cm, kupim. Ponudnik naj sporoči ceno in inventar od polnojarjenika na naslov Ivan Sušteršič, parna žaga, Logatec (Jugoslavija).

Bukovih drv
več vagonov, kupim. - Pogačnik, trgovina s kurivom, Ljubljana, Bohoričeva ul. 5. Tel. 2059.

Smrekov les
za celulozo kupuje F. Tome, Gorjane, pošta Medvode.

Najboljše zamenjate
žito in deželne pridelke pri menjalnici trdke L. Martinjak, Maribor, Meljska cesta 57.

Stružnica
kupi se najnovjšega tipa v dobrem stanju. "Tribuna", F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Istotam se sprejme dober avtogetničen varilec.

Topolov les
colarice ali okrogel les po možnosti suh, kupimo. Ponudbe za suh postavni vagon na poštni predal 152, Ljubljana.

Zenitbe

Samostojen obrtnik
27 let z imetjem poroči boljšo gospodično 18 do 25 let, ki je veseli večje podjetje. Pisma na upravo pod "Resno" štev. 4805.

Posestva

Parcelo
6000 m² ob Martinovi cesti, prodam ugodno. Naslov pove uprava lista pod štev. 4759.

Vila
enodružinska, visokoprtilična ali enonadstropna, ali vili slična hiša v Ljubljani se kupi. Predpogoji: napeljana elektrika in vodovod, suha, 3-5 sob. Cena do 100.000 Din. - Polovica plačila takoj. Prekupčevalci izključeni. Pismene ponudbe pod "Solidno 4760" na upravo.

Posestvo
in gospodarsko poslopije, s 40 orali zemlje, od tega 20 oralo gozda, se pocieni prod. - Poizve se pri Rudolfi Skarlovnik - Paka - Velenje.

Gostilno
tik mesta ob državni cesti prodam z vsem gostilniškim in sobnim inventarjem za tuje. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 4729.

Lepo posestvo
majhno, tik Maribora, velik sadonosnik in vinske trte, velik vrt za zelenjavo, pripravno za vpo-kojenja ali vrtnarja, ugodno napredaj. Naslov pove ogl. odd. v Mariboru.

Majhna posestva
v okolici mest, trgovine, gostilne, žage, mline, posamezne hiše, stavbišča - išče "Marstan", Maribor, Koroška 10. Prijave brezplačno.

Trgovska hiša
enonadstropna ob j. žel. sredi trga, pri cerkvi, se prod. 80.000 Din. Zelo ugodni plačilni pogoji. - Naslov: "Marstan", Maribor, Koroška 10.

Hiša
enonadstropna, novo zidana, tik župne cerkve v prijaznem mestu v Posavju, pripravna za vsakega obrtnika, se ugodno prod. Naslov v upravi "Slovenca" pod "Ugodno" št. 4778.

Parcele
napredaj. Suha lega, sredi mesta - Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 4439.

Mlin in žaga
na stalni vodi, v prometnem kraju, s posestvom vred, napredaj radi preselitve. - Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 4090.

Poslopije
prodam v bliž. glav. kol. Pripravno za vsako industrijo, velika dvorana, stanovanje, pisarna, poleg pripadajoče poslopije s skladišči in blevom, električna napeljava. Naslov v upravi lista pod štev. 4440.

Brivnica
in damski salon v Ljubljani se pocieni prod. Polovica kupnine takoj, drugo po dogovoru. Ponudbe na upravo lista "do 1. junija".

Hiša
lepa, dvonadstropna, blizu pošte, napredaj. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 4804.

Lepo posestvo
10 minut oddaljeno od Kočevja, prenovljeno stanovanjsko poslopije s 4 sobami, kuhinjo, kletjo, prostorna veža, hlevi, skednji, vse v najboljšem stanju. Lep vrt s sadnim drevjem, polja, travniki in gozd se prod. pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Pripravno za upoko-jenja, ki se bavi z obrtjo. Podrobna pojasnila daje resnim kupcem posestnik Ivan Stine, Mahovnik pri Kočevju.

Prodamo

Čevljarški stroj
(Cylinder), skoraj nov, zelo ugodno prodam, ali zamenjam za "levoročnega". Šček, Celje, Lava 21.

Železnih postelj
več sto komadov prod. Mihael Kavčič, Zg. šiška, Ljubljana 7.

Prodaja košnje
I. KNEZ iz Ljubljane bo prodal na Binkoštni ponedeljek dne 28. maja t.l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se bo pričela ob 2 uri popoldne pri Antnikovem kozolcu v Spodnji šiški. 4273

Star denar
Proda se zbirka starega denarja: baker in srebro, še za časa rimskega cesarstva, pri Andreju Anderluch v Cerovcu 47, p. Rogška Slatina.

Krojaški stroj
veliki, znamke "Gritzer", malo rabljen, fini kakor nov, se prod. za polovično ceno vrednosti, pri Andreju Anderluch v Cerovcu 47, p. Rog. Slatina.

Klavir
kratek, skoraj nov, ceno napredaj. Naslov pove uprava pod štev. 4753.

Pozor, pekli
Delilni stroj, nerabljen, napredaj na Sv. Petra cesti 41, Ljubljana.

Birmanska darila
najlepša in najcenejša kupite pri zlatarju A. Fuchs, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.

Pletilni stroj
nov, se prod. tudi na obroke, št. 8/60. Naslov se dobi v upravi "Slovenca" pod št. 4468.

Šivalni stroj
znamke Aral-Bobin za šivanje, dobro ohranjen, prod. Anton Tomc, Vranja peč 3, p. Kamnik. - Cena po dogovoru.

Dalnogled
(Zeiss 6X) prodam. Ponudbe na upravo lista pod "Dalnogled".

Spalnico
jesenovo, gladko politirano, s črnimi obročki, prod. J. Zagar, mizar, Dravljice pri Ljubljani.

Prodaj lokal
(vinsko klet) z zalogo vina vred, na zelo prometnem kraju in sredini mesta. Naslov v upravi pod štev. 4492.

Avto
tridesedežen, znamke Renault, zelo pripraven za potnika ali zdravnik, v najboljšem stanju, prodam. - Naslov se izve v upravi "Slovenca" pod št. 4665.

Avto
šestdesedežen, znamke "Austro-Daimler", 35 HP v zelo dobrem stanju po ugodni ceni prodam. Poizve se v upravi "Slovenca" pod štev. 4644.

Spalnica
iz mehkega lesa, dobro ohranjena in otomana poceni napredaj. Naslov v upravi pod št. 4742.

2 veliki mizi
pripravni za društvo ali gostilno, napredaj. Cena 400 Din. Več se poizve Miklošičeva 5 pri hišnici (Akademski dom).

Kompletna spalnica
iz trdega lesa, kuhinja, saloneček z baržunastimi fotelji, krasna plišasta preproga 3.50x4.50, mize, stoli, zofa, razno pohištvo, tročevni radio aparat, poceni napredaj. Sitrnik, Brinje, Dunajska cesta, hiša Pokojniški zavoda.

Sivih kos
se prod. večja množina po 3 Din. Naslov v upravi pod št. 4654.

Štedilnik
velik, lončen, pripraven za podeželsko gostilno itd., z pečnicama, se takoj prod. na Dunajski cesti št. 31.-I.

Mivke
lepe, presejane, oddam 1 vagon. Več pove uprava pod štev. 4819

Sodarji
Mečičje se ugodno prod. vsako množino. Naslov v upravi lista pod št. 4820.

Hotel in kavarna
v prometnem mestu Slovenije z 12 sobami za tuje, s 3 gostilniškimi prostori in 2 kavarniškima prostoroma, s hlevi, kletmi itd., se prod. za zelo nizki ceni in pod ugodnimi plačil. pogoji. - Ponudbe naj se stavijo na naslov Franc Vidovič, Maribor, Glavni trg 20.

Izložbeno stojalo
in dve okrogli stojali za kavarne radi pomanjkanja prostora napredaj. Ogleda se lahko Dunajska cesta 10, dvorišče.

"Ford"-avto
izvrstno ohranjen, takoj uporaben, se prod. za zaradi nabave manjšega, za 16.000 Din. Zelo pripraven za trgovca na deželi. Ponudbe naj se pošljejo na poštni predal 218 - Ljubljana.

Rentabilno podjetje
alkoholne branše v Ljubljani se radi zaposlenosti na drugi strani odda. Potreben kapital 40.000 Din. Ponudbe na poštni predal 279, Ljubljana.

Dijaki

Profesor
v Mariboru vzame dijaka v oskrbo; dobra hrana, velika solčna soba, kopalnica, natančno nadzorstvo, prilika za franc. in nem. konverzacijo. Naslov pri upravi lista v Mariboru.

Vnajem

Trgovino
z mešanim blagom, v Mariboru ali v mariborski oblasti, vzamem takoj v najem. - Ponudbe poslati na podružnico "Slov." v Mariboru pod: Špecerija.

Trgovina
se takoj odda v najem na prometnem kraju na deželi. Naslov v upravi pod štev. 4813.

V najem oddam
novo enodružinsko hišo, oddaljeno 15 min. od Celja, z vrtom in nekaj zemlje. Prednost imajo čevljarji, ker je v hiši vpejlana čevljarstva obrt, in oni, ki plačajo za eno ali več let naprej. Pojasnila daje A. Mulej, čevljarna, Dobrava 79 pri Jesenicah.

Trgovina
z meš. blagom, na prometnem kraju, blizu farne cerkve na Gorenjskem - se pod ugodnimi pogoji odda v najem z vso zalogo ali tudi brez nje. Lokal bi se tudi lahko uporabljal za kako drugo obrt. Ponudbe na oglasni oddelček "Slovenca", Ljubljana - pod: "Oddam trgovino št. 4823."

Trgovino
z meš. blagom, s prometom najmanj 50.000 Din mesečno, vzamem v najem, se udeležim tudi kot družabnik pri kakem rentabilnem podjetju. Ponudbe na oglasni oddelček "Slovenca" pod št. 4780.

Obrt

Mizarja
kateri bi zamogel prevzeti za prihodnji teden nujno delo v belem pohištvo, iščem. Ponudbe na poštni predal 152, Ljubljana.

Graditelji
novih hiš in stavbna podjetja za ključarska dela, pozor! Specializirani štedilniki. Pletenje mreže vseh dimenzij. - Franc Kosmač, Ljubljana, Jernova ul. 5.

Klavirje
uglašujem ter popravim čisto in točno. Grem tudi na deželo. Povše Feliks, uglaševalec klavirjev - Ljubljana, hotel Lloyd, telefon 33-65.

Pisalne stroje
"Remington", najnovejše modele prodaja na obroke J. GUSTINCIC, Maribor, Tattenbachova 14. Zahtevajte cenike!

Čč. duhovščini
se priporoča za izdelovanje talarjev in drugih oblik JOSIP TOMAZIČ, Celje, Na okopih št. 5.

Kose
iz najfinejšega jekla, z jamčene, srpe in brusne kamne, kakor tudi drugo železnino in posodo, portland cement. - Pristni malinovec in vsakovrstno špecerijsko blago po najnižjih cenah priporoča Jos. Jegodič, Celje, Glavni trg.

"Germiran"
najboljše sredstvo za luženje semen. Dobiva se pri dr. A. Jenciču, Maribor, Kopitarjeva 6.

Izredno ceno
kočije - paruč, 2 enovprežni, 1 dvovprežni. - Troger, sedlar - tapetnik, Mozirje.

Dekoracija

za kavarniške in restavracijske vrte in razne prireditve napredaj več latorjev in palm različne velikosti po ugodni ceni. M. Keše, trgovski vrtnar, Ljubljana, Linhartova 5.

Krogle
za kegljišča iz pravega "lignum sanctum" in keglje ima stalno na zalogi tovarna zamaškov "Veha", Ljubljana, Gospodarska cesta 8.

Razno

Izjavljam
da so neresnične in žaljive vse govornice moje žene Terezije Lukančič na Selu 77 in drugih oseb o najinih ločitvenih zadavah in bom sodnijsko nastopal proti vsakemu, ki bi jih še razširal. - Franc Lukančič, Dunajska c. 35.

Izjava.
Izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih naredila katerikoli oseba na moj račun. - Gornji Logatec, dne 26. 5. 1928. Franc Lenassi.

Motorno kolo
dobro ohranjeno, brezhibno, se kupi. S prikolico ima prednost. - Ponudbe upravi lista pod št. 4586.

Zastonj
dobite kamen za zidanje iz kamnoloma Lesno brdo. Alojzij Vodnik, Ljubljana.

Zastopnike
za prodajo drž. srečk na obroke, iščem. Sijajni, brezkonkurenčni zaslužek. Razen izdatne provizije še "posebno fiksno nagrado" za gotovo količino srečk - Bačična poslovalnica Bežjak, Maribor, Gosposka ulica 25.

Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

Klavirji
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst - kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelček za POPRAVILA. Uglajevanje in popravila za Glasbeno Matico. Konservatorij in druge institucije se izgovarjajo od moje trdnice. Točna posredstva, zmerne cene; tudi na obroke. Izdelovalce klavirjev R. WARBIK, Ljubljana - Gregorčičeva ulica 5. I. nadstropje.

Kupujemo
stare zlate, srebrne kro-ne in umetno zobovje po najvišjih cenah. A. Stumpf, zlatar, Maribor, Koroška cesta št. 8.

"POSEST"
Realitetna pisarna, družba z o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta št. 4

PRODA:
Vile in hiše v Ljubljani: Enonadstropno, novoizidano, tri- in petso-bno komfortno stanovanje, 600 m² vrta, tik Tivolija, 340.000 Din. Letni donos 50.000 Din. - Visokoprtilično, novoizidano, 6 sob, kopalnica, pritlikline 800 m², blizu glavnega kolodvora, 220.000 Din. - Novoizidano, enonadstropno, krasno urejeno, 6 sob, kopalnica, pritlikl. 1100 m² blizu Dunajske ceste, 325.000 Din. - Novoizidano, enodružinsko, 6 sob, pritlikline, velik vrt, Kodeljevo, 225.000 Din. - Enonadstropno, novoizidano, masivno, 6 sob, pritlikline, lep vrt, Podprtilič

UDOBNOST VSEM

Vrsta 4155-10225. Ženski čevlji iz najboljšega lanenega platna v sivi, beli ali drap barvi . . .

Dln 85-

Vrsta 6145-10635. Ženski čevlji iz lanenega platna z nizko peto, sivi, beli ali beš . . .

Dln 85-

Vrsta 3135-60702. Ženski čevlji z nizko peto za starejše dame, črni ali sivi . . .

Dln 85-

Vrsta 4138-10076. Tenis čevlji z vulkaniziranimi podplati iz sive gume za gospode . . .
za dame . . .

**Dln 99-
Dln 89-**

Vrsta 1137-10902. Moški čevlji iz najboljšega angleškega platna, sivi ali beli . . .

Dln 129-

Vrsta 4155-12202. Ženski čevlji iz lanenega platna brez okrasa, samo v sivi barvi . . .

Dln 85-

Vrsta 5155-10435. Elegantni ženski čevlji iz lanenega platna v sivi, beli, drap in beš barvi . . .

Dln 85-

Vrsta 6145-60702. Praktični ženski čevlji iz lanenega platna z nizko peto brez okrasa, v črni ali sivi barvi . . .

Dln 85-

Vrsta 4138-20079. Čevlji za vsakogar, za udobnost, za sport, za izlet in dnevno uporabo. V vseh velikostih in barvah: beli, sivi in črni. Moški in ženski . . .
za otroke . . .

**Dln 69-
Dln 49-**

Vrsta 9143-10708. Elegantni platneni čevlji za otroke in deklice št. 26-30 . . .
št. 30-35 . . .
št. 36-39 . . .

**Dln 59-
Dln 69-
Dln 79-**

Te čevlje dobite razen v naših podružnicah tudi pri sledečih tvrdkah:

JULIUS HAUS, ODŽACI
MILIVOJ RADIN, VEL. KIKINDA
BOGDAN MIŠKOVIĆ, BANJALUKA
SMIL RAPIC, PRIJEDOR
MIHAJLO VIRETA, BITOLJ
S. MIŠKOVIĆ, ZAJEČAR
N. SPASIC, KNJAZEVAC
A. RICHTMANN, SISAK
MATE ŽUPAN, CRIKVENICA
ANTE KOLAČEVIĆ, GOSPIĆ
ČURKO I NOVAK, VINKOVCI
JEFTIĆ I TODOROVIC, VALJEVO
MILOVAN RISTIC, SIN, ČUPRIJE
SAMUEL KLIMPEL, BRČKO
BRACA RAJKOVIC, KRUSEVAC
BORISLAV ANTONIC, ŠABAC
BRACA GJURIC, CETINJE
JOVICA SUBIC, SRBOBRAN
ALOJZ DROFENIK, CELJE
VILIM KOHN, NAŠICE
ZLATKO STEINER, PETRINJA
A. M. ALTARAC, JAJCE
STIPAN DELIC, MAKARSKA
A. ARBANAS, VIROVITICA
MAVRO HAAS, S. POŽEGA
R. JEZDOVIC, UZICE
JOSIP MILLER, NOVA GRADIŠKA
LAZAR BALOBANOVIĆ, ŠTIP
ČIRA KALKAŠLIJEVIĆ, STRUMICA
ANDRIJA MADOKIĆ, STARI BAR

Anta

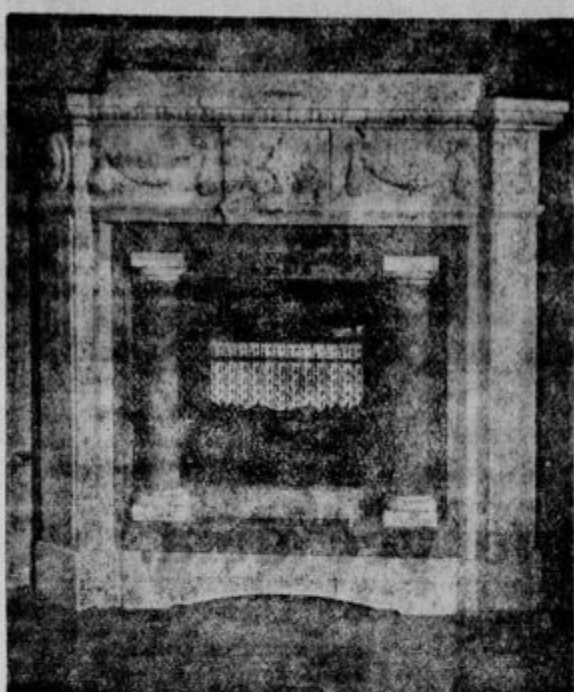
**Modni kangarn
sportni ševijot**
za fine oblike.
Velika izbira,
ugodne cene.
R. MIKLAVIC „Pri školi“
Ljubljana

Ceneise kot pri
RAZPRODAJAH
se dobi usakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg 47, 17

Dr. Rudolf Ravnik, odvetnik
v Mariboru sprejme

koncipijenta

Nastop s 1. 9. 1928. Prednost imajo kandidati
s substitucijsko pravico. Pismene ponudbe na
gornji naslov. Pogoji po dogovoru.

Najnovejši kamin za salon

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA

Ustanovljena leta 1860.

ALOJZIJ VODNIK

LJUBLJANA, poleg gl. kol.

Cerkvena umetna dela: altarji
prižnice, obhajilne mize itd.
Marmornate plošče za mo-
bilje, elektromonterje
strojarje, trgovske pul-
te, mesnice, ko-
palnice, stop-
nišča in veže v
vseh barvah.
Nagrobni spome-
niki, mavzoleji, rod-
binske grobnice, kapele
marmornati kamini za sa-
lone in elegantna stanova-
nja, kameniti lijkali za kuhinje.

Ponos gospodinje
je lepo perilo.
Fina tkanina za perilo in
poslednja oprema od sve-
lovne trdnosti „SCHROLL“
v veliki izbiri.
R. MIKLAVIC „Pri školi“
Ljubljana

Prvovrstni švedski

posnemalniki za mleko

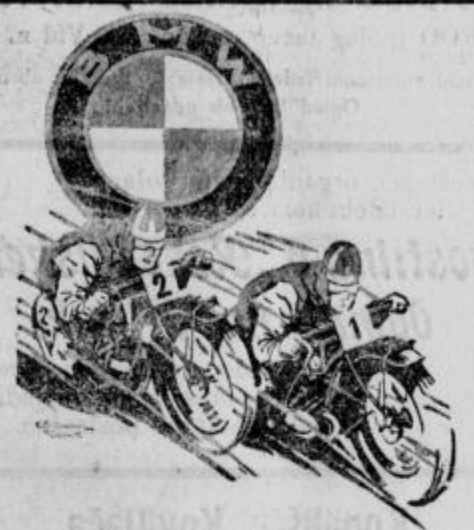
od 75 do 375 litrov
iz švedskega jekla,
10 letna garancija,
vsi imajo krožnike v
bobotku. Zahtevajte
prospekte od
„T. HNA“
družbe z o. z.
Ljubljana, Mestni trg 25/
iščemo povsod
uvodne zastopnike.

Špaga Grosuplje
Domač izdelek
Svoji k svojim!

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa
Klein & Stiefel, Fulda
Na velesejmu v Ljubljani
bomo razstavili najnovejše in najboljše stroje
za obdelavo lesa v polnem obratu.
Novost! Pogon brez jermena!
Obiščite naš prostor
208 Paviljon F.
Zastopnik za S.H.S.:
Peter Angelo,
Ljubljana, Gledališka ulica 4/I.

Negujte Vaš najlepši kras.
Vaše lase! Toda s popolno zanesljivim in
preizkušenim sredstvom za lase s pomočjo
Ane Vilag. Cilag-pomada se rabi že nad
50 let po celem svetu pri milijonih ljudi
z najboljšim vspehom, pomagala bo tudi
vam. Veliki lonček 60 Din, dvojni lonček
90 Din. K temu je potreben specialni šam-
pon za 20 umivanj glave 25 Din. Poštni-
na posebej. - Naslavljajte svoje naročilo
točno: „AURORA“ odd. 7, Novi sad,
Železniška 47

Zahvala.
Podpisani se tem polom zahvaljujem nepre-
cenljivemu društvu
„Ljudska samopomoč“
v Mariboru
za znatno podporo, katere se mi je izplačala
tako po smrti moje žene Terezije Černe v
polni izmeri. Radi tega je moja dolžnost, da
priporočam to prekoristno institucijo vsa-
komur, ki še ni član tega človekoljubnega
društva v takojšnji pristop
Matija Černe
žand. narednik v pok.
Trbovlje, dne 20. maja 1928.

TARGA FLORIO
Austr. TOURIST TROPHY
najboljši časi, novi rekordi
zmaga kardanskega motornega
kolesa BMW.
Glavno zastopstvo:
AUTOZAVODI E. ROSA, LJUBLJANA
Velesejem: Paviljon G.

BLAGO
za ženske oblike. - vileni
volneni in perilni, zadnje
novosti - ženska izobra-
znanja - oltarne cene.
R. MIKLAVIC „Pri školi“
Ljubljana

Posetniki velesejma — interesentje!
Ne zamudite prilike, ogledajte si našo zalogo zadnjih novosti!
„ELEKTROLA“ najnovejši in **GRAMOFON**
najpopolnejši
Kolosalna zvočna jakost presega vse dosedanje proizvode.
BREZ KONKURENCE! — Za dvorane, kino, restavracije, kavarne
in zabavišča nadomestuje popolnoma dober večji orkester.
S prospekti radi poštežemo. — Velikanska zaloga električno posnetih
prvovrstnih gramofonskih plošč
samo iz svetovno znanih veletovar, s posnetki celemu svetu znanih
pevcev in drugih umetnikov, klasične in moderne godbe slovenskih
napevov, humoristike, zamorskih pevcev in njih glasbe itd.
Vse v gramofonu spadajoče predmete, posamezne dele dobite samo
v naši trgovini. V naši delavnici za montažo gramofonov se izvršijo
tudi vsa popravila cene in strokovno.
A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 5
Edina specialna trgovina modernih, na višku tehnike stoječih gram-
ofonov in gramofonskih plošč, kovčegastih aparatov, brezhibno de-
lujočih gramofon-avtomatov.
Za vsak prodani aparat dveletno jamstvo. Ceniki zastoj.
Razstava aparatov, predvajanje samo v Tavčarjevi ulici 5.
Ne kupujte drugje, dokler ne slišite naših umotvorov.
Mi ne prodajamo papir, lepenko, marele, prednasnike, pečatni vosek,
ampak samo gramofone, plošče in k temu spadajoče predmete.

Citir
od 195.-Din. dalje Gramofoni od 345.-Din. Ročne harmonike
od 85.-
Največja odpr. trdnja glasbenih instrumentov
Skladnja
Meinel & Herold
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
Maribor 102-A
Razpoložljiva prvovrstne kvalitete
izdelke po izredno nizkih cenah
Preko 100.000 glasbil smo prodali v preteklem letu
kar dokazuje solidnost naše trdnje in nizke cene!
Zahtevajte naj veliki brezplačni katalog
od 207.-Din. dalje od 136.-Din. dalje

SVETUJEMO VAM,
da si naročite
„PUCH“ kolo
ki je najboljše!
Dobi se po solidni ceni in
tudi na obroke le pri trdnji
IGN. VOK
LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica št. 7.

Tovarna pohištva
Franjo Vehovar, Celje
Izdeluje vsakovrstno pohištvo
od navadnega do najfinejšega luksuznega pohištva, kakor
tudi za pisarne, banke, hotele itd.
Velika zaloga Celje, Glavni trg 12

Kupim stalno vsako množino kstanjevega
taninskega lesa, smrekove
škorje, cele in zdrobljene, smrekove
hmelove droge, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja, v
dobrem stanju, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo.
FRANC OSET, Sv. Peter v Savinjski dol.

LUBAS.
Lubasova harmonika
pride na Velesejem
Paviljon „H“ koja št. 458—462
Paviljon „H“ koja št. 510—512
Ker razširja naša konkurenca
neresnične vesti o naši trdnji,
je v Vašem lastnem interesu, da
se prepričate o kakovosti
SVETOVNOZNANE
LUBAS-HARMONIKE
Lubas-harmonika je prvovrstna v kakovosti
Lubas-harmonika ne more nihče izvirno ponarejati
Lubas-harmonika igrajo na celem svetu
Lubas-harmonika z jamčeno 2 polni leti
Lubas-harmonika je že 50 let najboljša
Lubas-harmonika je čudovito poceni in sicer:
Št. 500 „Apolo“ 2 vrstna, 2 krat vglasila Din 600.—
„ 509 „Musika“ 2 „ 2 „ „ 800.—
„ 512 „Harmonie“ 3 „ 2 „ „ 1200.—
„ 515 „Princes“ 3 „ 2 „ „ 1600.—
„ 519 „Kraljica“ 3 „ 3 „ „ 1800.—
„ 523 „Sirene“ 4 „ 2 „ „ 1950.—
„ 527 „Ljubček“ 4 „ 3 „ „ 2100.—
Nobenih drugih stroškov! Od tovarne v Celoveu 10% ceneje! Te
cene veljajo le za Ljubljanski velesejem! S temi cenami in to
dobro kakovostjo kupite le pri
FRANC LUBAS & SOHN
Harmonike-Erzeugung **KLAGENFURT, Österreich**
Lastni zastopniki in založništva v: Severni Ameriki, Južni Ameriki,
Franciji, Belgiji, Nizozemski in Nemčiji.

Državno konzerni, zasobno učilišče za strojepisje

Gita Petac, Ljubljana
Valvazorjev trg 6
nasproti Krševniške cerkve

Gramofonisti, pozor!

15 in 17 cm gramofonske plošče, ki igrajo delj kakor 20 cm-ske in stane 1 centimeter samo 1 Din, ne dobite nikjer, a prvovrstno ploščo znamk „His Master's Voice“, „Odeon“, „Columbia“, „Polydor“, „Homokord“, „Fonotipia“ dalje ameriške in francoske plošče samo pri gramofonski trdki **A. RASBERGER** Ljubljana Tavčarjeva ulica 5

Jetika! se zdravi in ozdravi v zavodu dr. Pečnika, pošta Rog. Slatina, okolica. Zahtevajte prospekt!

GRIFON

Najboljši motocikli

za vsako svrhu in za vsakogar, s prestavami, kizstarijem, kompletnim orodjem franco Ljubljana: 7800 Din, promptno dobavljivi od skladišča generalnega zastopstva: **O. Žužek**, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Rabljene avtomobile osebne, medtem tudi malo vožene, 2, 4 in 6 sedežne tovarne ter motocikle solo in s priklopi, znanih znamk Vam nudi v največji izbiri **O. ŽUZEK**, Ljubljana, Tavčarjeva 11. - Prevzemem v komisiji prodajo rabljene avtomobile in motocikle.

Krastove hlode deske in frize kupujem proti takojšnjemu plačilu **IVAN ŠIŠKA** tovarna parket in parva žaga Ljubljana, Metelkova ulica št. 4

Cunje slano železje, baker, medenino, svinec, cink, papir, glazirano, kosi in krojaške odpadke kupim in plačam najboljši **A. Arbeiter**, Maribor, Dravska ul. 15. Išcem stalne nabiralce in nakupovalce.

Trgovska hiša z velikimi skladišči in trgov. lokalom, se proda v Kranju št. 109, na Glavnem trgu, nasproti župne cerkve.

Ponudbe na naslov: **Kati Vajt, Kranj.**

Dopisnike za informacije o trgovinah in privatnikih za Borovnico, Litijo, Rajhenburg, Sevnica, Radeče Vransko, Gor. Grad, Zalec, Laško, okr. Ptuj, Lendava, Radgona in Prekmurje iščemo. Ponudbe na poštni predal 221. Ljubljana.

Posredovalnica služb Rezika Plahuta Ljubljana

preskrbi najboljšo privat. in gostilniško služnino za Ljubljano in izven ter odaja službe vseh vrst za ženske.

Sprejemam vsakovrstna stavbna in pohištevna mizararska dela po lastnih in danih načrtih, vedno velika zaloga pohištva **Matija Andlovic** strojno mizarstvo Vidovdanska 2.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga **V. SCAGNETTI** v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

D. M. C. znamenit bel in barvan Perl prejšica št. 5-8, kvadr. kanec št. 30-100 in **Mouliné** v veliki izbiri in največje pri **Osvold Dobele** trgovina galant. in plenoin Ljubljana, Pred Škofijo 15.

Mizarji!

Steklo in ogledala (iz tov. Kristal) Furnirji inozemski Vezane plošče vseh dimenzij Okrasne letvice (Perlstabi) Intarzijske (posamezno in v garniturah) Okraski za pohištvo Albuli za pohištvo nav. in boljši.

Vse iz prvih tovarn in po najnižji ceni. Oglejte si vzorce na **velesejmu, paviljon E koja 52-54**

KOR ARHAR Št. Vid nad Ljubljano

Za birmo F. Cuden

Ljubljana
Prešernova ul. 1.

I. VARDIAN Sisak 53. Hrv.

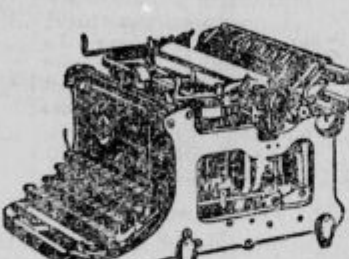
Priporoča svoje najboljšje **Tamburice**

Reklama v SLOVENCU najuspešnejša

Edini pristni **malinovec** limonov sok, oranžni sok in sadne **marmelade** priporoča trdka **Srečko Potnik in drug** parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov in marmelad **Ljubljana, Metelkova 13** Telefon 2110

(Wanderer-Werke A. G. Schönau, Chemnitz)

Continental

Ta pisalni stroj si kupite, ker je najboljši in v rabi najcenejši.

SAMOPRODAJA: **Mehanik IVAN LEGAT** MARIBOR, Vetrinjska ul. 30. Tel. 434.

ŠIMENC Ljubljana

Slike za legitimacije izvršuje najhitreje fotograf **HUGON HIBSER**, Ljubljana, Valvazorjev trg. 2583

Žične posteljne vložke nudimo po konkurenčnih cenah ter iste sprejemamo v popravilo.

Prva ljubljanska izdelovalnica žičnih posteljnih vložkov **Andlovic & Strgulac** Komenskega 34.

Tvrdo Gričar & Mejač najdete le v **Šelenburgovi ulici 3**

Geslo trdke: **Najboljše priporočilo je dobro blago**

ORIENT

LAKE TERPENTINE STROJNO ODE UMETNIŠKE BARVE PRAŠNO ODE SUHE BARVE PRISTNE ODE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 Ljubljana

POLEGTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERIAL-NIZKE CENE!!

Vsakovrstno **zlato kupuje** po najvišjih cenah. **CERNE**, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Elektromotorji 6 KS, 300 V in 4 KS 300 V za istosmerni tok; 4 KS 220 V in 3 KS 220 V za vrtilni tok so po ugodni ceni naprodaj pri **Novi Jugometaliji** Kolodvorska ul. 18.

Kupim radi ene, dobro ohranjene: **mizararske stroje**.

Ponudbe na upravo pod „Mizararski stroji“ št. 4716.

Nogavice! žepne robce, samovaznice, kravate, vezanine, rokavice itd. kušite najceneje je pri trdki **Osvold Dobele** trgovina galant. in plenoin Ljubljana, Pred Škofijo 15.

Mizarstvo Za stavb. in pohišt. dela se priporoča trd Trink, Ljubljana, Linhartova ul.

Žimnice modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite naenkrat pri **RUDOLFO RADOVANU**, tapetniko Krekov trg št. 7 (pored Mestnega doma).

Foto-atelje D. Rovšek Ljubljana Kolodvorska ulica št. 34

se vlijudno priporoča slav. nemu občinstvu v mestu in na deželi posebno zahtevne skupine, ter za vsa druga v fotogr. stroje spadajoča dela.

Izvršujem prvovrstne povečane slike na papir in platno. - Na zahtevo pridem fotografirati tudi na dom. Cene zelo zmerni.

P. n. z. kolegom priporočam preizkušene prvovrstne foto-plošče, napr. v in druge potrebščine, francoskih in drugih tovarn.

Veselo spoštovanjem **D. Rovšek**.

Planinka zdravilni čaj

prenavlja, čisti in osvaja žele, izboljša slabo prebavo, slabotno delo vanje čreves, naplavlja, obolena mokrača kisline, letar, želen in želeni kamen. Vzpodbuja apetit in izboljša ucin. kuje pri arteriosklerozi. „Planinka“ čaj se pristo v plombarinih paketih po Din. 9.- z napisom proizvajalec.

Lekarna Bahovec Ljubljana Kongresni trg (Dobi se v vseh lekarnah)

Planinka zdravilni čaj

prenavlja, čisti in osvaja žele, izboljša slabo prebavo, slabotno delo vanje čreves, naplavlja, obolena mokrača kisline, letar, želen in želeni kamen. Vzpodbuja apetit in izboljša ucin. kuje pri arteriosklerozi. „Planinka“ čaj se pristo v plombarinih paketih po Din. 9.- z napisom proizvajalec.

Lekarna Bahovec Ljubljana Kongresni trg (Dobi se v vseh lekarnah)

Za krojače! **Nova, velika knjiga krojaštva** za samouke o prirojevanju moških oblačil **A. KUNC**, Ljubljana, Gosposka ul. 7. Zahtevajte opis knjige!

Visoka carina napravlja čevljarstvo obrt v Jugoslaviji zelo rentabilno.

Nudimo Vam kompletno strojno napravo iz neke na Dunaju obstoječe čevljarne za 500 parov dnevne produkcije z modernimi kopiti in vsemi pritiskinami. Znamka, najbolje uvedena v Jugoslaviji, se pridoda. Dopise prosimo pod „Schuhe erster Qualität“ na **BOCK & HERZFELD** - WIEN I., Adlergasse 6.

SPECIJALNA MEHANIČNA DELAVNICA za popravilo vseh pisalnih, računalnih, kopirnih, razmnoževalnih strojev in blagajni po konkurenčni ceni **LUD. BARAGA** Ljubljana, Selenburgova ul. 6/1 Telefon št. 2098

Dr. M. Slavič:

Na Sinaj

1. Na Karmelu.

Končno se mi bo vendarle izpolnila že dolgo gojena želja, da vidim Sinaj, božjo goro Horeb, sledi Mojzesovega delovanja!

Navsezadnje me je zadrževala skrb mojih 13 ljubimih sopotnikov, s katerimi sem prepotoval Spodnji, Srednji in Gornji Egipt, Palestino in Sirijo. Odgovarjali so mi, naj ne hodim na Sinaj, ker sem sam, ker je nevarno, ker je prevročje v tem času itd. Prepričal sem jih, da sem vse storil, da se mi po človeško sojeno ne more nič zgoditi, zadrževal, da je raziskovalec Sinaja, Palmer, našel smrt v Sinajskem gorovju le kot žrtev maščevanja za neko evropsko kazensko ekspedicijo proti sinajskim beduinom, zagotavljal, da ne bi imel niti najmanjše krivde kake nezadostne priprave, nepredvidnosti ali drznosti, če bi moral svojo poklicno navdušenost za ta skrivnostni svetopisemski kraj poplačati z življenjem.

V mestu Haifi ob Sredozemskem morju pod goro Karmelom sem vzel slovo od družbe. Dne 26. majnika leta 1927. je bilo, na praznik Gospodovega vnebohoda. Mojih 13 rojakov je na vse zgodaj odbrzelo k sv. maši, jaz pa sem v hotelu pripravil prtljago za Sinaj. Ob 7 zjutraj sem stisnil roko svojim ljubim sopotnikom, ki so se veselili, da so se lahko po tolikih vtisih na potovanju vrnili zopet v domovino. Mene pa je še čaka glavni cilj tokratnega potovanja po orientu. Prav žalosten bi bil, če bi se moral vrniti brez Sinaja. Zato sem njim, ki so že dosegli namen svojega potovanja, z veseljem sreem želel srečati pot v domovino s sladkim upanjem in s pogumno voljo, da pridem na božjo goro.

Ko sem ostal sam, sem vzel avto ter se povzpел v četrt uri na Karmel, goro preroka Elije, da bi se njemu priporočil za pot na Sinaj. Karmel je Elijeva gora. Na njej je dosegel kot prerok vrhunec svojega delovanja. Živel je za časa izraelskega kralja Ahaba sredi 9. stoletja pred Kr., ko je pesala vera v pra-

vega Boga Jahveja, ko Izraelci niso častili le stete, apisov, v Betelu in Danu, temveč je Ahab na pobudo svoje energične fenicijske žene Jezabele dal napraviti v glavnem mestu Samariji celo poganski tempelj na čast firskega Baa lu ali maliku Malkartu ter to čiščenje proglasil za državno vero. Sledilo je preganjanje in morenje Jahvejevih prerokov. Elija sam se je umaknil in bival ob samotnem potoku Karitu. Kazen božja ni izostala. Pritisnila je strahovita, dolgotrajna suša.

Po božjem navdihu se končno ojunaci Elija, stopi pred kralja Ahaba ter mu v zaupanju na božjo pomoč stavi predlog, naj čudež odloči, kdo je pravi Bog. Ahab naj pokliče na Karmelsko goro Baa love duhovne. Tam je postavil Elija svoj altar in naložil napoln drva in daritveno žival, ognja pa ni podtaknil. Enako so storili Elijevi nasprotniki. Potem pa je Elija rekel: »Kličite imena svojih bogov in jaz bom klical ime svojega Gospoda. in bog, ki bo uslišal po ognju, on bo Bog!« (III. kralj 18, 24.) Daritev Baa lovih duhovcev se ni vžgala, Elijev žgavni dar pa je ogenj Jahvejev povzril. Ljudstvo je padlo na obraz in reko: »Jahve sam je Bog!« (III. kralj. 18, 39). Elija je potem Ahabu na Karmelski gori napovedal dež. Poslal je svojega dečka vrh gore gledat ven na široko morje, ali se že vidi kak oblak. Ko je žele sedmič gledat, je opazil majhen oblček vstajati iz morja. Kmalu je nebo otemnelo in velik dež se je napravil.

Ognjevit prerok Elija je mislil, da je s tem zmaga Jahvejeve religije pridobljena. Temu pa ni bilo tako. Kljub velikanskemu vtisu, ki ga je napravil ta čudež, je znala Jezabela zopet spraviti malikovanje do veljave, tako da Elija ni bil varen življenja.

Čuti so zapuščenega, brez upa zmage. Umakne se iz dežele ter odide na božjo kot k sinajski gori. Tam upa dobiti tolažbe in razsvetljenja in nadaljuje delo. Do Bersabe, na južni meji Judovskega kraljevstva, ga spremlja še njegov deček. Tam ga pošlje nazaj in gre celo sam v puščavo. Po enodnevnih hoji ga prevzame žalost in obup, tako da si želi smrti. V spanju pa se mu prikaže angel Gospodov, ki mu reče: »Vstani, jej, zakaj ti imaš dolgo pot!« (III. kralj. 19, 7). Vstal je, jedel in pil ter hodil v moči tiste jedi 40 dni in 40 noči do božje gore Horeba. Tam je imel res prikazen božjo,

v kateri je spoznal svoj nadaljnji poklic v prid Jahvejeve religije in svoje domovine.

Temu prvemu samotnemu romanju na sinajsko goro sem se hotel torej priporočiti v njegovem svetišču na Karmelu. Karmel imenujejo domačini po preroku Eliji Džebel mar Elias t. j. gora sv. Elije. Kakih 24 km daleč se razteza od morja proti jugovzhodu to lepo, zeleno gorovje med rodovitno ezdrulsko in saronsko ravnino. Legu ima ugodno, tako da je razgled krasen skoro po vsej sveti deželi, dasi je njegova višina samo med 300 in 550 m nad morjem. Tik ob morju pri Haifi in na Karmelu 170 m nad morjem samostan karmeličanov. Prerok Elija je bival tu v karmelskih votlinah, kjer je zbiral tudi svoje učence. V krščanskih časih je nastal samostan. Sedanje poslopje, lepa stavba s krasno cerkvijo, je še komaj 100 let stara.

Napis pri stranskem vhodu v cerkev iz preroka Izaija »Slava libanonska, lepota karmelska in saron ska« mi je tolmačilo veličastnost tega kraja in svetišča. Cerkev je posvečena prebl. devici Mariji, čije podoba je bil oni oblček, ki ga je videl najprej Elijev dečko in ki je potem prinesel blagodejen dež — rešitev dežele, kakor je Marija dala Odrešenika človeštvu. Lep, dragocen je kip karmelske Matere božje z detetom Jezusom na mogočnem visokem glavnem altarju.

Napotim se v zakristijo. Brata zakristana nagovorim francosko, ker sem čital, da je v samostanu največ Francozov. Odgovori mi špansko, nakar ga jaz dalje izprašujem v italijanščini. Do tedaj sem v orientu najbolj shajal s francoščino. Če s to ni šlo, je bila dobra angleščina. Italijanščina pa prav pride zlasti v samostanih, ker so tam večinoma Italijani. Zdaj pa sem se torej moral ukvarjati tudi s špansko. Pred vojno se je govorila ponekod tudi nemščina, po vojni jo govore dozdaj le rojeni Nemci. V Haifi se mi je prigodilo n. pr. tole. Kupoval sem si v knjigarni knjigo za arabsko konverzacijo. Začnem s francoščino. Ko vidim, da trgovec te ne govori gladko, nadaljujem v italijanščini. Ko spoznam, da tudi ta ni njegov materin jezik, ga vprašam angleški, kateri je njegov občevalni jezik, na ker mi reče, da nemški, ker je priseljen Jud iz Nemčije.

LUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23 zvezek: A. Sheehan, Nollag. Povest irskega dekleta, 21 Din. vez. 32 Din. - 24 zvezek: A. Marhy, Lianka. Lužisko-srbska povest, 22 Din. vez. 30 Din. - 25 zvezek: Haggard. Hči cesarja Montezume, 32 Din. vez. 42 Din. - Storič in njegovo burkasto življenje, 14 Din. vez. 22 Din. - 27 zvezek: Pregeli. Otročji soluna, 24 Din. vez. 32 Din.